

י"ג בכסלו התשפ"ו
03 בדצמבר 2025

עמדת סגל - מדריך דוחות כספיים פרופורמה

המדריך שלהלן משקף את עמדותיו המקצועיות של סגל הרשות (להלן: "הסגל" או "סגל הרשות") בנוגע להצגת נתוני פרופורמה ולפרסומם. עמדות אלו מנחות את הסגל בהפעלת סמכויותיו ומסייעות בגיבוש מדיניות אכיפה ופיקוח שקופה, אחידה ועקבית. הציבור מוזמן להסתמך על עמדות אלה ולהחילן במקרים דומים, בכפוף להפעלת שיקול דעת ובהתאם לנסיבות הייחודיות של כל מקרה.

אנשי קשר: דוד טרגין, רו"ח; אביחי אהרוני, עו"ד, רו"ח; רון בן עוליאל, עו"ד, רו"ח; גל ואלה, חשבונאי

טלפון - 02-6556444; מייל: corporate@isa.gov.il

6	פרק 1 - מבוא
6	1.1 המסגרת הנורמטיבית
6	1.2 מטרות המדריך
7	1.3 המידע הנדרש לצורך הכנת דוחות הפרפורמה
8	פרק 2 – מהו אירוע פרפורמה?
8	2.1 מהו צירוף עסקים?
8	2.1.1 צירוף עסקים כמשמעותו בכללי חשבונאות המקובלים
9	2.1.2 אירועים נוספים שאינם עולים לכדי "צירוף עסקים" בהתאם להגדרה החשבונאית
9	2.1.3 סוגיות נוספות העוסקות בתחולת "צירוף עסקים"
9	2.1.3.1 שימוש במבחן הריכוזיות
10	2.1.3.2 צירוף עסקים תחת אותה השליטה
10	2.2 מהי מכירה?
10	2.2.1 הפעילות הנמכרת או הנכסים הנמכרים
11	2.2.2 אופן המכירה
11	2.2.3 חריגים להגדרת "מכירה"
11	2.2.3.1 מכירתו של מגזר פעילות נפרד או פעילות מופסקת
12	2.2.3.2 מכירת כלל הפעילות ע"י התאגיד
13	2.3 מבחנים כמותיים למהותיות
14	2.3.1 יישום המבחנים הכמותיים למהותיות
14	2.3.1.1 יישום המבחן התוצאתי
15	2.3.1.1.1 המבחן התוצאתי השנתי
15	2.3.1.1.2 המבחן התוצאתי ביניים
16	2.3.1.2 יישום המבחן המאזני
18	2.3.1.3 דגשים נוספים ליישום מבחני המהותיות
19	2.3.1.4 יישום המבחנים עבור רכישה במהופך
21	2.3.2 צירוף עסקים שהושג בשלבים
22	2.3.3 שיעור ההחזקה בתאגיד הנרכש
24	2.3.4 בחינת המהותיות במקרים של מספר עסקאות רכישה או מכירה
25	2.3.5 האם יש לבחון את המבחן התוצאתי בהתאם לרווח או הפסד, או בהתאם לסך הכל רווח (הפסד) כולל?
25	2.3.6 האם לכלול בחישוב מבחני המהותיות את הפעילות המופסקת?

25	2.3.7 החזקה הכמותית
26	2.3.7.1 סתירת החזקה הכמותית
26	2.3.7.1.1 אינדיקציות שהמבחנים הכמותיים לא מתאימים לצורך בחינת המהותיות
27	2.3.7.1.2 מבחנים חלופיים לבחינת המהותיות
27	2.3.7.1.3 נסיבות שבהן לא ניתן לסתור את החזקה הכמותית
28	2.3.7.2 התקיימות אירוע פרופורמה כאשר המבחנים הכמותיים אינם מתקיימים
30	2.4 סוגיות נוספות
30	2.4.1 ישות השקעה
31	פרק 3 - צירוף דוחות פרופורמה בנסיבות נוספות
31	3.1 תשקיף הצעה לראשונה לציבור ("IPO")
31	3.1.1 חובת צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף IPO
31	3.1.2 שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה של התאגיד, בסמוך להנפקה על פי תשקיף IPO
33	3.2 תשקיף מדף
35	3.2.1 הגדרת "שינוי מהותי בפעילות המנפיק"
36	3.3 דוח הצעת מדף
37	3.4 דוח מיזוג
39	3.5 דוח עסקה עם בעל שליטה
39	3.5.1 חובת צירוף דוחות פרופורמה לדוח עסקה עם בעל שליטה
40	3.5.2 שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה בסמוך להכנסת הפעילות, המצורפת לדוח עסקה עם בעל שליטה
40	3.6 דוח הצעה פרטית חריגה
41	3.6.1 חובת צירוף דוחות פרופורמה לדוח הצעה פרטית חריגה
41	3.6.2 שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה בסמוך להכנסת הפעילות, המצורפת לדוח ההצעה הפרטית החריגה
41	3.7 הצעה להסדר חוב על רקע קשיים פיננסיים
42	3.8 צירוף נתוני פרופורמה ולונטריים
42	3.8.1 פרסום מוקדם של דוחות הפרופורמה, או פרסום לצורך עמידה בתקנון הבורסה
42	3.8.2 נתוני פרופורמה ולונטריים תמציתיים
44	פרק 4 – סמכויות הרשות לדרוש פרסום דוחות פרופורמה או את דוחותיה הכספיים של הנרכשת

44	4.1 תקנה 9א(ב) – פרסום דוח פרופורמה גם במקרים שאינם מהווים אירוע פרופורמה
46	4.2 צירוף דוחות כספיים של התאגיד הנרכש
47	פרק 5 - המועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה
47	5.1 המועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה
47	5.1.1 מועד קרות "אירוע הפרופורמה"
48	5.1.2 המועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה בדוחות עיתיים או מידיים
48	5.1.3 הקלה לתאגיד קטן לעניין מועד הפרסום
49	5.1.4 רשימת דוגמאות למועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה
49	5.1.5 הגדרת המושג "קרוב לוודאי" ו-"תנאים מהותיים"
50	5.1.6 בחינת "קרוב לוודאי" ו-"תנאים מהותיים" במסגרת דוחות "מיוחדים" או הנפקות על פי תשקיף
52	5.1.7 המועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה – במקרה שהסבירות להתקיימות האירוע היא "קרובה לוודאי"
52	5.1.8 המועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה – במסגרת "דוחות מיוחדים"
52	5.1.9 המועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה בנסיבות שהתאגיד מקדים את פרסום דוחותיו הכספיים למועד מוקדם מהמועד האחרון המותר לפרסום
53	5.1.10 התקופות הנדרשות לפרסום דוחות הפרופורמה בדיווח שוטף
54	5.2 דוחות פרופורמה עוקבים
54	5.2.1 חובת פרסום דוחות פרופורמה עוקבים
55	5.2.2 מקרים שבהם לא נדרש פרסום דוחות פרופורמה עוקבים
57	פרק 6 – אופן הכנת דוחות הפרופורמה
57	6.1 סוגי הדוחות הכספיים פרופורמה הנדרשים לצירוף
58	6.1.1 דוח על המצב הכספי
58	6.1.2 דוח על הרווח הכולל
59	6.1.3 דוח על השינויים בהון ודוח על תזרימי המזומנים
59	6.1.4 צירוף דוחות כספיים נפרדים פרופורמה של התאגיד (דוחות סולו)
60	6.1.5 צירוף מערכת שלמה של דוחות הפרופורמה
60	6.2 רכישת פעילות בידי תאגיד נעדר פעילות
62	6.3 אופן הצגת נתוני הפרופורמה
63	6.3.1 אירועי פרופורמה נפרדים
63	6.3.2 הצגה נפרדת של עמודת נתוני החברה הנרכשת בנפרד מעמודת התאמות הפרופורמה

64	6.4 דוחות פרופורמה כמערכת דוחות נפרדת
64	6.5 אופן עריכת דוחות הפרופורמה והביאורים הנדרשים
65	פרק 7 – הנחות והתאמות פרופורמה
65	7.1 הנחות פרופורמה – דגשים כלליים
65	7.1.1 הנחת מועד קרות אירוע הפרופורמה
66	7.1.2 הנחות סבירות ומבוססות לרבות התאמות צופות פני עתיד
66	7.1.3 הנחות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים והמדיניות החשבונאית המיושמת
66	7.1.4 הקצאת עלויות הרכישה והתאמות נוספות הנובעות מאירוע הרכישה
68	7.1.5 הנחות אוטונומיות ("Carve Out")
69	7.2 התאמות והנחות פרופורמה נוספות
69	7.2.1 התאמות פרופורמה
72	7.2.2 התאמות שאינן קשורות לאירוע הפרופורמה
73	פרק 8 – הצגת נתונים בדוחות פרופורמה אגב שינויים מבניים
73	8.1 שינויים מבניים בתאגידים והשפעתם על הצגת דוחות הפרופורמה
74	8.2 השפעת הטיפול החשבונאי בשינויים מבניים על דוחות הפרופורמה
74	8.2.1 העברת עסק תחת אותה השליטה לתוך התאגיד
75	8.2.1.1 As Pooling התאמות בדוחות פרופורמה
75	8.2.1.2 פטור מפרסום דוחות פרופורמה עוקבים
75	8.2.2 גריעת נכסים או פעילויות
76	8.2.3 העברת זכויות לתאגיד בכפוף להתקיימות תנאים מתלים
77	פרק 9 – סמכויות מתן פטור והארכת מועד לפרסום דוחות פרופורמה
77	9.1 אופן הפניה לרשות
78	9.2 שיקולים בבחינת בקשת מתן ארכה ו/או פטור
79	9.2.1 היעדר תוספת מידע מהותי למשקיע הסביר
83	9.2.2 הטעיית קוראי הדוחות הכספיים
83	9.2.3 קושי משמעותי בהצגת נתוני פרופורמה בשל אי-זמינותם או מידת מהימנותם
88	פרק 10 – מידע נוסף אודות אירוע הפרופורמה
88	10.1 ניתוח נתוני הפרופורמה בדוח הדירקטוריון

פרק 1 - מבוא

אירוע פרופורמה הוא אירוע בעל השפעה מהותית על עסקי התאגיד ודוחותיו הכספיים ממועד אירוע הפרופורמה ואילך. בשל השפעה זו, ניתוח ביצועי התאגיד על בסיס הנתונים הכספיים ההיסטוריים מספק תמונה חלקית בלבד, שכן במרבית המקרים אירוע הפרופורמה אינו משתקף רטרואקטיבית במספרי ההשוואה בדוחות הכספיים, ולכן התקופות שקדמו לאירוע והתקופות שלאחריו אינן ניתנות להשוואה.

כמענה לכך, נתוני הפרופורמה נועדו לספק למשתמשי הדוחות הכספיים תמונה כוללת המשקפת את ביצועי התאגיד כפי שהיו נראים אילו אירוע הפרופורמה התרחש בתחילת שנת הדיווח המוקדמת ביותר שנתונה נכללים בדוחות הכספיים שבהם ייכללו נתוני הפרופורמה, ואת השפעת אירוע הפרופורמה על מצבו הכספי של התאגיד למועד הדוח. נתונים אלו נועדו לאפשר למשתמשי הדוחות להעריך באופן מושכל את ביצועי העתידיים הצפויים של התאגיד על בסיס מידע המשלב את נתוני התאגיד הנרכש או מנטרל את הפעילות שנמכרה, וזאת באמצעות הענקת בסיס השוואתי מהימן לניתוח פיננסי של התאגיד.

1.1 המסגרת הנורמטיבית

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל – 1970 (להלן: **"תקנות הדוחות"**) או **"התקנות"**)¹, תאגיד נדרש לפרסם במסגרת הדוח התקופתי או הביניים, או במסגרת דיווח מידי, בהתאם לעניין, נתוני פרופורמה בהתקיים "אירוע פרופורמה" כהגדרתו בתקנות.

התקנות קובעות, בין היתר, את: המועדים הנדרשים לפרסום דוחות כספיים פרופורמה (להלן: **"דוחות הפרופורמה"**), הדוחות שאותם נדרש להציג, אופן העריכה של דוחות אלו, התקופות שבגינן יש להציג נתונים אלו, וכן את אופן הצגת ההתאמות והביאורים הנדרשים במסגרת דוחות אלו.

במקרים שבהם התאגיד נדרש להציג נתוני פרופורמה, עליו לעדכן גם חלקים נוספים בדוחות (כגון, דוח הדירקטוריון) כדי לשקף בהם את השפעת אירוע הפרופורמה. להרחבה, ראו פרק 10.

1.2 מטרות המדריך

מטרת מדריך זה היא לסייע לתאגידים מדווחים בשני מישורים מרכזיים:

- הבהרת אופן היישום של חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (**"החוק"**) ותקנותיו, בכל הנוגע לדוחות פרופורמה.
- הבהרת השיקולים המנחים את רשות ניירות ערך בהפעלת סמכויותיה הנוגעות לדוחות פרופורמה.

מדריך זה מייצג את עמדת סגל הרשות כפי שגובשה לאורך השנים, ואין בפרסום זה כדי לייתר את הפניות לרשות במקרים מתאימים לצורך הפעלת סמכותה.

¹ בכל הפניה הנעשית במדריך זה לתקנה ספציפית ללא ציון שם התקנות, ההפניה היא לתקנות הדוחות.

1.3 המידע הנדרש לצורך הכנת דוחות הפרופורמה

בהתאם להוראות התקנות, וכמפורט בהרחבה במדריך זה, קיימות נסיבות שבהן תאגיד מדווח נדרש לפרסם דוחות פרופורמה. עריכתם של דוחות אלה מחייבת קיומה של גישה לנתונים הפיננסיים של הפעילות או של התאגיד הנרכש. **לאור זאת, במועד ההתקשרות בעסקה אשר עשויה לעלות כדי אירוע פרופורמה, באחריות התאגיד המדווח לוודא, ובמקרה הצורך אף להסדיר זאת במסגרת תנאי העסקה, כי יועמדו לרשותו נתונים פיננסיים רלוונטיים ונאותים, אשר יאפשרו את עריכתם של דוחות הפרופורמה בהתאם להוראות הדין.**

פרק 2 – מהו אירוע פרופורמה?

המונח אירוע פרופורמה מוגדר בתקנה 1. בהתאם להגדרתו, אירוע פרופורמה מתייחס לשני המצבים הבאים:

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

(1) צירוף עסקים מהותי...;

(2) מכירה מהותית של ניירות ערך או זכויות בתאגיד אשר דוחותיו הכספיים אוחדו או אוחדו באיחוד יחסי בדוחות התאגיד, או מכירה של חלק מהותי מפעילות התאגיד...;

2.1 מהו צירוף עסקים?

תקנות הדוחות מגדירות את המונח "צירוף עסקים" באופן הבא:

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

"צירוף עסקים" – כמשמעותו בכללי החשבונאות המקובלים, לרבות רכישת פעילות או נכס נדל"ן להשקעה המניב הכנסות והוצאות או רכישת תאגיד המחזיק נכס נדל"ן המניב הכנסות והוצאות בידי תאגיד נעדר פעילות.

2.1.1 צירוף עסקים כמשמעותו בכללי חשבונאות המקובלים

הגדרת המונח "צירוף עסקים" בתקנות מפנה להגדרת מונח זה בכללי החשבונאות המקובלים (להלן: "כללי חשבונאות מקובלים" או "תקני דיווח כספי בינלאומיים" או "IFRS")² ומרחיבה אותה גם למקרים נוספים שאינם בהכרח עולים לכדי צירוף עסקים בהתאם ל-IFRS. לפיכך, כדי לקבוע אם עסקה נחשבת כצירוף עסקים, ראשית יש לבחון אם היא נכללת בהגדרת צירוף עסקים הקבועה בתקן דיווח כספי בינלאומי 3, צירופי עסקים (להלן: "IFRS 3" או "התקן").

בהתאם לתקן, המונח צירוף עסקים אינו מוגבל רק למקרים שבהם מלוא ההשקעה נרכשה במועד צירוף העסקים, אלא כולל גם מקרים שבהם עוד קודם למועד צירוף העסקים כבר הייתה לתאגיד השקעה בתאגיד הנרכש, שאותה הוא סיווג כנכס פיננסי או כישות שטופלה לפי שיטת השווי המאזני. במקרים אלו, במועד השגת השליטה בתאגיד הנרכש מתקיים אירוע צירוף עסקים, בהתאם להוראות IFRS 3, ועל כן, כדי לקבוע האם חלה עליו חובה לפרסם דוח פרופורמה, על התאגיד לבחון האם צירוף העסקים מהותי, תוך יישום מבחני המהותיות הרלוונטיים בתת-פרק 2.3.

² "כללי החשבונאות המקובלים" מוגדרים בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010 (להלן: "תקנות הדוחות הכספיים") בתור תקני דיווח כספי בין-לאומיים.

בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 11, *הסדרים משותפים* (להלן: "IFRS 11"), כאשר תאגיד רוכש זכות ב-"פעילות משותפת", עליו ליישם במועד ההכרה לראשונה את הכללים לטיפול בצירוף עסקים בהתאם ל-IFRS 3 (להבדיל מ"עסקה משותפת" המטופלת תוך שימוש בשיטת השווי המאזני, בהתאם ל-IFRS 28). לעמדת סגל הרשות, נוכח דרישת יישום IFRS 3 והשלכותיו הנרחבות של טיפול חשבונאי זה על סעיפים רבים בדוחות הכספיים – **הגדרת "צירוף עסקים" בתקנות כוללת בתוכה גם רכישה של פעילות משותפת**. לפיכך על התאגיד לבחון אם רכישה זו מהווה "אירוע פרופורמה", בהתאם למבחני המהותיות המפורטים בתת-פרק 2.3.3³.

2.1.2 אירועים נוספים שאינם עולים לכדי "צירוף עסקים" בהתאם להגדרה החשבונאית

בהתאם להוראות התקנות, במקרים מסוימים רכישה תיחשב כ"צירוף עסקים" גם אם אינה מוגדרת כך על פי כללי החשבונאות המקובלים וגם אם אינה עוברת את הרפים הכמותיים כמתואר להלן.

רכישת פעילות או נכס נדל"ן המניב הכנסות והוצאות בידי תאגיד נעדר פעילות (או רכישת תאגיד המחזיק נכס נדל"ן המניב הכנסות והוצאות בידי תאגיד נעדר פעילות) תחשב "צירוף עסקים", אף אם הפעילות או נכס הנדל"ן שנרכשו אינם עונים להגדרת "עסק" ולכן רכישתם לא נחשבת לצירוף עסקים כמשמעותו בכללי חשבונאות מקובלים.

לעמדת סגל הרשות, יש לפרש את המונח "תאגיד נעדר פעילות" באופן רחב, כך שיחול גם כאשר קיימת בתאגיד הרוכש פעילות זניחה ביחס לעסק או לנכסי הנדל"ן הנרכשים, וכן במקרים שבהם קיימת כבר במועד הרכישה כוונה למכור או לנטוש את הפעילות הקיימת לאחר השלמת הרכישה. בנסיבות אלו, לעמדת סגל הרשות, הדוחות הכספיים המלאים של הפעילות הנרכשת או של נכסי הנדל"ן, לפי העניין,⁴ כוללים מידע חשוב עבור משתמשי הדוחות.

לעניין רכישה בידי תאגיד נעדר פעילות המטופלת כרכישה במהופך ראו תת-פרק 2.3.1.4.

2.1.3 סוגיות נוספות העוסקות בתחולת "צירוף עסקים"

2.1.3.1 שימוש במבחן הריכוזיות

בהתאם להוראות סעיפים 7א ו-7ב ל-IFRS 3, תאגיד רשאי לקבוע באמצעות "מבחן הריכוזיות" שמערכת של פעילויות ושל נכסים שנרכשה על ידו אינה מהווה 'עסק'. במצב שכזה עסקת הרכישה לא תיחשב כצירוף עסקים כמשמעותו בכללי החשבונאות המקובלים, ומכאן שכלל התאגיד לא יידרש לפרסם דוחות פרופורמה בהתאם לתקנות הדוחות.⁵

עם זאת, כפי שהובהר בדברי ההסבר לתקן על ידי ה-IASB (BC21Z), מבחן הריכוזיות נועד לשמש כהקלה פרקטית, ויישומו עשוי להוביל לסיווג עסקה כרכישת נכסים, על אף שאלמלא ההקלה,

³ בהתאם לסעיף 21א ל-IFRS 11.

⁴ לרבות, דוחות פרופורמה מלאים בהתאם לתקנה 9א(א)(6) לתקנות הדוחות או דוחות כספיים של הפעילות הנרכשת בהתאם לתקנה 9א(ד1), לפי העניין.

⁵ למעט בנסיבות שצוינו בתת-פרק 2.1.2, ותת-פרק 4.1 להלן.

בחינת עסקת הרכישה הייתה מובילה למסקנה שמדובר ברכישת עסק.⁶ כמוכן שיישום ההקלה אינו משנה בנסיבות העניין את הצורך של המשקיעים להעריך את השפעת הרכישה על פעילות התאגיד ודוחותיו הכספיים. לפיכך, **סגל הרשות עשוי להפעיל את סמכותו מכוח תקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות ולדרוש מתאגידים מדווחים לפרסם דוחות פרופורמה כאשר הרכישה טופלה חשבונאית לפי מבחן הריכוזיות**. הפעלת הסמכות תיעשה במצבים שבהם יווכח שדוחות הפרופורמה מכילים מידע חשוב לציבור המשתמשים במטרה להבין את השפעת הרכישה על פעילות התאגיד ודוחותיו הכספיים. למשל במקרים מסוג אלו: רכישת סט "נכסים" מהותי, רכישת מגזר פעילות חדש, או רכישת בידי תאגיד נעדר פעילות או תאגיד בעל פעילות מצומצמת יחסית לפעילות שנרכשה.

2.1.3.2 צירוף עסקים תחת אותה השליטה

תקן IFRS 3 אומנם אינו חל על צירופי עסקים של ישויות או עסקים הנמצאים תחת אותה שליטה (להלן: "צירוף עסקים תחת אותה השליטה").⁷ עם זאת, IFRS 3 אינו מחריג עסקאות אלו מהגדרת "צירוף עסקים", אלא רק מהוראות התקן. לכן, עסקאות אלו נחשבות לצירוף עסקים לפי כללי חשבונאות מקובלים, וכפועל יוצא – גם כצירוף עסקים לעניין התקנות.⁸

2.2 מהי מכירה?

תקנות הדוחות מגדירות את המונח "מכירה" באופן הבא:

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970
מכירה מהותית של ניירות ערך או זכויות בתאגיד אשר דוחותיו הכספיים אוחדו או אוחדו באיחוד יחסי בדוחות התאגיד, או מכירה של חלק מהותי מפעילות התאגיד; חזקה כי מכירה היא מהותית, אם נתקיים לגביה האמור בפסקה (1), בשינויים המחויבים. לעניין זה, "מכירה" – לרבות על דרך של העברה, נטישה, חלוקה לבעלי מניות או פיצול ולרבות מכירה בלא תמורה, ולמעט מכירה שבה החלק הנמכר דווח טרם מכירתו כמגזר פעילות נפרד או כפעילות מופסקת, כמשמעותם בכללי החשבונאות המקובלים, ובלבד שמדובר בפעילות מופסקת שבהתאם לכללי החשבונאות המקובלים הוצגו נתונים בנפרד.

2.2.1 הפעילות הנמכרת או הנכסים הנמכרים

בשונה מהגדרת צירוף עסקים, ההגדרה של "מכירה" אינה מוגבלת רק למכירת עסק, ואירוע פרופורמה עשוי להתקיים גם בנסיבות הבאות, אף אם הנמכר אינו מוגדר כ-"עסק":

⁶ באותו סעיף ציין ה-IASB כי בהקשר של יישום תקני חשבונאות, ה"עלות" או ה"מחיר" הנובעים מיישום ההקלה הפרקטית – גם במקרים שבהם תוצאת היישום עשויה להיות שונה מזו שהייתה מתקבלת לו בוצעה הערכה מפורטת ומלאה – אינם מהותיים או גבוהים במידה המצדיקה ויתור על ההקלה.

⁷ כהגדרתו ב-IFRS 3: "צירוף עסקים שבו מעורבים ישויות או עסקים הנמצאים תחת אותה שליטה הוא צירוף עסקים שבו כל הישויות או העסקים המשתלבים נשלטים, בסופו של דבר, על ידי אותו צד או אותם צדדים, לפני צירוף העסקים ולאחריו, ושליטה זו אינה ארעית".

⁸ לעניין הפטור מצירוף דוחות פרופורמה עוקבים במקרים כאמור, ראו תת-פרק 5.2.2 להלן.

(1) מכירה של ניירות ערך או זכויות בתאגיד אשר דוחותיו הכספיים אוחדו או אוחדו באיחוד יחסי בדוחות התאגיד.⁹

(2) מכירה של חלק מהותי מפעילות התאגיד.

דוגמה 2.2.1 – חברה ציבורית הפועלת בתחום הנדל"ן המניב, מוכרת מספר בנייני משרדים שבבעלותה לחברה ציבורית אחרת. הבניינים שנמכרו מהווים מעל 30% מסך נכסי התאגיד, או שהבניינים שנמכרו תרמו לרווח הנקי של החברה בשיעור העולה על 30%, עובר לאירוע המכירה. אף על פי שלא כל פעילות הנדל"ן המניב נמכרה, מכירה זו נחשבת לאירוע פרופורמה.

מנגד, על החברה הרוכשת לבדוק אם עבורה הרכישה מהווה "צירוף עסקים" (ראו תת-פרק 2.1 לעיל), או לחלופין האם היא מקיימת את אחד מהתרחישים בתת-פרק 4.1 להלן. אם החברה הסיקה שהיא לא עומדת בהגדרה של "צירוף עסקים" ואינה מקיימת את אחת מהנסיבות בתת-פרק 4.1, אזי האירוע לא יהווה אירוע פרופורמה בעיני החברה הרוכשת.

2.2.2 אופן המכירה

הגדרת "מכירה" הינה רחבה, הואיל והיא כוללת למעשה כמעט כל פעולה שבעקבותיה התאגיד המדווח יפסיק להחזיק בפעילות או בתאגיד הרלוונטי או לאחדם, לרבות: נטישה, העברה ללא תמורה, חלוקה כדיבידנד בעין לבעלי המניות וכדומה.

"מכירה" עשויה להתרחש במצבים מסוימים גם מבלי שהתאגיד המדווח ביצע פעולה כלשהי. דוגמה לכך היא כאשר התאגיד חדל מלשלוט בחברה מאוחדת בעקבות עסקאות שביצעו צדדים שלישיים.

2.2.3 חריגים להגדרת "מכירה"

בהתאם להגדרת "מכירה" בתקנות הדוחות, ישנם מקרים מסוימים שאינם נחשבים כ"מכירה" לצורך הגדרת "אירוע פרופורמה", כפי שיפורט להלן:

2.2.3.1 מכירתו של מגזר פעילות נפרד או פעילות מופסקת

הגדרת "מכירה" לעניין אירוע פרופורמה ממעטת מתוכה מכירה של מגזר פעילות בר-דיווח נפרד או פעילות שהוצגה כפעילות מופסקת בדוחות הכספיים.¹⁰ הרציונל העומד בבסיס החרגה זו הוא שמגזר הפעילות או הפעילות המופסקת מוצגים בנפרד טרם מכירתם בדוחות הכספיים של התאגיד. הדבר מאפשר למשתמשי הדוחות להבין את השפעת המכירה על הפעילות הנמשכת של החברה ללא צורך בדוחות פרופורמה.

⁹ לעמדת סגל הרשות, בכל מקום שבו מופיע המונח "איחוד יחסי", יש לפרשו כמתייחס לטיפול החשבונאי החל על פעילות משותפת בהתאם להוראות סעיף 20 ל-IFRS 11.

¹⁰ ראו תקן IFRS 8 לעניין הגדרת "מגזר פעילות", ותקן IFRS 5 לעניין הגדרת "פעילות מופסקת".

עם זאת, במקרים שבהם הפעילות הנמכרת סווגה כמגזר נפרד אך לא סווגה כפעילות מופסקת בדוחות הכספיים, הרי שהמידע הקיים ביחס לפעילות הנמכרת הוא מצומצם באופן משמעותי ביחס למידע שהיה נדרש אילו התאגיד היה מחויב בפרסום דוחות פרופורמה. **על כן, במקרים שבהם התאגיד מבקש להציע ניירות ערך לציבור טרם סיווג המגזר הנמכר כפעילות מופסקת, סבור סגל הרשות כי מידע כספי על הפעילות הנמשכת (כפי שהיה נדרש להיכלל בדוחות הכספיים אילו הפעילות הנמכרת הייתה מסווגת כפעילות מופסקת) הוא מידע חשוב לציבור המשקיעים בהנפקה.¹¹ לפיכך, במקרים שבהם מידע זה לא הוצג, עשה סגל הרשות שימוש בסמכותו בהתאם לתקנה 9א(ב) ודרש פרסום נתוני פרופורמה שיציגו את פעילות התאגיד ללא הפעילות הנמכרת.¹²**

יובהר כי מלשון התקנות עשוי להשתמע שהחרגה מפרסום דוחות פרופורמה חלה רק אם פעילות (שלא סווגה כמגזר בר דיווח נפרד) סווגה כפעילות מופסקת בדוחות כספיים שפורסמו עובר למועד אירוע המכירה. **עם זאת, לאור הנימוקים העומדים בבסיס ההקלה בתקנות, כמוסבר לעיל, לעמדת סגל הרשות, ההחרגה מפרסום דוחות פרופורמה חלה גם בנסיבות שבהן הפעילות שנמכרה תסווג כפעילות מופסקת בדוחות הכספיים שיפורסמו רק לאחר אירוע המכירה**. ואולם, אם התאגיד יבקש להציע ניירות ערך לציבור לפני פרסום הדוחות הכספיים השנתיים שבהן סווגה לראשונה הפעילות שנמכרה כמופסקת, סגל הרשות עשוי לעשות שימוש בסמכותו כאמור בפסקה לעיל.

2.2.3.2 מכירת כלל הפעילות ע"י התאגיד

כאמור, אירוע פרופורמה מתקיים בעת "מכירה מהותית של ניירות ערך או זכויות בתאגיד אשר דוחותיו הכספיים אוחדו או אוחדו באיחוד יחסי בדוחות התאגיד, או מכירה של חלק מהותי מפעילות התאגיד".

לעמדת סגל הרשות, הגדרת מכירה מחריגה מתוכה גם מצבים שבהם התאגיד מכר את כלל פעילותו העסקית. באותן נסיבות אומנם עד לרכישת פעילות חדשה, הפעילויות שנמכרו לא תוצגנה בדוחות הכספיים כפעילות מופסקת,¹³ אולם מבחינה מהותית עדיין מדובר בפעילויות מופסקות ומאחר שכולן נמכרו – אין בדוחות הפרופורמה משום תוספת מידע מהותי ביחס לנתונים הקיימים בדוחות הכספיים. הטעם לכך הוא שבמצבים אלו דוחות הפרופורמה לא יכללו סכומי הכנסות והוצאות תפעוליים משמעותיים כלשהן, ויהיו הלכה למעשה דוחות "ריקים". שיקול נוסף התומך בפרשנות זו הוא שאם מכירת מגזר פעילות שמוצגים לגבי נתונים נפרדים בביאורים לדוחות הכספיים אינה מהווה אירוע פרופורמה, אז קל וחומר שמכירת כלל הפעילות של התאגיד (שנתונה מוצגים במלואם בדוחות הקיימים) אינה מהווה אירוע פרופורמה. לכן במקרים אלו אין חובה על התאגיד לפרסם דוחות פרופורמה.

¹¹ מידע כאמור יכלול הן את הדוח על המצב הכספי והן את תוצאות הפעילות המיוחסים לפעילות הנמשכת ביחס לתקופות ההשוואה הנדרשים לו היה התאגיד מפרסם דוחות פרופורמה באותו מועד.

¹² לעניין מועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה, ראו פרק 5. לעניין הדיווח העוקב, בנסיבות שבהן נדרש התאגיד לפרסם דוחות פרופורמה טרם הצגת הפעילות הנמכרת כפעילות מופסקת, ראו תת-פרק 5.2.2.

¹³ ראו עמדת סגל חשבונאית 20-1 : הפסקת פעילות תאגיד אגב חילופי שליטה (יוני 2005).

דוגמה 2.2.3.2 – חברה א' (חברה ציבורית) היא בעלת פעילות עסקית יחידה – החזקה ב-51% ממניות חברה בת ב' העוסקת בתחום הקמעונאות. חברה א' מכרה 20% ממניות חברה ב'. לאחר בחינת הוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 10 (להלן: "IFRS 10"), חברה א' הסיקה כי איבדה שליטה בחברה ב' וכי מכאן ואילך קיימת לה השפעה מהותית בלבד בחברה ב'.

חברה ב' מהווה את כל פעילותה העסקית היחידה של חברה א'. כתוצאה מכך, פעילות זו לא הוצגה כמגזר בר-דיווח בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 8 (להלן: "IFRS 8"), מגזרי פעילות, ואף לא הוצגה, כפעילות שהופסקה בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 5 (להלן: "IFRS 5"), נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו. עם זאת, הרציונל להחרגת עסקה כאמור מהגדרת "אירוע פרופורמה" מתקיים גם במקרה דנן, שכן כל המידע ביחס לפעילות חברה ב' עד למועד המכירה קיים בדוחות העבר ובמספרי ההשוואה של חברה א', בדומה למקרים שבהם הפעילות הוצגה כמגזר פעילות נפרד או כפעילות שהופסקה (ראו תת-פרק 2.2.3.1).

על כן, לעמדת סגל הרשות, איבוד השליטה בנסיבות העניין אינו עולה לכדי "אירוע פרופורמה".

2.3 מבחנים כמותיים למהותיות

כמפורט לעיל, על מנת שאירוע מסוים יוגדר כאירוע פרופורמה עליו להיות מהותי. חזקה כי האירוע מהותי, אם נתקיים לגביו אחד מאלה:

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

(1) חזקה כי צירוף עסקים הוא מהותי, אם נתקיים לגביו אחד מאלה:¹⁴

1(א) חלק הרווח או ההפסד לתקופה של התאגיד הנרכש או תוצאות הפעילות הנרכשת בשנה האחרונה, הניתנים לייחוס לתאגיד, בשל החזקתו בהון התאגיד הנרכש או הפעילות הנרכשת, בהתאמה, מהווים, בערכם המוחלט, שלוש אחוזים או יותר מהרווח או ההפסד לתקופה של התאגיד המיוחסים לבעלים של החברה האם, באותה תקופה בערכם המוחלט, לפי הדוחות הכספיים האחרונים של התאגיד ושל התאגיד הנרכש, בהתאמה; לעניין פסקת משנה זו, "חלק הרווח או ההפסד לתקופה של התאגיד הנרכש הניתנים לייחוס לתאגיד בשל החזקתו בהון התאגיד הנרכש" – חלק הרווח לפי שיעור ההחזקה הכולל בתאגיד לאחר צירוף העסקים ובהתחשב בהפחתות הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הנרכש, על בסיס ערכם בספרי התאגיד למועד הרכישה, לרבות נכסים והתחייבויות של התאגיד הנרכש שלא הוכרו בספרי התאגיד הנרכש (הערת סגל הרשות: מבחן זה יכונה "המבחן התוצאתי השנתי").

¹⁴ הנחיה דומה קיימת גם ביחס לבחינת מהותיות של אירוע מכירה כאשר בפסקה (2) להגדרת אירוע פרופורמה נקבע ש"חזקה כי מכירה היא מהותית, אם נתקיים לגביה האמור בפסקה (1)".

1(ב) חלקו של התאגיד בתאגיד הנרכש או בפעילות הנרכשת, כשהוא מוכפל בסך כל נכסי התאגיד הנרכש או בסך הפעילות הנרכשת, לפי העניין, לפי ערכם בספרי התאגיד, למועד הרכישה, לרבות נכסים והתחייבויות של התאגיד הנרכש שלא הוכרו בספרי התאגיד הנרכש, מהווה בערכו המוחלט, שלושים אחוזים או יותר מסך כל נכסי התאגיד, בערכו המוחלט, לפי הדוחות הכספיים האחרונים של התאגיד והתאגיד הנרכש; לעניין פסקת משנה זו, "חלקו של התאגיד בתאגיד הנרכש או בפעילות הנרכשת" – חלקו של התאגיד לפי שיעור ההחזקה הכולל בתאגיד לאחר צירוף העסקים (הערת סגל הרשות: מבחן זה יכולה "המבחן המאזני").

....

38ב(1) יקראו את החזקות הקבועות בפסקה (1) להגדרה "אירוע פרופורמה" כאילו נוספה להן חזקה כלהלן: חלק הרווח או הפסד לתקופה של התאגיד הנרכש או תוצאות הפעילות הנרכשת בתקופה המצטברת מתום שנת הדיווח האחרונה עד תום תקופת הביניים, הניתנים לייחוס לתאגיד, בשל החזקתו בהון התאגיד הנרכש או בפעילות הנרכשת, בהתאמה, מהווים, בערכם המוחלט, שלושים אחוזים או יותר מהרווח או הפסד לתקופה של התאגיד המיוחסים לבעלים של החברה האם באותה תקופה בערכם המוחלט, לפי הדוחות הכספיים ביניים האחרונים של התאגיד ושל התאגיד הנרכש, בהתאמה (הערת סגל הרשות: מבחן זה יכולה "המבחן התוצאתי ביניים");

38ב(2) מכירה תיחשב כמכירה מהותית לצורך פסקה (2) להגדרת אירוע פרופורמה, אם נתקיים לגביה האמור בפסקה (1), בשינויים המחויבים.

התקנה קובעת **חזקה שלפיה אירוע פרופורמה ייחשב כמהותי**, אם מתקיימת לפחות אחת מהנסיבות המתוארות לעיל. חזקה זו מבוססת על מבחנים כמותיים לבחינת המהותיות התוצאתית והמאזנית של אירוע הפרופורמה, כאשר רף המהותיות נקבע על שיעור של 30%.

2.3.1 יישום המבחנים הכמותיים למהותיות

במועד קרות צירוף עסקים או מכירה כהגדרתן בתקנות, התאגיד נדרש לבחון ולחשב את המבחנים הכמותיים למהותיות לצורך בחינת התקיימותו של אירוע פרופורמה בהתאם למתואר להלן:

2.3.1.1 יישום המבחן התוצאתי

$$\frac{\left[\frac{\text{הפחתת עודף עלות פרופי}}{\text{הרווח (הפסד) של הנרכשת}} + \frac{\text{הרווח (הפסד) המיוחס לבעלים של הרוכשת}}{\text{הרווח (הפסד) של הנרכשת}} \right] \cdot \text{שיעור אחזקה אחרי}}{\geq 30\%}$$

בהתאם להוראות תקנות הדוחות, לשם בחינת מהותיותו של האירוע לפי המבחן התוצאתי, על התאגיד לבצע חישוב לפי הנוסחה המפורטת לעיל, ביחס לשתי התקופות שלהלן:

2.3.1.1.1 המבחן התוצאתי השנתי

בחישוב הראשון - על התאגיד לבצע את הבחינה על בסיס הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של התאגיד שאושרו לפני מועד קרות אירוע הפרופורמה ועל בסיס המידע הכספי של התאגיד הנרכש לאותה תקופה.

2.3.1.1.2 המבחן התוצאתי ביניים

בנוסף למבחן התוצאתי השנתי, אשר בחינתו נדרשת באופן גורף לצורך פרסום דוחות פרופורמה, אם הדוחות הכספיים האחרונים שפרסם התאגיד לפני מועד קרות אירוע הפרופורמה הם דוחות ביניים - התקנות קובעות חזקה תוצאתית נוספת שנועדה לבחון את הצורך בפרסום דוחות פרופורמה על בסיס נתוני הביניים. בחינה זו מתבצעת על בסיס הדוחות הכספיים האחרונים של התאגיד שאושרו לפני מועד קרות אירוע הפרופורמה ועל בסיס המידע הכספי של התאגיד הנרכש לאותה תקופה.¹⁵

המבחן התוצאתי ביניים הוא מבחן נוסף לקביעת מהותיות ואינו מחליף את המבחן התוצאתי השנתי. מספיק שאחד מהמבחנים התקיים על מנת שתתקיים חזקה שמדובר באירוע פרופורמה.

דוגמה 2.3.1.1 – במהלך חודש אוקטובר 2024, רכש תאגיד מדווח 60% מהון המניות של חברה פרטית, בעסקה המהווה צירוף עסקים בהתאם ל-IFRS 3. הדוחות הכספיים האחרונים שאושרו על ידי התאגיד והחברה הפרטית הם הדוחות הכספיים ביניים לרבעון השני לשנת 2024 והדוחות הכספיים לשנת 2023, בהתאמה. בהתאם לכך, במועד השלמת העסקה, על התאגיד לבחון אם צירוף העסקים מהווה אירוע פרופורמה. אף שהחברה הפרטית לא אישרה בעבר דוחות כספיים לרבעון השני של שנת 2024, מכיוון שהדוחות האחרונים שאושרו על-ידי התאגיד המדווח הם לרבעון השני של אותה שנה – עליו לבחון את מהותיות צירוף העסקים גם ביחס לדוחות אותה התקופה של התאגיד הנרכש.

להלן הנתונים הרלוונטיים לחישוב המבחן התוצאתי השנתי:

- הרווח הנקי של הנרכשת לשנת 2023 : 100.

- הפחתת עודפי עלות פרופורמה לשנת 2023 : 20.

- הרווח המיוחס לבעלים של הרוכשת לשנת 2023 : 200.

להלן תוצאת ה"מבחן התוצאתי השנתי" לבחינת המהותיות:

¹⁵ בהתאם למפורט בפרק 3, במקרים שבהם תאגיד מפרסם תסקיף IPO וחל אירוע פרופורמה במהלך תקופות ההשוואה המוצגות בדוחותיו הכספיים, או כאשר תאגיד נדרש לצרף דוחות כספיים של תאגיד אחר, וחל במהלך תקופות ההשוואה אירוע פרופורמה - עליו לצרף דוחות פרופורמה מתאימים. לעמדת סגל הרשות, לשם קביעת מהותיותו של צירוף העסקים שאירע בתקופת ההשוואה של הדוח השנתי, אין התאגיד נדרש לבחון את 'המבחן התוצאתי ביניים', אלא רק את המבחנים השנתיים.

$$\frac{60\% \cdot [100 + (-20)]}{200} = 24\%$$

מכאן, שבהתאם לנסיבות הספציפיות, התאגיד אינו עומד במבחן התוצאתי השנתי לבחינת המהותיות. מכאן שעליו לבחון כעת את המבחן התוצאתי ביניים.

להלן הנתונים הרלוונטיים לחישוב המבחן התוצאתי ביניים:

- הרווח הנקי של הנרכשת (H1 2024): 40.

- הפחתת עודפי עלות פרופורמה (H1 2024): 5.

- הרווח המיוחס לבעלים של הרוכשת (H1 2024): 100.

להלן תוצאת המבחן התוצאתי ביניים לבחינת המהותיות:

$$\frac{60\% \cdot [40 + (-5)]}{100} = 21\%$$

מכאן, שבהתאם לנסיבות הספציפיות, התאגיד אינו עומד במבחן התוצאתי ביניים לבחינת המהותיות.

2.3.1.2 יישום המבחן המאזני

בהתאם להוראות תקנות הדוחות, לצורך בחינת מהותיותו של האירוע על פי המבחן המאזני, על התאגיד לבצע חישוב בהתאם לנוסחה המפורטת להלן, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים (שנתיים או ביניים, לפי העניין) של התאגיד שאושרו לפני מועד קרות אירוע הפרופורמה ועל בסיס המידע הכספי של התאגיד הנרכש למועד קרות אירוע הפרופורמה, כפי שחושבה בעבודת ה-PPA.¹⁶

$$\frac{\text{נכסי הנרכשת} \cdot \text{שיעור (בהתאם לעבודת ה-PPA) אחזקה אחרי סך נכסי הרוכשת}}{\geq 30\%}$$

להלן מספר הבהרות בנוגע ליישום המבחן המאזני:

(1) **נכסים ברוטו** – המבחן המאזני בוחן את היחס שבין הנכסים ברוטו של התאגיד הנרכש (כפי שחושבו במסגרת עבודת ה-PPA, לרבות המוניטין שהוכר בצירוף העסקים)¹⁷ המיוחסים לתאגיד הרוכש, לבין סך הנכסים ברוטו של הרוכשת בדוחותיה הכספיים המאוחדים

¹⁶ המידע על אודות התאגיד הנרכש למועד קרות אירוע הפרופורמה ייגזר מעבודת ה-PPA, אף במקרים שבהם עבודת ה-PPA היא ארעית.

¹⁷ לעניין המוניטין שהוכר במסגרת צירוף העסקים, על התאגיד לכלול במונה של המבחן המאזני אך ורק את רכיב המוניטין המיוחס לבעלי מניות הרוב, ללא ביצוע הכפלה בשיעור ההחזקה.

האחרונים (ללא נכסי הנרכשת). מובהר כי המבחן אינו מתחשב בהתחייבויות הרוכש או הנרכשת.

דוגמה 2.3.1.2 – במהלך חודש אוקטובר 2024, רכש תאגיד מדווח 60% מהון המניות של חברה פרטית, בעסקת צירוף עסקים בהתאם ל-IFRS 3. הדוחות הכספיים האחרונים שאושרו על ידי הרוכשת הם הדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2024. להלן הנתונים הרלוונטיים לחישוב המבחן המאזני:

- סך הנכסים שזוהו במסגרת עבודת ה-PPA בצירוף העסקים: 100.18
- סך נכסי הרוכשת בדוחותיה הכספיים המאוחדים ליום 30 ביוני 2024: 210.

לצורך הערכת מהותיות האירוע, על התאגיד לבסס את הבדיקה על הדוחות הכספיים האחרונים שאושרו על ידי הרוכשת, וכן על הנתונים הכספיים של התאגיד הנרכש כפי שזוהו במסגרת עבודת ה-PPA.

להלן תוצאת המבחן המאזני לבחינת המהותיות:

$$\frac{60\% \cdot 100}{210} = 28.57\%$$

מכאן, שבהתאם לנתוני הדוגמה, העסקה אינה חוצה את המבחן המאזני לבחינת מהותיות צירוף העסקים.

(2) יישום המבחן המאזני בתאגידים המחזיקים בחברות בנות תוך הכרה בזכויות שאינן מקנות

שליטה – כאשר התאגיד המדווח או הנרכש שולטים בחברות בנות נוספות (שאינן החברה הנרכשת), אך התאגיד הרלוונטי מכיר בדוחותיו הכספיים בזכויות שאינן מקנות שליטה בגין אותן החזקות, מתעוררת השאלה כיצד יש לחשב את סך נכסי התאגיד הרוכש (המכנה) או הנרכש (במכנה), לפי העניין. קרי, האם החישוב צריך לקחת בחשבון גם את חלק הנכסים המשוייך לזכויות שאינן מקנות שליטה?

לעמדת הסגל, בהתאם ללשון התקנה, לצורך החישוב יש לקחת בחשבון את סך נכסי התאגיד הרוכש או הנרכש, כפי שהוצגו בדוח על המצב הכספי של התאגיד (או בעבודת ה-PPA), ללא נטרול החלק בנכסים המיוחסים לזכויות שאינן מקנות שליטה.

עם זאת וכמפורט בתת-פרק 2.3.7.2 שלהלן, מאחר שמבחינה כלכלית ומהותית הנכסים משוייכים לזכויות שאינן מקנות שליטה אינם חלק מנכסי התאגיד, אזי בנסיבות שבהן התאגיד הרלוונטי מחזיק בחברות בנות ללא שליטה מלאה, תוך הכרה בזכויות שאינן מקנות שליטה בשיעורים משמעותיים, ייתכן שלא יהיה ניתן להסתמך על החזקות הכמותיות בלבד לצורך הכרעה בשאלת סיווג העסקה כאירוע פרופורמה.

¹⁸ סך הנכסים שזוהו במסגרת עבודת ה-PPA, לרבות נכס מס נדחה.

2.3.1.3 דגשים נוספים ליישום מבחני המהותיות

להלן דגשים נוספים לעניין יישום מבחני המהותיות:

(1) כללי חשבונאות אחידים והתאמות מדיניות – בחינת מבחני המהותיות צריכה להתבצע על בסיס כללי הדיווח הכספי אשר חלים על התאגיד המדווח בהתאם לתקנות ניירות ערך.¹⁹ בהתאם לכך, במקרים הרלוונטיים, על התאגיד לבצע התאמות נדרשות לדוחות הכספיים של התאגיד הנרכש, כך שישקפו את כללי הדיווח החלים על התאגיד המדווח. נוסף על כך, כאשר התאגיד הנרכש מיישם מדיניות חשבונאית השונה מזו של התאגיד הרוכש, יש לבצע התאמות נדרשות למדיניות החשבונאית של הנרכש לצורך בחינת המבחנים הכמותיים, כך שאלה יתבססו על המדיניות החשבונאית של התאגיד הרוכש.²⁰

(2) שימוש בנתונים לא מבוקרים או סקורים לצורך בחינת מהותיות אירוע הפרופורמה – במקרים שבהם לתאגיד הנרכש אין דוחות כספיים מבוקרים או סקורים למועד הרלוונטי לצורך בחינת מהותיות האירוע, תתבצע הבחינה על בסיס נתונים כספיים לא מבוקרים או לא סקורים של התאגיד הנרכש, המתייחסים לתקופה הזוהה לזו של התאגיד הרוכש.²¹

אם התאגיד בחן את מבחני המהותיות על בסיס נתונים לא סקורים או מבוקרים, לפי העניין, והגיע להחלטה שצירוף העסקים מהותי, ולאחר מכן במסגרת סקירה או ביקורת של נתונים אלו נתגלה שהמבחנים לא מתקיימים, והאירוע אינו מהותי – התאגיד לא נדרש לפרסם דוחות פרופורמה. עם זאת, במצב שבו התאגיד הסתמך על נתונים בלתי מבוקרים או בלתי סקורים של התאגיד הנרכש, ובשלב מאוחר יותר התגלתה טעות בנתוני התאגיד הנרכש, על התאגיד לבחון מחדש את מהותיות העסקה.

(3) מועד בחינת מבחני המהותיות – התאגיד נדרש לבחון את מהותיות העסקה בסמוך למועד השלמתה ובהתבסס על הדוחות הכספיים האחרונים (שנתיים וביניים) של התאגיד שאושרו לפני מועד קרות אירוע הפרופורמה. הבחינה מבוצעת למועד זה בלבד, ולפיכך התאגיד אינו נדרש לבחון את המבחנים מחדש על בסיס דוחות כספיים עוקבים.²²

(4) מימון הרכישה – במקרים שבהם התאגיד גייס מזומנים לצורך ביצוע הרכישה בסמוך למועד העסקה, הרי שנכסי התאגיד בדוחות הכספיים המשמשים לצורך בחינת מהותיות אירוע הפרופורמה עשויים לכלול בתוכם גם את המימון שגויס. מכיוון שהמימון גויס לצורך הרכישה, הרי שהכללת המימון לצורך בחינת אירוע הפרופורמה עלולה להוביל לכך שהעסקה ואופן מימונה ישפיעו על מבחני המהותיות. על כן, בנסיבות אלו, על התאגיד לנטרל את סכום המזומנים מהמכנה בעת חישוב מבחני החזקה הכמותית להגדרת אירוע פרופורמה.

¹⁹ במקרים שבהם, במועד קרות אירוע הפרופורמה, התאגיד הרוכש לא היה תאגיד מדווח, ולפיכך ערך את דוחותיו בהתאם לתקינה חשבונאית אשר אינה עולה בקנה אחד עם תקני הדיווח הכספי החלים על תאגידים מדווחים – יש לערוך את בחינת המהותיות בהתאם לתקינה החשבונאית המיושמת על ידי התאגיד במועד הפיכתו לתאגיד מדווח, תוך ביצוע ההתאמות החשבונאיות הנדרשות.

²⁰ במקרים שבהם עולה קושי ביישום דרישה זו, ניתן לפנות לסגל הרשות.

²¹ יובהר כי האמור רלוונטי אך ורק לצורך בחינת מהותיות אירוע הפרופורמה ולא לעריכת דוחות הפרופורמה במקרים שבהם האירוע מהווה אירוע פרופורמה. על כן, אם התאגיד הגיע במצב נסיבות זה להחלטה שהאירוע מהותי, אין התאגיד רשאי לפרסם את דוחות הפרופורמה על בסיס נתונים כספיים לא מבוקרים או סקורים, לפי העניין, ולפיכך עליו להיערך מראש לכך שתהיה לו גישה לנתונים הרלוונטיים.

²² ראו תת-פרק 2.3.7.1 להלן, לעניין נסיבות לסתירת החזקה.

(5) יישום המבחנים באירוע פרופורמה שאירע בתקופת ההשוואה – כאשר אירוע הפרופורמה אירע בתקופת ההשוואה הכלולים בדוחות הכספיים המצורפים לתשקיף הנפקה לראשונה לציבור (IPO), או במקרים אחרים שבהם מוצגים דוחות כספיים לראשונה (כגון: דוח הכנסת פעילות, דוח מיזוג וכדומה),²³ על התאגיד לבחון את מבחני המהותיות ביחס לתקופת הדיווח האחרונה שהסתיימה עובר למועד אירוע הפרופורמה, אף במקרים בהם דוחות כספיים אלו טרם אושרו למועד אירוע הפרופורמה.²⁴

(6) התאמות פרופורמה – כמפורט בהרחבה בפרק 7 שלהלן, לשם עריכת דוחות הפרופורמה, בדרך כלל התאגיד נדרש להניח הנחות ולהכיר בהתאמות סבירות ביחס לדוחות הכספיים של הפעילות הנרכשת או הנמכרת. הנחות והתאמות אילו אינן יכולות להילקח בחשבון לצורך יישום מבחני החזקה הכמותית להגדרת אירוע פרופורמה, למעט הכללת והפחתת עודפי העלות פרופורמה כמפורט בתת-פרק 7.1.4.

(7) עודפי העלות שהוכרו בצירוף העסקים

א. לצורך חישוב מבחני החזקה הכמותית, על התאגיד לזהות את עודפי העלות שהוכרו במסגרת צירוף העסקים ואת אופן הפחתתם. לשם כך, על התאגיד להקצות את מחיר הרכישה באמצעות עבודת ה-PPA. במקרים שבהם עבודת ה-PPA טרם הושלמה (במלואה או בחלקה), יש להסתמך על סכומים ארעיים, שנקבעו בעבודת PPA זמנית.

ב. יישום התאמות עודפי העלות לצורך בחינת מבחני החזקה הכמותית ייעשה באופן זהה לאופן שבו היו מיושמות ההתאמות בדוחות הפרופורמה עצמם, אילו התאגיד נדרש היה לפרסמן. לפיכך, בנסיבות שבהן התאגיד לא היה נדרש להפחית את עודפי העלות במסגרת ההתאמות לדוחות הפרופורמה (כאמור בפרק 7), הוא אינו רשאי להפחיתם גם לצורך יישום מבחני החזקה הכמותית. כך למשל, כאשר התאגיד מכיר בעודף עלות בגין נכס רכוש קבוע בהקמה, ואשר אינו צפוי להיות מופחת לאחר צירוף העסקים (מכיוון שהנכס טרם הגיע לייעודו), אין לבצע התאמת פרופורמה בגין הוצאות פחת אלו. בהתאם, אין להכיר בהפחתת עודף עלות זה במסגרת מבחני המהותיות התוצאתיים.

2.3.1.4 יישום המבחנים עבור רכישה במהופך

מבחינה חשבונאית, כאשר עסקה מטופלת כ"רכישה במהופך"²⁶ הטיפול החשבונאי בעסקה מתבצע מנקודת מבטו של התאגיד הנרכש מבחינה משפטית, שהוא למעשה "הרוכש החשבונאי".

²³ ראו תת-פרק 3 להלן, להרחבה לעניין המקרים שבהם עשויים להיות מוצגים דוחות כספיים לראשונה.

²⁴ במצבים שבהם אירוע הפרופורמה חל בתקופת ההשוואה שבדוחות הפרופורמה, אך המהותיות פחתה משמעותית בתקופה השוטפת ביחס לתקופת ההשוואה ולדעת התאגיד צירוף דוחות פרופורמה אינו צפוי להביא לתוספת מידע מהותי למשתמשי הדוחות, התאגיד יכול להגיש בקשה לפטור מהצגת דוחות פרופורמה נוספים. לעניין זה ראו תת-פרק 9.2.1.

²⁵ ראו דוגמה 9.2.1 להלן – בעת יישום מבחני המהותיות עבור תאגיד המנפיק לראשונה על בסיס הדוחות הכספיים לשנת 2023 (שהוצגו לראשונה) ואירוע הפרופורמה אירע ביום 30 בינואר 2022. בהתאם לדוגמה, תאגיד נדרש לבחון את מהותיות האירוע ביחס לתקופת הדיווח האחרונה שהסתיימה עובר למועד האירוע – קרי, שנת 2021 אף אם דוחותיו הכספיים של שנת 2021 טרם אושרו למועד אירוע הפרופורמה.

²⁶ לצורך מדריך זה, נעשה שימוש במונח "רכישה במהופך" גם עבור עסקאות שאינן עונות להגדרת "צירוף עסקים" בהתאם לתקן 3 IFRS. למשל, במצבים שבהם תאגיד נעדר פעילות (שאינו עונה להגדרת "עסק" בהתאם לתקן IFRS 3) רוכש תאגיד או פעילות בדרך של החלפת מניות, באופן שבו בהתאם לפרקטיקה החשבונאית המקובלת, מתבצע טיפול חשבונאי הדומה לזה של רכישה במהופך, רק שחלף הכרה במוניטין נרשמת הוצאה בגין "רישום למסחר"

בהתאם לכך, בנסיבות של רכישה במהופך – יש לבחון את ההתקיימות של אירוע פרופורמה מנקודת מבטו של הרוכש החשבונאי, הן בבחינה האם העסקה מהווה צירוף עסקים והן לצורך יישום מבחני החזקה הכמותית להגדרת אירוע פרופורמה. כמו כן, אם מדובר באירוע פרופורמה, דוחות הפרופורמה יערכו בהתאם לכללי החשבונאות, כך שהנרכשת המשפטית תיחשב לרוכשת.

במקרה שבו תוצאת יישום מבחני החזקה הכמותית בקשר לרכישה במהופך היא שהחזקה הכמותית מתקיימת, התאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה בהתאם להוראות מדריך זה.

לעומת זאת, אם האירוע אינו נחשב לצירוף עסקים (מכיוון שהרכשת המשפטית אינה עסק) או אם תוצאת יישום מבחני החזקה הכמותית היא שאין מדובר בצירוף עסקים מהותי, לעמדת הסגל אין צורך בדוחות פרופורמה. זאת מאחר שבמקרים אלו השפעת הפעילות הקיימת אינה מהותית ביחס לפעילות הנרכשת ולכן אין בנתונים הכלולים במספרי השוואה הכוללים את פעילות החברה הרכשת (משפטית) משום תוספת מידע משמעותי.

עם זאת, מאחר שבמקרה כאמור החברה הנרכשת (משפטית) מהווה את עיקר פעילות התאגיד, אם התאגיד יבקש לבצע הצעה לציבור קודם פרסום דוחות כספיים שנתיים הכוללים את השפעת הרכישה של הפעילות הנרכשת (משפטית) או נכס הנדל"ן הנרכש, יהיה עליו לצרף למסמך ההצעה את הדוחות הכספיים השנתיים והביניים של החברה הנרכשת או נכס הנדל"ן הנרכש.²⁷

בעניין זה, ראו גם תת-פרק 6.2.1 להלן, לצורך במתן גילוי מידע משלים על פעילות התאגיד המדווח במקרים שצירוף העסקים טופל כרכישה במהופך אך אינו עולה לכדי אירוע פרופורמה.

דוגמה 2.1.2א – תאגיד קטן מדווח, הפועל בתחום הנדל"ן המניב ומפרסם דוחות חצי-שנתיים, השלים ביום 1 ביולי 2025 רכישה של תאגיד אחר. העסקה בוצעה בדרך של הנפקת מניות של התאגיד המדווח, וטופלה חשבונאית כרכישה במהופך. שווי נכסי התאגיד הנרכש (מבחינה משפטית) גבוה באופן משמעותי משווי נכסי התאגיד המדווח, כך שבהסתכלות על הנרכשת (משפטית) כרוכשת, האירוע אינו נחשב לאירוע פרופורמה. בנסיבות אלו, מאחר שלאחר השלמת העסקה מספרי ההשוואה בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד המדווח צפויים לשקף את נתוני התאגיד הנרכש, הרי שהתאגיד אינו נדרש לפרסם דוחות פרופורמה. יחד עם זאת, על התאגיד לכלול ביאור נפרד בדוחות הכספיים, המפרט את נתוני התאגיד המדווח עצמו, כמפורט בתת-פרק 6.2.1.

עם זאת, התאגיד אינו רשאי לבצע הנפקה מכוח תשקיף או דוח הצעת מדף לפני פרסום הדוח התקופתי לשנת 2025, ללא פרסום דוחות כספיים לשנת 2024 של התאגיד הנרכש (משפטית).

בהתאם לתקן IFRS 2 כנגד הפער שבין התמורה לבין השווי ההוגן של הנכסים המזוהים המיוחסים ל"רוכשת המשפטית". לעיון בדיון ועדת ה-IFRIC מחודש מאי 2013 בנושא רכישה במהופך שאינה צירוף עסקים – [לחצו כאן](#).

²⁷ במקרים בהם תאגיד שינה את עיקר עסקיו, התאגיד נדרש לקבל היתר לדוח הצעת מדף מאת סגל הרשות בהתאם לכלל 2(7) לכללי ניירות ערך (מקרים שבהם פרסום דוח הצעת מדף יהיה טעון היתר מאת רשות ניירות ערך), תשע"ו-2016. במקרים אלו, סגל הרשות יתנה את מתן ההיתר בצירוף הדוחות הכספיים של הפעילות הנרכשת.

במקרים שבהם לאחר עסקת הרכישה במהופך ועובר לפרסום דוחות כספיים, מתקשר התאגיד בעסקה נוספת המהווה צירוף עסקים בהתאם לתקנות, יישום מבחני המהותיות ייעשה על בסיס הדוחות הכספיים האחרונים (שנתיים או ביניים, לפי העניין) של הרוכש החשבונאי. זאת, משום שהדוחות הכספיים שיפורסמו לאחר אירוע הפרופורמה ישקפו את הנתונים ההיסטוריים של הרוכש החשבונאי. לפיכך, בחינת המהותיות תתבצע ביחס לדוחות כספיים אלו.

2.3.2 צירוף עסקים שהושג בשלבים

במקרים שבהם תאגיד החזיק זכויות בנרכשת עובר למועד צירוף העסקים, אזי "חלקו של התאגיד", בחישוב המבחנים הכמותיים, יכלול את כל החזקות התאגיד לאחר צירוף העסקים במצטבר, לרבות החזקות שהוחזקו על ידו עובר לצירוף העסקים, ולא יכלול רק את הזכויות הנוספות שנרכשו במסגרת צירוף העסקים.

דוגמה 2.3.2 – במהלך חודש אפריל 2025, רכש תאגיד מדווח 20% מהון המניות של חברה פרטית, בעסקה המהווה צירוף עסקים בהתאם ל-IFRS 3, כך שבמועד זה עלה לשיעור החזקה של 60% (קרי, התאגיד החזיק עובר לרכישה ב-40% בחברה הפרטית, אשר טופלה בדוחותיה המאוחדים של התאגיד המדווח בהתאם ל-IAS 28). הדוחות הכספיים האחרונים שאושרו על ידי הרוכשת הינם הדוחות הכספיים לשנת 2024. להלן הנתונים הרלוונטיים לחישוב המבחן המאזני:

- סך נכסי הנרכשת בדוחותיה המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024 : 100.
- סך הנכסים שזוהו במסגרת עבודת ה-PPA בצירוף העסקים : 120.²⁸
- סך נכסי הרוכשת בדוחותיה הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024 : 200.²⁹

להלן תוצאת המבחן המאזני לבחינת המהותיות:

$$\frac{60\% \cdot 120}{200} = 36\%$$

מכאן, שבהתאם לנסיבות הספציפיות, התאגיד עומד במבחן המאזני לבחינת המהותיות.

²⁸ סך נכסי העודפי עלות שנוצרו במסגרת עבודת ה-PPA, ובכלל זה בגין נכס מס נדחה.

²⁹ לרבות ערך החברה הנרכשת (עובר לרכישה) בהתאם ל-IAS 28.

2.3.3 שיעור ההחזקה בתאגיד הנרכש

להלן יובאו נסיבות שונות שעל התאגיד לשקול במסגרת קביעת שיעור ההחזקה בתאגיד הנרכש, לצורך יישום מבחני המהותיות:

(1) מפל תשלומים ("Water Fall") – התקנות קובעות כי לשם בחינת קיומו של "אירוע פרופורמה", יש לבצע את המבחנים הכמותיים בהתאם לשיעור ההחזקה של התאגיד הרוכש בתאגיד הנרכש. לעמדת הסגל, בנסיבות שבהן השיעור האפקטיבי של התאגיד הרוכש בהון התאגיד הנרכש משתנה בהתאם למפל התשלומים שנקבע בעסקה, על התאגיד לחשב את מבחני המהותיות על בסיס חלקו בהון של התאגיד הנרכש לפי שיעור ההחזקה האפקטיבי במועד השלמת העסקה, וזאת בהתבסס על הדוחות הכספיים האחרונים על בסיסם מבוצעת הבחינה אם צירוף העסקים הוא מהותי.

(2) גישה לתשואות הקשורות לזכות הבעלות – התקנות אינן קובעות כיצד להביא בחשבון את קיומן של זכויות או התחייבויות נוספות הנובעות מאופציות רכש, מכר או מחוזים עתידיים. לעמדת הסגל במקרים אלו, על התאגיד לבחון האם הסכמים אלו מעניקים לו "גישה לתשואות הקשורות לזכות בעלות" (כמשמעות המונח בסעיף 90 לתקן IFRS 10) "על חשבון" הזכויות שאינן מקנות שליטה. במקרים כאמור, שיעור ההחזקה יביא בחשבון את הזכויות בתאגיד הנרכש הנובעים מהסכמים כאמור. אחרת, הסכמים אלו לא יובאו בחשבון בחישוב מבחני המהותיות.

דוגמה 2.3.3א – תאגיד רכש 51% מהון המניות של חברה מוחזקת, וכן אופציות רכש (Call) לרכישת יתרת ההחזקות (49%), בתוספת מימוש התלויה במחיר המניה במועד המימוש, באופן שאינו מקנה לתאגיד כיום גישה לתשואות הקשורות לזכות הבעלות. בנסיבות אלו, על התאגיד לבחון את מהותיות אירוע הפרופורמה בהתאם לשיעור החזקה של 51%.

דוגמה 2.3.3ב – תאגיד רכש 51% מהון המניות של חברה מוחזקת, וכן אופציות רכש (Call) לרכישת יתרת ההחזקות (49%), בתוספת מימוש זניחה. במסגרת הסכם בעלי המניות נקבע כי חלוקת דיבידנד תבוצע רק בכפוף להסכמת שני הצדדים. בנסיבות אלו, ולנוכח קיומה של תוספת מימוש זניחה והשליטה המהותית על חלוקת דיבידנד לחברה גישה לתשואות הקשורות לזכויות בעלות בסך 100%. בהתאם לכך, על התאגיד לבחון את מהותיות אירוע הפרופורמה לפי שיעור החזקה של 100%.

דוגמה 2.3.3ג – תאגיד רכש 51% מהון המניות של חברה מוחזקת, והנפיק לבעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה אופציית מכר (Put) בגין יתרת ההחזקות (49%), בתוספת מימוש קבועה המשקפת שווי הוגן במועד הנפקת האופציה. בנסיבות המקרה ובהתאם למדיניות החשבונאית המיושמת על ידי התאגיד, ההתחייבות בגין תוספת המימוש הוכרה במלואה בדוחות הכספיים והתאגיד לא הכיר

בזכויות שאינן מקנות שליטה. במקרה זה, על התאגיד לבחון את מהותיות אירוע הפרופורמה לפי שיעור ההחזקה של התאגיד במניות החברה הנרכשת, קרי שיעור של 51%.

2.3.4 בחינת המהותיות במקרים של מספר עסקאות רכישה או מכירה

קיימים מקרים שבהם תאגיד מתקשר בעסקה למכירה של חלק מפעילותו באמצעות מספר עסקאות, לרבות עסקאות מול צדדים שונים או לחילופין מתקשר במספר עסקאות רכישה אשר אינן עולות בנפרד לכדי צירוף עסקים מהותי אך כאשר בוחנים עסקאות אלו כמכלול אזי הרף הכמותי למהותיות נחצה. במקרים אלו על התאגיד להפעיל שיקול דעת ולהעריך האם יש לבחון את המהותיות של כל אירוע בנפרד או לחילופין יש לקבץ אירועים אלו ולבחון אותם יחדיו לצורך בחינת העמידה ברף הכמותי של מבחני המהותיות לצורך הפרופורמה.³⁰

לעמדת הסגל, בעת ביצוע ההערכה יש להתחשב בכל התנאים של ההסכמים וההשפעות הכלכליות של העסקאות על מנת לבחון האם העסקאות נקשרו מתוך ראייה כוללת או שלחילופין מדובר בעסקאות נפרדות שאינן קשורות זו לזו.³¹ אינדיקציות לכך שיש לבחון את העסקאות יחד כוללות, בין היתר (הרשימה להלן אינה מהווה רשימה סגורה):

1. האם ההתקשרות בהסכמים הייתה מתוך ראייה כוללת או מתוך מטרה להשיג מטרה מסחרית כוללת?
2. האם העסקאות בוצעו מול אותו צד שלישי?
3. האם העסקאות מותנות זו בזו או באירוע אחד משותף?
4. האם ההתקשרות בעסקאות הייתה בסמיכות זמנים?
5. האם קיימות סינגריות או קשרים עסקיים בין הפעילויות הנרכשות או הנמכרות?

במקרים שבהם, לאחר בחינת האינדיקציות, קבע התאגיד כי מדובר בעסקאות נפרדות שאינן קשורות אחת לשנייה, לצורך בחינת מבחני המהותיות, כל עסקה תיבחן בנפרד, ואם אף אחת מהעסקאות אינה עולה לכדי אירוע פרופורמה, לא נדרש דיווח פרופורמה לפי התקנות. על אף האמור, במקרים שבהם בגין עסקאות בלתי קשורות משתנה פעילות התאגיד באופן מהותי בהשוואה לתקופות עבר (לדוגמה – כאשר העסקים הנרכשים מהווים במצטבר את עיקר פעילות התאגיד), עשוי הסגל להשתמש בסמכותו בהתאם לתקנה 9א(ב) ולדרוש מהתאגיד לפרסם דוחות פרופורמה שישקפו את השפעת הרכישות או המכירות על הדוחות הכספיים של התאגיד.

במקרים שבהם לאחר בחינת מכלול האינדיקציות נותרת אי-בהירות, או כאשר תאגידים מתחבטים באשר לאופן עריכת דוחות פרופורמה במצבים כאמור, מוזמנים התאגידים לפנות לסגל הרשות.

³⁰ בהתאם להוראות תת-פרק 6.3.1 להלן, מקום שבו נדרש התאגיד לפרסם דוחות פרופורמה, עליו להציג את אירועי הפרופורמה בעמודות נפרדות, וזאת כדי לאפשר למשתמשי הדוחות לנתח את הפעילות הנרכשת או הנמכרת. ואולם, במצב שבו עסקאות רכישה או מכירה שונות נעשו מתוך ראייה עסקית כוללת, על התאגיד לבחון את מהותיותן במצטבר, בהתאם לעקרונות המפורטים בתת-פרק זה. לעמדת סגל הרשות, על התאגיד להפעיל שיקול דעת בבחינת דרך ההצגה, תוך התייחסות למהותיותו של כל אירוע בנפרד, ולשאלה האם הצגה נפרדת, ולו חלקית, של אותם אירועים עשויה לשמש את ציבור משתמשי הדוחות.

³¹ בבחינה זו, ניתן להיעזר בסעיף 97 ל-IFRS 10.

דוגמה 2.3.4 – בעקבות החלטת דירקטוריון תאגיד העוסקת בתחום נדל"ן להשכרה להיכנס בנוסף לתחום המלונאות, במהלך התקופה שמחודש ינואר ועד לחודש מרץ, התאגיד התקשר בשלוש עסקאות נפרדות לרכישת עסקים שעוסקים בתחום המלונאות. התאגיד בחן את מהותיות העסקאות בהתאם למבחנים הכמותיים, והגיע למסקנה כי כל רכישה בנפרד אינה מהווה "אירוע פרופורמה". עם זאת, כאשר בדק את שלוש העסקאות יחד, נמצא כי מבחני המהותיות הכמותיים מתקיימים.

במקרה כאמור, לאור נסיבות המקרה, ובפרט לאור סמיכות הזמנים, הרציונל העסקי, וההחלטה של הדירקטוריון להיכנס לתחום פעילות חדש, על התאגיד לבחון את כל העסקאות יחד לצורך קביעת הצורך בצירוף דוחות פרופורמה.

2.3.5 האם יש לבחון את המבחן התוצאתי בהתאם לרווח או הפסד, או בהתאם לסך הכל רווח (הפסד) כולל?

התקנות מגדירות "רווח או הפסד" – "כמשמעותו בכללי החשבונאות המקובלים".

תקן דיווח כספי בינלאומי 18 ("IFRS 18"), "הצגה וגילוי בדוחות כספיים", מגדיר:

- "רווח או הפסד – הסיכום של הכנסות בניכוי הוצאות שנכללות בדוח על הרווח או הפסד".
- "רווח כולל אחר – פריטי הכנסות והוצאות (כולל תיאומים בגין סיווג מחדש) שמוכרים מחוץ לרווח או הפסד, כפי שנדרש או מותר על ידי תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים אחרים".

בהתאם לכך, יש לבחון את המבחן התוצאתי למהותיות בהתאם לרווח או הפסד בדוח על הרווח הפסד (שאינו כולל את השפעות הרווח או הפסד הכולל האחר).

2.3.6 האם לכלול בחישוב מבחני המהותיות את הפעילות המופסקת?

מאחר שהפעילות המופסקת אינה חלק מהפעילות הנמשכת של התאגיד, הרי שהפעילות המופסקת אינה רלוונטית בבחינת מהותיות צירוף העסקים או עסקת המכירה. לפיכך לעמדת סגל הרשות, יש לבחון את המהותיות התוצאתית רק ביחס לפעילותו הנמשכת של התאגיד הרוכש ושל התאגיד הנרכש.

2.3.7 החזקה הכמותית

דוחות הפרופורמה נועדו לספק למשתמשי הדוחות תמונה בהירה באשר להשפעתו של אירוע הפרופורמה על נתוני העבר של התאגיד, ובכך לאפשר הערכה מושכלת של השפעתו הצפויה על תוצאותיו העתידיות.

התקנות נועדו לחול על אירועים מהותיים ומשמעותיים בלבד, אשר להם השפעה כוללת וניכרת על הדוחות הכספיים. מעצם טבעה, שאלת המהותיות, היא שאלה נסיבתית התלויה במכלול הנתונים והמאפיינים של כל מקרה לגופו. עם זאת, לשם יצירת וודאות בשוק, קבעו תקנות הדוחות חזקות כמותיות להגדרת מהותיותו של אירוע (ראו תת-פרק 2.3). חזקות אלו מבוססות על ההנחה כי הדוח

על המצב הכספי של התאגיד הנרכש ו/או תוצאותיו משקפים באופן מהותי את השפעת העסקה על התאגיד הרוכש. לפיכך, מקום שבו מתקיימת אחת מן החזקות הכמותיות – חזקה כי צירוף העסקים הוא מהותי.

החזקה הכמותית איננה חלטה. במקרים חריגים עשוי להתקיים מצב שבו, אף שלפי תוצאת המבחנים הכמותיים העסקה נראית כמהותית, נסיבות העניין מצביעות על כך שהמבחנים אינם משקפים נכונה את מהות העסקה, ולפיכך ניתן לסתור את החזקה (ראו תת-פרק 2.3.7.1).³² מנגד, ייתכנו מקרים נדירים שבהם אירוע אינו עומד במבחנים הכמותיים, אך בנסיבות העניין ייחשב כמהותי, ועל כן יידרש צירוף דוחות פרופורמה (ראו תת-פרק 2.3.7.2).

2.3.7.1 סתירת החזקה הכמותית

לצורך בחינת סתירת החזקה, על התאגיד להפעיל **מבחן דו-שלבי**, כדלקמן:

1. **שלב ראשון** – על התאגיד לבחון האם מתקיימות אינדיקציות לכך שהמבחנים הכמותיים לא מתאימים לצורך בחינת המהותיות (ראו תת-פרק 2.3.7.1.1 להלן).
2. **שלב שני** – אם ורק אם התקיימו אינדיקציות כאמור, על התאגיד לבחון מבחנים חלופיים לבחינת המהותיות (ראו תת-פרק 2.3.7.1.2 להלן).

2.3.7.1.1 אינדיקציות שהמבחנים הכמותיים לא מתאימים לצורך בחינת המהותיות

להלן דוגמאות לאינדיקציות אשר בהתקיימותן עשוי תאגיד, לאחר שבחן את מכלול הנסיבות, להגיע למסקנה כי המבחנים הכמותיים בלבד אינם משקפים באופן נאות את מהותיות האירוע, ועל כן עליו לבחון מבחנים חלופיים:³³

- (1) **המבחן התוצאתי בנטרול פריטים חד-פעמיים** – ייתכנו מקרים שבהם אירעו במהלך התקופות הנבחנות אירועים חד-פעמיים שאינם משקפים את הפעילות העסקית של התאגיד הרוכש או הנרכש. במקרים אלו, יתכן שהמעבר של המבחנים הכמותיים נבע אך ורק מאירועים חד-פעמיים חריגים והתאגיד סבור שלמרות התקיימות המבחנים הכמותיים, אירוע צירוף העסקים או אירוע המכירה אינם מהותיים. במצבים כאמור, לצורך בחינת אפשרות נטרול אירועים חד-פעמיים יש לפעול בהתאם לעקרונות שנקבעו בעמדה חשבונאית 4-99.³⁴ בכלל זה, על התאגיד לבחון את כלל האירועים החד-פעמיים וכן את כלל ההשפעות של אירועים חד-פעמיים אלו (לרבות השפעת המס).

³² למען הסר ספק, התאגיד רשאי לסתור את החזקה הכמותית (כלומר, לקבוע כי צירוף עסקים או מכירה אינם מהותיים אף שעברו את הרפיים הכמותיים), ללא הגשת פטור או פנייה לסגל הרשות. יובהר כי במקרה של סתירת החזקה הכמותית על ידי התאגיד, התאגיד נדרש להתייחס לסתירת החזקה ונימוקיה בדוח הדירקטוריון הכלולים בדוחות העיתיים, לרבות התייחסות לאינדיקציות והמבחנים החלופיים שיושמו לצורך סתירת החזקה. בנוסף, על התאגיד לבחון האם המידע שניתן למשקיעים ביחס לפעילות הנרכשת או הנמכרת מספק לצורך הבנת השפעת האירוע על התאגיד או לחילופין, עליו לספק מידע נוסף. מידע נוסף זה עשוי לכלול, מידע כמותי ואיכותי על המידע ההיסטורי של הפעילות הנרכשת או הנמכרת.

³³ ככלל, אין מקום להסתמך על נסיבות מסוג אלה שפורטו בפרק 9 להלן לצורך סתירת החזקה, שכן מדובר בנסיבות אשר נבחנות, במידת הצורך, במסגרת בקשות לארכה או לפטור.

³⁴ עמדת סגל חשבונאית מספר 99-4 – מגדירה "עניין חד-פעמי" כעניין אשר מטבעו חריג ואינו מחזורי בפעילות החברה, ולפיכך אינו צפוי להשפיע על תחזית של משקיעים לגבי ביצועים עתידיים של התאגיד. סממן להיותו של עניין חד-פעמי הוא שהעניין האמור או עניין דומה לו לא התרחש בשנתיים האחרונות ולא צפוי להתרחש בשנתיים הבאות.

(2) היעדר רווחים – במקרים שבהם התאגיד הרוכש הוא בעל פעילות ענפה או בעל הכנסות משמעותיות אך התאגיד אינו רווחי או בעל רווחיות נמוכה, גם צירוף עסקים של תאגיד בלתי מהותי ביחס לתאגיד המדווח עשוי לעמוד במבחן התוצאתי הכמותי.

(3) דוחות כספיים עוקבים לאחר אירוע הפרופורמה – המבחנים הכמותיים שהתקיימו ביחס לדוחות הכספיים האחרונים שפרסם התאגיד עובר לאירוע הפרופורמה אינם מתקיימים בתקופות דיווח עוקבות, עובר לפרסום דוחות הפרופורמה לראשונה (לעניין הצורך בנטרול מימון שניטל לצורך הרכישה ראו תת-פרק 2.3.1.3). יובהר, שבמועד בחינה עתידי זה, אין התאגיד רשאי לכלול את השפעות התאגיד הנרכש במכנה.

עם זאת, אי-התקיימות מבחן תוצאתי בתקופת ביניים אינה יכולה לסתור את החזקה הנובעת מהתקיימות המבחן התוצאתי השנתי, שכן תקופת ביניים מתייחסת לתקופה קצרה בהשוואה לתקופה של שנה שלמה.

2.3.7.1.2 מבחנים חלופיים לבחינת המהותיות

באותם מקרים חריגים, שבהם הסיק התאגיד כי התקיימו האינדיקציות המעידות שכך המבחנים הכמותיים הקבועים בתקנות אינם מספיקים להערכת מהותיות העסקה, עליו להעריך את מהותיות העסקה באמצעות שקלול מבחנים חלופיים בהתאם לנסיבות המתאימות ותוך הפעלת שיקול דעת. מבחנים חלופיים שאותם יש לשקול כוללים בין היתר:

- א. תמורת הרכישה³⁵ ביחס לשווי הבורסאי של התאגיד הרוכש;
- ב. יחס מחזור/ רווח גולמי/ רווח תפעולי/ רווח מתואם של התאגיד הנרכש או הנמכר ביחס לתאגיד הרוכש.
- ג. יישום המבחנים הכמותיים לפי דוחות כספיים עוקבים לאירוע הפרופורמה, תוך נטרול אירוע הפרופורמה.

2.3.7.1.3 נסיבות שבהן לא ניתן לסתור את החזקה הכמותית

להלן יובאו נסיבות לסתירת החזקה אשר סגל הרשות אינו רואה בהן כעילה מספקת לסתירת החזקה:³⁶

(1) נטרול יתרות בדוחות הכספיים – ככלל, לצורך בחינת מבחני המהותיות, תאגיד אינו רשאי לנטרל יתרות מהדוחות הכספיים של הנרכשת או הרוכשת, לרבות מטעמי "אי רלוונטיות". כך, לדוגמה, תאגידים אינם רשאים לנטרל לצורך בחינת קיום החזקה הכמותית וסתירתה את נכסי זכות השימוש, כהגדרתם בתקן IFRS 16 או נכסים אחרים, אף אם אלו אינם משמשים במסגרת פעילותו השוטפת של התאגיד.³⁷

³⁵ תמורה הרכישה: חלק הבעלים ב"תמורה שהועברה" כהגדרתה ב-IFRS 3.

³⁶ עם זאת, רשאי התאגיד להגיש בקשת פטור, כמפורט בפרק 9 להלן.

³⁷ עם זאת, אין באמור כדי לייתר את הצורך של התאגיד לנטרל יתרות בהתאם לנדרש בתת-פרק 2.3. כד למשל, לצורך חישוב המבחן התוצאתי, יש לנטרל יתרות תוצאתיות הנובעות מפעילות מופסקת, בהתאם לאמור בתת-פרק 2.3.6 לעיל.

דוגמה 2.3.7.1א – ביום 1 באפריל 2025 תאגיד מדווח רכש תאגיד אחר בעסקת צירוף עסקים. להלן תוצאות המבחנים הכמותיים לבחינת הצורך בצירוף דוחות פרופורמה על בסיס הדוחות הכספיים לשנת 2024: (1) המבחן המאזני עמד על יחס של 10%; (2) מבחן התוצאתי השנתי עמד על יחס של 40%, ונבע מכך שהרווח של התאגיד הרוכש לשנת 2024 עמד על סך של 1 מיליון ש"ח, בעוד שבאותה תקופה התאגיד הנרכש הכיר בהפסד על סך של 0.4 מיליון ש"ח.

עוד נמצא שבנטרול אירועים חד פעמיים – היחס של המבחן התוצאתי השנתי פוחת לכ-20% בלבד.

בנסיבות אלו התקיימו אינדיקציות לסתירת החזקה הכמותית ולכן התאגיד בחן מבחנים חלופיים ומצא:

- היחס בין תמורת הרכישה לשווי התאגיד – 10%.
- יחס ההכנסות והרווח הגולמי (כל אחד בנפרד) – 15%.

לנוכח האינדיקציות והמבחנים החלופיים, במקרה זה סביר להניח שניתן יהיה לסתור את החזקה הכמותית ולקבוע שלא מדובר באירוע פרופורמה.

דוגמה 2.3.7.1ב – בהמשך לדוגמה 2.3.7.1א לעיל, התאגיד בחן את המבחנים החלופיים ומצא:

- היחס בין תמורת הרכישה לשווי התאגיד – 20%.
- יחס ההכנסות והרווח הגולמי (כל אחד בנפרד) – 25%.

במקרה זה, לאור היחס הגבוה של כל אחד מהמבחנים החלופיים, סביר להניח שלא יהיה ניתן לסתור את החזקה הכמותית.

דוגמה 2.3.7.1ג – בהמשך לדוגמה 2.3.7.1א לעיל, ועל בסיס הנתונים בדוגמה ולמעט הנתון הבא – יחס המבחן המאזני עלה על 30%.

במקרה זה, מכיוון שהתקיים המבחן המאזני, אין רלוונטיות לאינדיקציות לסתירת החזקה הכמותית של המבחן התוצאתי השנתי, ולפיכך התאגיד אינו רשאי להסתמך על המבחנים החלופיים לצורך סתירת החזקה.

2.3.7.2 התקיימות אירוע פרופורמה כאשר המבחנים הכמותיים אינם מתקיימים

במרבית המקרים, הצורך בהצגת דוחות פרופורמה נבחן בהתאם למבחנים הכמותיים שנקבעו בתת-פרק 2.3. עם זאת, ייתכנו מצבים נדירים שבהם אף שאותם מבחנים אינם מתקיימים, נסיבות העסקה מעידות כי מדובר באירוע מהותי להבנת פעילותו או מצבו הפיננסי של התאגיד. במקרים נדירים אלה, על התאגיד להפעיל שיקול דעת מקצועי ולבחון האם קיימות נסיבות אשר עשויות להצביע על מהותיות העסקה לצורך הצגת דוחות פרופורמה.

להלן יובאו דוגמאות למקרים שבהם, אף בהיעדר עמידה במבחנים הכמותיים, עשוי תאגיד להגיע למסקנה כי התאגיד נדרש בהצגת דוחות פרופורמה:

(1) יישום המבחן המאזני בתאגידים המחזיקים בחברות בנות תוך הכרה בזכויות שאינן מקנות שליטה – כמפורט בסעיף 2.3.1.2, כאשר התאגיד המדווח מחזיק בחברות בנות, במבחן המאזני המכנה כולל את סך הנכסים במאזן של הרוכשת (דהיינו, ללא נטרול חלק הזכויות שאינן מקנות שליטה בנכסים אלו).

לעמדת סגל הרשות, בנסיבות שבהן התאגיד המדווח מחזיק בחברות בנות ללא שליטה מלאה (שאינם החברה הנרכשת), תוך הכרה בזכויות שאינן מקנות שליטה בהיקפים משמעותיים, ייתכנו מצבים שבהם על אף שהמבחן המאזני אינו התקיים, האירוע ייחשב כמהותי. לעמדת הסגל, על מנת שהמבחן המאזני ישקף באופן מהימן את המהות הכלכלית, יש לנטרל מהמכנה (והמונה) את הנכסים המיוחסים לזכויות שאינן מקנות שליטה (להלן: "**המבחן המאזני נטו**").

דוגמה 2.3.7.2 – בהמשך לדוגמה 2.3.1.2 לעיל, הנח כי סך נכסי הרוכשת המיוחסים לזכויות שאינן מקנות שליטה ליום 30 ביוני 2024 הינם 90 ובדוחות של החברה הנרכשת אין זכויות שאינן מקנות שליטה.

במקרה כאמור, לאור כך שסך הנכסים המשויכים לזכויות שאינן מקנות שליטה מהווים חלק משמעותי מסך נכסי התאגיד הרוכש, על התאגיד לבחון האם על אף אי-התקיימותו של המבחן המאזני כהגדרתו בתקנות, אירוע הרכישה מהווה צירוף עסקים מהותי. לצורך כך, התאגיד נדרש לבחון את **המבחן המאזני נטו**, כהגדרתו לעיל.

להלן תוצאת המבחן המאזני "נטו" לבחינת מהותיות האירוע:

$$\frac{60\% \cdot 100}{210 - 90} = 50\%$$

מכאן, שבהתאם לנסיבות הספציפיות, על אף שהעסקה אינה חוצה את המבחן המאזני לבחינת המהותיות, האירוע ייחשב כמהותי לאור סך הנכסים המיוחסים לזכויות שאינן מקנות שליטה.

2.4 סוגיות נוספות

2.4.1 ישות השקעה

בהתאם לסעיף 31 ל-IFRS 10, ישות השקעה הרוכשת חברות מטרה אינה מאחדת את החברות הבנות שלה ואינה מיישמת את הוראות IFRS 3 כאשר היא משיגה שליטה על ישות אחרת. במקום זאת, ישות השקעה מודדת את ההשקעה בחברת הבת בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, בהתאם לתקן IFRS 9. בהתאם לכך, במקרים אלו, ככלל, אין באירוע הפרופורמה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של התאגיד באופן שלא מאפשר השוואתיות בין התקופות ועל כן **לעמדת הסגל, בנסיבות אלו, ישויות השקעה אינן נדרשות לפרסם דוחות פרופורמה.**

פרק 3 - צירוף דוחות פרופורמה בנסיבות נוספות

3.1 תשקיף הצעה לראשונה לציבור ("IPO")

תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט תשקיף – מבנה וצורה), תשכ"ט-1969 (להלן: "תקנות פרטי התשקיף").
 60א. "הוראות תקנות 9א ו-38ב לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים לעניין החובה להגיש דוח פרופורמה, למעט הוראות תקנות 9א(א) ו-38ב(א) לתקנות האמורות, יחולו ביחס לתקנות אלה, בשינויים המחויבים".

3.1.1 חובת צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף IPO

בהתאם לתקנות פרטי תשקיף, חובת הגשת דוחות פרופורמה חלה אף במועד פרסום תשקיף לציבור על ידי התאגיד. כלומר, בכל מצב שבו התרחש אירוע פרופורמה במהלך התקופות המוצגות בתשקיף (ובכלל זה תקופות ההשוואה), על התאגיד לכלול דוחות פרופורמה בתשקיף. **בהתאם לכך, במקרים שבהם חל אירוע פרופורמה במהלך התקופות (לרבות תקופות ההשוואה) אשר נתוניהן מוצגים בדוחות הכספיים שצורפו לתשקיף, על התאגיד לצרף דוחות פרופורמה לתשקיף.** במקרים כאמור, דוחות הפרופורמה המצורפים יכללו את הדוחות השנתיים ואת דוחות הביניים לתקופות אשר נתוניהן מוצגים בדוחות הכספיים שצורפו לתשקיף, וזאת ללא קשר למועד שבו התרחש אירוע הפרופורמה.³⁸

עם זאת, כאשר אירוע פרופורמה שבוצע מול צד ג', התרחש בתקופת ההשוואה המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות הכספיים השנתיים, ככלל, סגל הרשות לא יתערב אם התאגיד יבחר שלא לפרסם דוחות פרופורמה. זאת, נוכח פרק הזמן הרב שחלף ממועד אירוע הפרופורמה, ולנוכח העובדה שהדוחות הכספיים של התאגיד מציגים שתי תקופות השוואה מלאות ומבוקרות המשקפות את הפעילות המאוחדת של התאגיד והתאגיד הנרכש בפועל, כך שנתוני הפרופורמה לתקופת ההשוואה המוקדמת ביותר אינם בהכרח משקפים באופן נאות את השפעת אירוע הפרופורמה על הפעילות המאוחדת של התאגיד, ועל כן מתקיים החריג של הוראות תקנה 9א(א)(2).

דוגמה 3.1.1 – תאגיד פרסם תשקיף IPO על בסיס הדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2024 ודוחות כספיים ביניים לרבעון השני לשנת 2025. הדוחות הכספיים ביניים נחתמו ביום 30 ביולי 2025 (להלן: "דוחות הביניים"), והתשקיף פורסם ביום 30 באוקטובר 2025. להלן מספר תרחישים לתקופות שבהן התרחש אירוע פרופורמה:

(1) אירוע פרופורמה אירע במהלך שנת 2022 – התאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה לשנת 2024, שישקפו באופן מלא את השפעת אירוע הפרופורמה, עבור כל שנות ההשוואה בדוחות. עם זאת, סגל הרשות לא יתערב אם תאגיד יבחר

³⁸ לעניין אופן חישוב מבחני המהותיים אגב צירוף עסקים שהתרחש בתקופות ההשוואה, ראו תת-פרק 2.3. לעניין היעדר הצורך בדוחות פרופורמה עוקבים בנסיבות אלו, ראו תת-פרק 5.2.2.

שלא לפרסם דוחות פרופורמה נוכח החריג הקבוע בתקנה 9א(א)(2) בנסיבות אלה.

(2) אירוע פרופורמה אירע במהלך שנת 2023 – התאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה לשנת 2024, שישקפו באופן מלא את השפעת אירוע הפרופורמה, עבור כל שנות ההשוואה בדוחות.³⁹

(3) אירוע פרופורמה אירע במהלך שנת 2024 – התאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה לשנת 2024, וכן דוחות פרופורמה לרבעון השני לשנת 2025. על אף שהאירוע לא התרחש במהלך תקופת דוח הביניים, דוח הפרופורמה יספק אפשרות לבצע התאמה והשוואה נוחה בין תוצאות דוח הביניים, הכוללות את השפעת אירוע הפרופורמה, לבין מספרי השוואה.

(4) אירוע פרופורמה אירע במהלך המחצית הראשונה של שנת 2025 – התאגיד נדרש לצרף את דוחות הפרופורמה הן לדוחות השנתיים לשנת 2024, והן לדוחות לרבעון השני לשנת 2025, כדי לאפשר הבנה מלאה של השפעת אירועי הפרופורמה על התאגיד.

(5) אירוע פרופורמה אירע לאחר תקופת דוח הביניים ולפני מועד החתימה על הדוחות – התאגיד נדרש לצרף את הדוחות פרופורמה לדוחות השנתיים והביניים, מאחר ואירוע הפרופורמה חל לפני אישור הדוחות. צירוף זה מהווה מידע מהותי עבור ציבור המשקיעים.

(6) קרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם עד תום שלושה חודשים ממועד החתימה על הדוחות המצורפים לתשקיף – התאגיד נדרש לצרף את דוחות הפרופורמה לדוחות השנתיים והביניים.⁴⁰

(7) קרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם עד תום שלושה חודשים ממועד פרסום התשקיף (לדוגמה ביום 30 בנובמבר 2025) – בהתאם ללשון התקנות, לא נדרש לצרף דוחות פרופורמה. עם זאת, במספר מקרי עבר, סבר סגל הרשות שפרשנות כזו אינה נאותה ופוגעת במידע מהותי שהיה ניתן למשקיעים אילולא החתימה המוקדמת על הדוחות, ולכן סגל הרשות מכוח סמכותו לפי תקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות דרש צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף.

(8) אירוע פרופורמה המותנה בביצוע ההנפקה – לעניין זה ראו תת-פרק 5.1.5 ו-5.1.6.

³⁹ להרחבה בנושא זה, ראו פרק 9.

⁴⁰ כאמור לעיל, בהתאם לתקנה 60א לתקנות פרטי תשקיף, סעיף (1א) לתקנה 9א לתקנות הדוחות אינו חל בעת תשקיף ועל כן לא קיימת אפשרות לדחות את פרסום דוחות הפרופורמה לתקופות שנקבעו בסעיף האמור.

3.1.2 שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה של התאגיד, בסמוך להנפקה על פי תשקיף IPO

במקרים שבהם תאגיד מבקש לבצע הצעה ראשונה לציבור (IPO), ובסמוך למועד פרסום התשקיף מתקיים או צפוי להתקיים שינוי מבני או העברת נכסים תחת אותה השליטה – בין בדרך של העברת נכסים מבעל השליטה אל התאגיד, ובין בדרך של מכירת נכסים לבעל השליטה, סגל הרשות צפוי לדרוש צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף מכוח תקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות, אף במקרים שאין מדובר באירוע פרופורמה או שספי המהותיות של אירוע פרופורמה אינם מתקיימים.

דרישה זו נובעת מהחשיבות של המידע לציבור המשקיעים, ובפרט בעת כניסתו הראשונה של התאגיד לשוק ההון, כאשר ציבור המשקיעים נדרשים לגבש החלטת השקעה, בהתבסס על פעילותו העתידית הצפויה של התאגיד.⁴¹

לאופן הצגת נתונים בדוחות פרופורמה אגב שינויים מבניים ראו פרק 8.

3.2 תשקיף מדף

תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטייטת תשקיף – מבנה וצורה), תשכ"ט-1969
 160ג. (א) "הוראות תקנות 9א ו-338 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים לעניין החובה להגיש דוח פרופורמה, למעט תקנות 9א(א) ו-338ב(א) לתקנות האמורות, יחולו ביחס לתקנות אלה, בשינויים המחויבים.
 (ב) חל שינוי מהותי בפעילות המנפיק ממועד הדוח על המצב הכספי הכלול בדוח התקופתי האחרון שפרסם ועד מועד התשקיף, והשינוי מהווה אירוע פרופורמה, יצרף המנפיק לתשקיף דוח פרופורמה כשהוא כולל את הגילוי הנדרש ביחס לדוח פרופורמה המצורף לדוח תקופתי על פי תקנה 9א לדוחות תקופתיים ומיידיים".

במקרים שבהם חל אירוע פרופורמה בין מועד הדוח על המצב הכספי האחרון שפרסם התאגיד לבין מועד פרסום תשקיף המדף, **אזי על התאגיד לצרף דוחות פרופורמה לתשקיף המדף** ולא להמתין עד חלוף 90 ימים או עד לפרסום הדוחות הכספיים לתקופה שבה חל אירוע הפרופורמה. במקרים שבהם אירוע הפרופורמה חל במהלך תקופת דוח הביניים ואירוע הפרופורמה עולה לכדי "שינוי מהותי בפעילות המנפיק" ממועד הדוח התקופתי האחרון (ראו תת-פרק 3.2.1 להלן), התאגיד נדרש לצרף לתשקיף המדף גם דוחות פרופורמה שנתיים, מכוח תקנה 160ג(ב).

על אף האמור לעיל, **במצבים שבהם תשקיף המדף אינו כולל גם הצעה לציבור של ניירות ערך, כהקלה פרקטית סגל הרשות מאפשר לתאגיד שלא לצרף את דוחות הפרופורמה לתשקיף המדף, בכפוף לכך שהתאגיד לא יפרסם מכוחו דוח הצעת מדף עד למועד פרסום דוח הפרופורמה שהיה נדרש לפרסם כאמור מכוח תקנה 160ג**. בנסיבות אלו, הפרסום של דוח הצעת המדף העוקב לפרסום תשקיף המדף, יהיה כפוף להיתר הרשות. במקרים כאמור, יישום ההקלה עלול להשפיע על לוחות

⁴¹ במקרים כאמור, תאגיד נדרש בצירוף מערכת שלמה של דוחות הפרופורמה, ראו תת-פרק 6.1.5.

הזמנים לקבלת ההיתר לדוח הצעת המדף, לאור הצורך בבדיקת דוחות הפרופורמה והגילויים הנלווים אליהם ועל התאגידים להיערך לכך בהתאם.⁴²

דוגמה 3.2 – תאגיד פרסם תשקיף מדף על בסיס הדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2024 ודוחות ביניים לרבעון השני לשנת 2025. דוחות הביניים נחתמו ביום 30 ביולי 2025, והתשקיף פורסם ביום 30 באוקטובר 2025. להלן מספר תרחישים שבהם התרחש אירוע פרופורמה:

(1) אירוע פרופורמה אירע במהלך שנת 2024 – בנסיבות אלו התאגיד פרסם את דוח הפרופורמה לשנת 2024 וכן דוחות פרופורמה ביניים בהתאם לתקופות הרלוונטיות (במסגרת הדוח התקופתי או במסגרת דיווח מיידי של התאגיד בהתאם לתקנה 9א ו-38ב או תקנה 4א "דיווח עוקב"). לפיכך התאגיד אינו נדרש לצרף דוח פרופורמה נוסף לתשקיף המדף.

(2) אירוע פרופורמה אירע במהלך המחצית הראשונה של שנת 2025 – בנסיבות אלו התאגיד כבר פרסם את דוחות הפרופורמה הביניים יחד עם הדוחות הכספיים ביניים. עם זאת, דוחות הפרופורמה הוצגו ללא דוחות שנתיים פרופורמה לשנת 2024. מכיוון שלא פורסם דוח פרופורמה לשנת 2024, הרי שבהתאם לתקנה 60ג(ב) אם אירוע הפרופורמה עולה לכדי "שינוי מהותי בפעילות המנפיק", התאגיד יידרש לצרף לתשקיף המדף את דוחות הפרופורמה לשנת 2024, לרבות מספרי השוואה הרלוונטיים. עם זאת, על אף האמור, במקרים שבהם התשקיף אינו מהווה תשקיף לגיוס או להשלמה, כהקלה פרקטית, התאגיד יכול להמתין עם פרסום דוחות הפרופורמה השנתיים לשנת 2024 עד למועד פרסום דוח הצעת מדף. במקרים שבהם התאגיד מפרסם דוחות פרופורמה לשנת 2025 עובר לפרסום דוח הצעת מדף, התאגיד אינו נדרש בפרסום דוחות הפרופורמה לשנת 2024.

(3) אירוע פרופורמה אירע לאחר יום 30 ביוני 2025 ולפני מועד פרסום התשקיף או קרוב לוודאי שאירוע פרופורמה יושלם עד תום שלושה חודשים ממועד החתימה על הדוחות המצורפים לתשקיף – בנסיבות אלו מכיוון שלא חלות תקנות 9א(א1) ו-38ב(א1) ולאור תקנה 60ג(ב), אם אירוע הפרופורמה עולה לכדי "שינוי מהותי בפעילות המנפיק" – תאגיד נדרש לצרף לתשקיף דוחות פרופורמה שנתיים לשנת 2024 יחד עם דוחות פרופורמה ביניים ליום 30 ביוני 2025. כהקלה פרקטית, התאגיד יכול להמתין עם פרסום דוחות הפרופורמה עד למועד פרסום דוח הצעת המדף או עד למועד הפרסום המנדטורי בהתאם לתקנות, כמוקדם מביניהם. במצב שכזה – (1) אם התאגיד יפרסם את דוח הצעת המדף לפני פרסום דוח הפרופורמה הביניים, הוא יידרש לצרף לדוח הצעת המדף את דוחות הפרופורמה ביניים ליום 30 ביוני 2025 ואת דוחות הפרופורמה לשנת 2024; (2)

⁴² ראו פרק 10 להלן.

אם התאגיד יפרסם את דוח הצעת המדף לאחר פרסום דוח הפרופורמה הביניים, הוא יידרש לצרף לדוח הצעת המדף את דוחות הפרופורמה לשנת 2024 ; (3) אם התאגיד יפרסם את דוח הצעת המדף לאחר פרסום דוחות הפרופורמה לשנת 2025, הוא יוכל לפרסם את דוח הצעת המדף ללא צורך בפרסום דוחות פרופורמה נוספים.

3.2.1 הגדרת "שינוי מהותי בפעילות המנפיק"

לעמדת הסגל, ככלל, שינוי מהותי בפעילות עשוי להתרחש באחד משני המקרים הבאים (אינה רשימה ממצה):

- (1) **רכישת פעילות העולה לכדי תחום פעילות**⁴³ נפרד – בנסיבות אלו התאגיד יידרש לעדכן בתשקיף המדף בין היתר גם את פרק תיאור עסקי התאגיד בהתאם לתקנה 44 לתקנות פרטי תשקיף.
- (2) **רכישה או מכירה שצפויה להשפיע באופן משמעותי על הפעילות הקיימת** – מדובר במצבים שבהם הפעילות הנרכשת אומנם אינה עולה לכדי תחום פעילות נפרד, אך צפויה להיות לה השפעה משמעותית על אופן התפעול והניהול של פעילות הקיימת של התאגיד. כך למשל, במצבים שבהם היקף הפעילות הנרכשת/נמכרת נרחב מזו של פעילות התאגיד קודם הרכישה/לאחר המכירה, או שכתוצאה מאירוע הפרופורמה נוספו או התחלפו נושאי משרה מרכזיים בתאגיד הרי שמדובר בשינוי מהותי בפעילות התאגיד.

דוגמה 3.2.1 – תאגיד הפועל בתחום הנדל"ן היזמי למגורים, אשר עיקר פעילותו מתמקד בקידום פרויקטים של התחדשות עירונית המצויים ברובם בשלבי ייזום מוקדמים שטרם הניבו הכנסות, רכש תאגיד נוסף הפועל אף הוא בתחום הנדל"ן היזמי. עם זאת, פעילותו של התאגיד הנרכש מתמקדת בעיקר ברכישה ובפיתוח של קרקעות חדשות למגורים, כאשר חלק ניכר מהן מצוי בשלבי בנייה ושיווק מתקדמים. במסגרת הרכישה מונו גם נושאי משרה חדשים בתאגיד, שחלקם שימשו קודם לכן בתפקידים בתאגיד הנרכש.

בנסיבות אלו, סגל הרשות דחה את טענת התאגיד כי מאחר ששני התאגידים פועלים באותו תחום פעילות עיקרי, אין מדובר בשינוי מהותי בפעילותו. זאת, משום שהיקף הפעילות של התאגיד הנרכש, כמו גם אופי שלביה, שונים באופן מהותי ונרחב ביחס לפעילות הקיימת בתאגיד, ומביאים לשינוי מהותי במבנה פעילותו הכוללת.

⁴³ כהגדרתו בפרק 3 לתוספת הראשונה לתקנות פרטי תשקיף.

3.3 דוח הצעת מדף

כללי ניירות ערך (מקרים שבהם פרסום דוח הצעת מדף יהיה טעון היתר מאת רשות ניירות ערך), תשע"ו-2016

2. "פרסום דוח הצעת מדף יהיה טעון היתר מאת הרשות בכל אחד מאלה:

(7) הצעת ניירות ערך של חברת מעטפת או תאגיד מדווח ששינה את עיקר עסקיו לאחר קבלת היתר לתשקיף מדף או שבכוונתו לעשות שימוש בתמורת ההנפקה לצורך רכישת נכסים או פעילות שיהוו לאחר ההנפקה את עיקר עסקיו;"

תקנות ניירות ערך (הצעת מדף של ניירות ערך), התשס"ו-2005 מסדירות את הגילויים הנדרשים בדוח הצעת מדף. בתקנות אלו אין דרישה מפורשת לצירוף דוחות פרופורמה במקרה שבו טרם חלפו המועדים הקבועים בתקנה 9א לתקנות הדוחות.

עם זאת, יצוין כי בהתאם לכללי ניירות ערך (מקרים שבהם פרסום דוח הצעת מדף יהיה טעון היתר מאת רשות ניירות ערך), התשע"ו-2016, פרסום דוח הצעת מדף יהיה טעון היתר הרשות בין השאר כאשר הצעת ניירות ערך נעשית על ידי חברת מעטפת או תאגיד מדווח ששינה את עיקר עסקיו לאחר קבלת היתר לתשקיף מדף או שבכוונתו לעשות שימוש בתמורת ההנפקה לצורך רכישת נכסים או פעילות שיהוו לאחר ההנפקה את עיקר עסקיו, בהתאם לכלל 2(7).⁴⁴

לעמדת סגל הרשות, ככלל תאגיד שהתקיים בו (או שצפוי להתקיים ברמת ודאות גבוהה) אירוע פרופורמה אשר עולה לכדי "שינוי מהותי בפעילות" (להגדרת הנושא ראו תת-פרק 3.2.1 לעיל), יש לראותו בתור תאגיד ששינה את עיקר עסקיו לאחר קבלת היתר תשקיף מדף. כפועל יוצא, במקרים אלו התאגיד נדרש בהיתר של הרשות לצורך ביצוע ההנפקה במסגרת דוח הצעת המדף. בנסיבות אלו, לצורך מתן היתר סגל הרשות עשוי להפעיל את סמכותו מכוח תקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות ולדרוש מתאגידים מדווחים לפרסם דוחות פרופורמה או דוחות כספיים של הפעילות הנרכשת, לפי העניין לתקופות כמפורט בדוגמה 3.2 לעיל, אם שוכנע כי המידע חשוב למשקיע לצורך קבלת החלטת השקעה בחברה.

יובהר כי במקרים שבהם חל אירוע פרופורמה שאינו עולה לכדי שינוי מהותי בפעילות התאגיד, על התאגיד לפעול למתן גילוי מספק, לרבות נתונים ודוחות כספיים רלוונטיים, על אודות אירוע הפרופורמה והשפעתה על התאגיד לצורך קבלת החלטת השקעה. במקרה הצורך ובהתאם לנסיבות העניין, התאגיד יבחן את הצורך בגילוי נתונים כספיים הנוגעים לפעילות התאגיד הנרכש (בין אם במסגרת דוחות כספיים של התאגיד הנרכש ובין אם במסגרת דוחות פרופורמה, בהתאם לנסיבות העניין) בטרם פרסום דוח הצעת המדף.

⁴⁴ ראו שו"ת 103.36.

לאור האמור לעיל, מומלץ כי תאגיד המבקש להנפיק ניירות ערך מכוח דוח הצעת מדף לאחר התרחשות אירוע פרופורמה יפנה לסגל הרשות לבירור הצורך בקבלת היתר לפני פרסום דוח הצעת המדף, ולגבי היקף הגילוי שעליו לתת לפני פרסומו.⁴⁵

דוגמה 3.3 – ביום 1 בינואר 2024 תאגיד (שאינו תאגיד קטן) קיבל מרשות ניירות ערך היתר לתשקיף מדף לשנתיים. ביום 30 במרץ 2024 התקיים אצל התאגיד אירוע פרופורמה, לאחר שהתאגיד רכש פעילות חדשה שנכסיה צפויים להוות כ- 51% מסך נכסי התאגיד לאחר הרכישה. התאגיד פרסם את הדוח התקופתי לשנת 2023 ביום 31 במרץ 2024. בהתאם להוראות תקנה 9א(א1) לתקנות הדוחות, התאגיד רשאי לפרסם את דוחות הפרופורמה עד למועד פרסום הדוח לרבעון הראשון לשנת 2024 (כלומר, לכל המאוחר עד ליום 31 במאי 2024).⁴⁶ ואולם ביום 20 באפריל 2024 פנה התאגיד לסגל הרשות בבקשת היתר לדוח הצעת מדף. **בנסיבות הללו, ידרוש סגל הרשות מהתאגיד לפרסם את דוחות הפרופורמה לפני קבלת היתר לדוח הצעת המדף.**

3.4 דוח מיזוג

תקנות 37ג(4) ו-37יד לתקנות הדוחות מסדירות את הגילוי על אודות דוחות או נתוני פרופורמה במסגרת דוח מיזוג מהותי:⁴⁷

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיזוגיים), תש"ל-1970

37ג. "בדוח המיזוג יכללו דוחות כספיים של חברת היעד על פי הקבוע בתקנה 56(א), (ב), (ג) ו-(ד) לתקנות פרטי תשקיף, ואולם כל מקום שנאמר "תאריך התשקיף" יקראו כאילו נאמר "תאריך דוח המיזוג" ויחול האמור להלן:

(4) הוראות תקנות 9א ו-38ב לעניין החובה להגיש **דוח פרופורמה**, למעט הוראות תקנות 9א(א1) ו-38ב(א1), יחולו בשינויים המחויבים".

37יד. (א) "**הוצגו נתוני פרופורמה בקשר למיזוג:**

(1) יפורטו **בדוח הפרופורמה גם כל אלה:**

(א) עיקרי עסקת המיזוג;

(ב) שמות החברות המתמזגות;

(ג) התקופות אשר בשלהן מוצגים נתוני הפרופורמה;

(ד) ההנחות אשר על בסיסן נערכו נתוני הפרופורמה;

(2) נתוני הפרופורמה יוצגו במתכונת של עמודות המפרטות את הנתונים ההיסטוריים של החברות המתמזגות, התאמות הפרופורמה ואת תוצאות הפרופורמה.

⁴⁵ במקרים מסוימים, סגל הרשות יצטרך לבדוק את הגילוי הניתן ביחס לפעילות הנרכשת, לרבות דוחות הפרופורמה, עובר למתן ההיתר - על התאגיד להיערך לכך מראש בקביעת לוחות הזמנים הצפויים להנפקה.

⁴⁶ לפני המוקדם מבין תקופה של 90 ימים ממועד אירוע הפרופורמה או השלמתו, לפי העניין, או במסגרת הדוח הרבעוני לתקופה שבה אירוע הפרופורמה.

⁴⁷ תקנה 37ג לתקנות הדוחות קובעת את החזקות לצורך סיווג מיזוג כמהותי.

(3) יינתן הסבר להתאמות המופיעות בעמודת התאמות הפרופורמה.
 (ב) לא כללו הדוחות הכספיים נתוני פרופורמה, המתאייחים לכל אחת מהתקופות המופיעות בדוחות על הרווח הכולל הנכללים בדוחות הכספיים, יינתנו בדוחות הכספיים הפרטים האלה:
 (1) עיקרי עסקת המיזוג;
 (2) שמות החברות המתמזגות;
 (3) פרטים בדבר עסקאות בין החברות המתמזגות לתקופות האמורות;
 (4) תיאור הערך המצרפי (סינרגיזם) הקיים בפעילותן;
 (5) תיאור של תוכניות החברות המתמזגות לשילוב פעילותן, בציון הערכת ההשפעה של יישום תוכניות אלה על רווחיות החברה הקולטת.
 (ג) **צורפו נתוני הפרופורמה בקשר למיזוג לדוחות הכספיים של החברה הקולטת בלבד ולא בדוחות חברת היעד, ייכללו גם הדוחות הכספיים של החברה הקולטת בדוח המיזוג; הייתה החברה הקולטת תאגיד מדווח, יכול שהכללה כאמור תיעשה על דרך של הפניה, ובלבד שבדוחות הכספיים שיכללו בדרך של הפניה, נכלל מידע הפרופורמה כמפורט בתקנות משנה (א) או (ב).**"

התקנות המפורטות לעיל עוסקות בשני נושאים שונים. **תקנה 37 עוסקת בדוחות חברת היעד**, אשר קובעת כי תאגיד מחויב לצרף את הדוחות הכספיים של "חברת היעד" בדוח מיזוג מהותי.⁴⁸ אם במועד פרסום דוח זימון המיזוג, חל אצל התאגיד או הפעילות שדוחותיו הכספיים צורפו לדוח הזימון אירוע פרופורמה בתקופה השוטפת או בתקופות ההשוואה, או שקרוב לוודאי כי אירוע פרופורמה יתרחש (דהיינו אירוע פרופורמה נפרד מהמיזוג שבגיניו מצורף הדוח), על התאגיד לצרף גם דוחות פרופורמה בהתאם להוראות תקנה 9א ו-38ב, בשינויים המחויבים (למעט תקנות 9א(1) ו-38ב(1)). לדוגמה, אם צורפו הדוחות הכספיים של חברת היעד לשנת 2024 והדוח לרבעון השני של 2025 ובתקופה זו התרחש (או קרוב לוודאי שיתרחש לאחר תקופה זו) אירוע פרופורמה בחברת היעד, יש לצרף גם את דוחות הפרופורמה הרלוונטיים של חברת היעד. תקנה 37 מכילה הוראה דומה לצירוף דוחות פרופורמה ביחס לתאגיד שניירות הערך שלו הוצעו כחלק מתמורת המיזוג.

במקרים שבהם תאגיד מפרסם דוחות פרופורמה של חברת היעד, ובסמוך למועד פרסום הדוח מתקיים או צפוי להתקיים בחברת היעד שינוי מבני או העברת נכסים תחת אותה השליטה – בין בדרך של העברת נכסים מבעל השליטה בחברת היעד אל חברת היעד, ובין בדרך של מכירת נכסים על ידי חברת היעד לבעל השליטה בה, **סגל הרשות צפוי לדרוש צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף מכוח תקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות, אף במקרים שאין מדובר באירוע פרופורמה או שספי המהותיות של אירוע פרופורמה אינם מתקיימים.**

לעומת זאת תקנה 37ד(א) עוסקת במידע פרופורמה בקשר לעסקת המיזוג עצמה. תקנה זאת אינה קובעת חובת צירוף מידע פרופורמה אלא קובעת הוראות שונות בקשר לחברה שבחרה לצרף מידע פרופורמה. עם זאת, ייתכן שהחברה הקולטת תידרש לצרף דוחות פרופורמה מכוח הוראות אחרות

⁴⁸ תקנות הדוחות מגדירות "חברת יעד" - כהגדרתם בחוק החברות. חוק החברות מגדיר "חברת יעד" – חברה, אחת או יותר, האמורה להתמזג עם חברה קולטת באופן שיביא לחיסולה של החברה.

(כגון הוראות העוסקות בהצעה לציבור, בהצעה פרטית או בעסקה עם בעל שליטה). לצד זאת, תקנה 37ד(ב) קובעת הוראות גילוי מחייבות לתאגיד אשר בחר שלא לכלול מידע פרופורמה בדוח המיזוג.

לצד זאת, גם כאשר המיזוג כשלעצמו אינו מהווה אירוע פרופורמה או אינו קרוב לוודאי להתרחש, על התאגיד ליישם לכל הפחות את הוראות הגילוי של תקנה 37ד(ב) בקשר למיזוג המהותי. כמובן, שאם התאגיד בוחר מיוזמתו לצרף נתוני פרופורמה ביחס למיזוג, יהא עליו ליישם כאמור את הוראות תקנה 37ד(א).

3.5 דוח עסקה עם בעל שליטה

תקנות ניירות ערך (עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה), תשס"א-2001 (להלן: "תקנות עסקה עם בעל שליטה").

6. (ב) כללה העסקה העברת ניירות ערך של תאגיד או העברת פעילותו של תאגיד, כולה או עיקרה (בתקנה זו – הנכס), והנכס מהותי לעסקי החברה או לפעילותה, יחולו תקנות משנה (ה) ו-(ו); ...⁴⁹

....

(ו) בדוח העסקה יכללו דוחות כספיים של התאגיד על פי הקבוע בתקנה 56 לתקנות פרטי תשקיף, ואולם בכל מקום שנאמר בו "תאריך התשקיף" יקראו "תאריך דוח העסקה" או "תאריך דוח העסקה המתקין" לפי הענין, ויחול האמור להלן:

(6) תקנות 9א ו-38ב לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים, לעניין החובה להגיש דוח פרופורמה, למעט תקנות 9א(א) ו-38ב(א) לתקנות האמורות, יחולו, בשינויים המחויבים, ביחס לדוחות שיש לכלול בדוח העסקה לפי תקנות אלה.

3.5.1 חובת צירוף דוחות פרופורמה לדוח עסקה עם בעל שליטה

תקנה 6(ו)6(ב) לתקנות עסקה עם בעל שליטה קובעת את החובה לצרף דוחות פרופורמה בדוח העסקה, כאשר התרחש אירוע פרופורמה בתאגיד או פעילות שדוחותיהם הכספיים צורפו לדוח עסקה שפורסם לצורך כינוס אסיפת בעלי המניות לשם אישור עסקה עם בעל שליטה, זאת בכפוף להתקיימות התנאים שנקבעו בתקנות כאמור.

בהתאם להוראות התקנה, אם חל אירוע פרופורמה בתאגיד או הפעילות הנרכשים יחולו הוראות תקנות 9א ו-38ב לתקנות הדוחות (בשינויים המחויבים) ונדרש יהיה לצרף דוחות פרופורמה לדוח העסקה. במקרה זה לא חלה ההקלה לעיכוב בפרסום דוחות פרופורמה, כפי שניתן בדרך כלל על פי תקנות 9א(א) ו-38ב(א)1. כלומר, אם במועד פרסום דוח זימון האסיפה לצורך אישור עסקה עם בעל שליטה, חל אצל התאגיד או הפעילות שדוחותיהם הכספיים צורפו לדוח העסקה אירוע פרופורמה בתקופה השוטפת או בתקופה השוואה, או שקרוב לוודאי כי אירוע פרופורמה יתרחש, יש לצרף את דוחות הפרופורמה לדוח העסקה.⁵⁰ דרישה זו נועדה להבטיח שבעלי המניות

⁴⁹ תקנה 6(ב) לתקנות הצעה פרטית מגדירה את המושג "נכס מהותי".

⁵⁰ להרחבה לגבי הפרשנות של "השינויים המחויבים" והשימוש בתקנה 9א(א)2, ראו תת-פרק 3.1 לעיל.

יקבלו את מלוא המידע הנחוץ להערכת כדאיות העסקה לפני קבלת החלטת הצבעה, ובמקרה זה אין אפשרות לדחיית פרסום דוחות הפרופורמה כמתאפשר בהוראות התקנות הנזכרות.

לעמדת סגל הרשות, במקרים שבהם אירוע הפרופורמה מותנה בעסקה המובאת לאישור האסיפה הכללית, יש להתעלם מהצורך באישור האסיפה, נשוא דוח הזימון, בעת הערכה אם קרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יתרחש.⁵¹

3.5.2 שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה בסמוך להכנסת הפעילות, המצורפת לדוח עסקה עם בעל שליטה

במקרים שבהם תאגיד מבקש להכניס פעילות מבעל השליטה (להלן: "התאגיד הנכנס"), ובסמוך למועד פרסום דוח העסקה מתקיים או צפוי להתקיים שינוי בפעילות הנכנסת – בין בדרך של העברת נכסים או פעילות מבעל השליטה אל התאגיד הנכנס, ובין בדרך של מכירת נכסים או פעילות לבעל השליטה - סגל הרשות צפוי לדרוש צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף מכוח תקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות, אף במקרים שספי המהותיות של אירוע פרופורמה אינם מתקיימים.

דרישה זו נובעת מהחשיבות של המידע לציבור המשקיעים, ובפרט בעת כניסתו הראשונה של התאגיד לשוק ההון, כאשר ציבור המשקיעים נדרשים לגבש החלטת השקעה, בהתבסס על פעילותו העתידית הצפויה של התאגיד.

3.6 דוח הצעה פרטית חריגה

תקנות ניירות ערך (הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה רשומה), תש"ס-2000 (להלן: "תקנות הצעה פרטית").

9. היתה התמורה בעד ניירות הערך המוצעים בהצעה פרטית חריגה, כולה או חלקה, ניירות ערך של תאגיד או העברת פעילותו של תאגיד, כולה או עיקרה (להלן - התאגיד):

(1) יתואר בדוח התאגיד בתקופה שתחילתה שנתיים לפני 1 בינואר של השנה שבה מוגש הדוח וסיומה סמוך למועד הדוח או התיקון לדוח, לפי הענין, לפי הפירוט הקבוע בתוספת, ככל שכל ענין המפורט בה נוגע לתאגיד והוא מהותי לעסקי התאגיד או לפעילותו ;

(2) יצורפו לדוח דוחות כספיים כאמור בתקנה 10 ;

(3) יובאו הסברי הדירקטוריון לדוחות הכספיים שנכללו בדוח התאגיד לפי תקנה 10, על פי הפירוט הקבוע בתוספת.

10. דוחות כספיים שיש לצרפם לדוח התאגיד לפי תקנה 9(2) (להלן – הדוחות הכספיים) ייכללו על פי הקבוע בתקנה 56 לתקנות פרטי תשקיף, ואולם בכל מקום בתקנה האמורה, במקום "תאריך התשקיף" יקראו "תאריך הדוח" או "תאריך התיקון לדוח", לפי הענין, ויחול האמור להלן :

⁵¹ להרחבה, ראו תת-פרק 4.1.

....
(6) תקנות 9א ו-338 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, לעניין החובה להגיש דוח פרופורמה, למעט תקנות 9א(א) ו-338ב(א) לתקנות האמורות, יחולו, בשינויים המחויבים, ביחס לדוחות שיש לכלול בדוח ההצעה לפי תקנות אלה.

3.6.1 חובת צירוף דוחות פרופורמה לדוח הצעה פרטית חריגה

באופן דומה לתקנות עסקה עם בעל שליטה, גם תקנה 10(6) לתקנות הצעה פרטית דורשות צירוף דוחות פרופורמה בנסיבות שבהם התקיים אירוע פרופורמה בתאגיד או בפעילות אשר דוחותיהם צורפו לדוח הצעה פרטית חריגה, כנדרש בהתאם להוראות תקנות 9 ו-10 לתקנות הצעה פרטית.

גם במקרה זה, צירוף דוחות הפרופורמה יעשה אם התקיימו התנאים של תקנות 9א ו-338 לתקנות הדוחות, אך למעט הארכות של תקנות 9א(א) ו-338ב(א), שהרי המידע צריך להינתן לבעלי המניות לצורך אישור ההצעה הפרטית החריגה. בדומה לאמור לעיל, לעמדת סגל הרשות, במקרים שבהם אירוע הפרופורמה מותנה בהצעה הפרטית, יש להתעלם מהצורך באישור האסיפה בעת הערכה אם קרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יתרחש.

3.6.2 שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה בסמוך להכנסת הפעילות, המצורפת לדוח ההצעה הפרטית החריגה

במקרים שבהם תאגיד מפרסם דוחות פרופורמה של הפעילות הנכנסת, ובסמוך למועד פרסום התשקיף מתקיים או צפוי להתקיים שינוי מבני או העברת נכסים תחת אותה השליטה – בין בדרך של העברת נכסים מבעל השליטה אל התאגיד, ובין בדרך של מכירת נכסים לבעל השליטה, סגל הרשות צפוי לדרוש צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף מכוח תקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות, אף במקרים שאין מדובר באירוע פרופורמה או שספי המהותיות של אירוע פרופורמה אינם מתקיימים.

3.7 הצעה להסדר חוב על רקע קשיים פיננסיים

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970
337. (א) זומנה אסיפת מחזיקים בתעודות התחייבות שעל סדר יומה הצעת הסדר חוב על רקע של קשיים פיננסיים, לרבות זימון אסיפה לקבלת החלטה שאינה מחייבת את המחזיקים בתעודות ההתחייבות, יובאו בדוח:
...
(8) כלל ההסדר אירוע פרופורמה, יובא דוח פרופורמה.
(ב) יושב ראש הרשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך בכתב, רשאי לפטור תאגיד מסוים מתקנה זו כולה או חלקה למעט תקנת משנה (א)(1) וכן להתנות את הפטור האמור בתנאים, אם שוכנע כי יש לעשות כן בנסיבות העניין.

בהתאם לתקנה 337(א)(8) לתקנות הדוחות, בנסיבות שבהם זומנה אסיפת מחזיקי תעודות התחייבות שעל סדר יומה הצעה להסדר חוב על רקע קשיים פיננסיים (כהגדרתו בתקנות הדוחות),

והסדר החוב כולל אירוע פרופורמה, על התאגיד לפרסם דוח שיכלול בין היתר דוחות פרופורמה שישקפו את השפעת ההסדר המוצע על דוחות התאגיד.

בשונה מדוחות הפרופורמה הנדרשים בעת פרסום דוחות אחרים (כדוגמת דוחות עייתיים או תשקיפים), במקרים שבהם תאגיד נדרש לפרסם דוח פרופורמה בהתאם להוראות תקנה 37כ, דוחות הפרופורמה נדרשים בפרסום ללא קשר למועד השלמת הסדר החוב (אירוע הפרופורמה) או לרמת הוודאות להשלמתו. די בכך שההצעה עצמה להסדר החוב כוללת אירוע פרופורמה על מנת שהתאגיד יידרש בצירוף דוחות הפרופורמה. גם במקרים אלו, אופן הצגתם ועריכתם של דוחות הפרופורמה הינו בהתאם לכללים הרלוונטיים של תקנות 9א ו-38ב לתקנות הדוחות.

כמו כן, תקנה 37כ(ב) מקנה ליו"ר הרשות או לעובד שהוסמך לכך, סמכות להעניק פטור מהדרישה לצרף דוחות פרופורמה, אם שוכנע כי קיימות נסיבות המצדיקות זאת. סמכות זו רחבה יותר מהפטור הקבוע בתקנה 9א(ד), ומאפשרת לשקול שיקולים נוספים מעבר לאלה המנויים בתקנה 9א(ד), כגון תוצאות ומטרות ההסדר; מצבו הפיננסי של התאגיד; זהות הגורמים המפקחים על ביצוע ההסדר; התנהלות ההליך (למשל, האם מתקיים בפקוח בית המשפט) ועוד.

3.8 צירוף נתוני פרופורמה ולונטריים

3.8.1 פרסום מוקדם של דוחות הפרופורמה, או פרסום לצורך עמידה בתקנון הבורסה

ייתכנו מקרים שבהם תאגיד יבחר להקדים את מועד פרסום דוחות הפרופורמה, גם בנסיבות שבהן טרם התקיימו התנאים המחייבים לצירוף בהתאם להוראות תקנה 9א או 38ב (למשל, כאשר השלמת אירוע הפרופורמה מותנית עדיין בתנאים מהותיים). בנסיבות אלו, על התאגיד לוודא כי הפרסום יעלה בקנה אחד עם העקרונות בעמדת סגל משפטית מספר 26-105: דיווח מקדים לדוחות הכספיים.⁵² האמור יפה גם למקרים שבהם התאגיד פטור מחובת פרסום דוחות פרופורמה, אך בוחר לפרסמם בכל זאת לצרכים שונים.

3.8.2 נתוני פרופורמה ולונטריים תמציתיים

ייתכנו במקרים שבהם התאגיד יבחר לפרסם נתוני פרופורמה ולונטריים שאינם בהתאם לתקנות הדוחות (לרבות נתוני פרופורמה תמציתיים שלא בהכרח מבוקרים או סקורים,⁵³ לפי העניין). כך למשל, מקום שבו אין מדובר בצירוף עסקים מהותי, אך התאגיד מבקש להמחיש למשקיעים את השפעתו של אירוע הפרופורמה. במצבים אלה, על התאגיד להבהיר באופן חד-משמעי כי המדובר במידע וולונטרי בלבד, שאינו מהווה דוחות או נתוני פרופורמה כהגדרתם בתקנות הדוחות (להלן: "נתוני פרופורמה ולונטריים"), וכן לציין האם בכוונתו לפרסם בשלב מאוחר יותר דוחות פרופורמה מלאים.

⁵² ראו עמדת סגל משפטית מספר 26-105: דיווח מקדים לדוחות הכספיים (קישור).

⁵³ יובהר כי בנסיבות שבהן החברה מפרסמת נתוני פרופורמה (נתוני הנרכש או התאמות הפרופורמה) ולונטריים שאינם מבוקרים או סקורים, עליה להבהיר זאת ולציין מדוע היא בחרה להציג נתונים אלו על אף היעדר הביקורת או הסקירה לפי העניין.

בנוסף, על התאגיד לוודא כי הנתונים הוולונטריים מספקים לציבור המשקיעים מידע מלא, מהימן ומספק לצורך הערכת השפעתו של העסקה על פעילותו, וזאת בהתאם לעמדות הסגל בעניין.⁵⁴ עוד נדרש התאגיד לפרט את מלוא ההתאמות וההנחות ששימשו לצורך עריכת נתוני הפרופורמה הוולונטריים. אם התאגיד הסתמך על הנחות או התאמות שאינן עולות בקנה אחד עם הוראות מדריך זה, עליו להציג בנוסף גם את נתוני הפרופורמה בהתאם להנחות ולהתאמות הקבועות במדריך זה, בשינויים המחויבים (להלן: "**נתוני הפרופורמה לגישת הרשות**").

כך לדוגמה, אם תאגיד מבקש לפרסם נתונים וולונטריים בדבר השפעת צירוף העסקים על הכנסותיו ועל מדד ה-EBITDA שלו – יהא עליו ליישם את העקרונות במדריך זה ואת החלטת סגל 6-99 ("שימוש במדדים פיננסיים שאינם מבוססים על כללי חשבונאות מקובלים").⁵⁵ בכלל זה, על התאגיד, בין היתר לפרט את עיקרי ההנחות, התחשיבים וההתאמות ששימשו אותו לצורך הצגת הנתונים בהתאם.

⁵⁴ לרבות, החלטה 99-6: שימוש במדדים פיננסיים שאינם מבוססים על כללי חשבונאות מקובלים ועמדה משפטית מספר 104-18: מתכונת הדיווח של תאגיד קטן פטור (בדגש על שו"ת 9 בעמדה), בשינויים המחויבים.

⁵⁵ עדכון החלטה 99-6: שימוש במדדים פיננסיים שאינם מבוססים על כללי חשבונאות מקובלים.

פרק 4 – סמכויות הרשות לדרוש פרסום דוחות פרופורמה או את דוחותיה הכספיים של הנרכשת

4.1 תקנה 9א(ב) – פרסום דוח פרופורמה גם במקרים שאינם מהווים אירוע פרופורמה

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970
שוכנע יושב ראש הרשות או מי שהוא הסמיכו לכך בכתב כי המידע חשוב למשקיע סביר השוקל קניה או מכירה של ניירות ערך של התאגיד, רשאי הוא להורות על פרסום דוח פרופורמה גם במקרים שאינם מהווים אירוע פרופורמה, בדרך שיוורה, ולרבות בדרך של פרסום דוח מידי.

בהתאם להוראות התקנה, יושב ראש הרשות (להלן: "הרשות" או "סגל הרשות") או מי שהוא הסמיך לכך רשאים להורות על פרסום דוחות פרופורמה גם במקרים שאינם מהווים אירוע פרופורמה.

המטרה של סמכות זו היא לאפשר לרשות שיקול דעת לדרוש פרסום דוחות פרופורמה במקרים שבהם אירוע משפיע באופן מהותי על הפעילות ועל הדוחות הכספיים של תאגיד אף שאינו מהווה אירוע פרופורמה, בהתאם להגדרת אירוע פרופורמה בתקנות. היקף הגילוי שיידרש בדוח הפרופורמה במקרים אלו ייקבע בהתאם לנסיבות הספציפיות של המקרה, למאפייני האירוע ולמהותו.

מטרת תת-פרק זה היא להמחיש את הנסיבות שבהן עשה סגל הרשות שימוש בסמכותו בעבר, ומכאן שקיימת סבירות גבוהה שיעשה כן גם בעתיד בנסיבות דומות. בהתאם לכך, מצופה מהתאגידים להביא בחשבון נסיבות אלה אף בטרם פנייה מצד סגל הרשות. במקרים שבהם מתעורר ספק לגבי האפשרות להטלת סמכות, ראוי כי התאגיד יפנה מיוזמתו אל סגל הרשות לשם בחינת הסיטואציה. להלן דוגמאות למקרי עבר שבהם הופעלה סמכות זו:⁵⁶

- (1) **מקרים שבהם הפעילות הנרכשת אינה מהווה עסק לאחר בחינת הוראות IFRS 3, בעקבות "מבחן הריכוזיות" – ראו תת-פרק 2.1.3.1.**
- (2) **מכירתו של מגזר פעילות נפרד שטרם סווג כפעילות מופסקת – ראו תת-פרק 2.2.3.1.**
- (3) **מספר עסקאות רכישה או מכירה – ראו תת-פרק 2.3.4.**
- (4) **קרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם עד תום שלושה חודשים ממועד פרסום התשקיף – ראו תת-פרק 3.1.1.**
- (5) **שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה של התאגיד, בסמוך להנפקה על פי תשקיף IPO – ראו תת-פרק 3.1.2.**
- (6) **דוח הצעת מדף – ראו תת-פרק 3.3.**

⁵⁶ יודגש כי הרשימה שלהלן אינה ממצה, ולסגל הרשות הסמכות להפעיל את שיקול דעתו בכל מקרה שימצא לנכון. הרשימה נועדה לשמש כהכוונה בלבד עבור תאגידים מדווחים.

- (7) **שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה בסמוך למיזוג הפעילות, המצורפת לדוח המיזוג** – ראו תת-פרק 3.4.
- (8) **שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה בסמוך להכנסת הפעילות, המצורפת לדוח עסקה עם בעל שליטה** – ראו תת-פרק 3.5.2.
- (9) **שינוי מבני והעברת נכסים תחת אותה השליטה בסמוך להכנסת הפעילות, המצורפת לדוח ההצעה הפרטית החריגה** – ראו תת-פרק 3.6.2.
- (10) **אירוע הפרופורמה מותנה בתנאים מהותיים או שאינו קרוב לוודאי, בסמוך לפרסום דוח מיוחד** – ראו תת-פרק 5.1.6.
- (11) **צירוף דוחות כספיים נפרדים פרופורמה של התאגיד (דוחות סולו)** – ראו תת-פרק 6.1.4.
- (12) **צירוף עסקים בחברה כלולה מהותית** – יתכנו מצבים שבהם מתקיים צירוף עסקים מהותי בדוחותיה הכספיים של חברה כלולה מהותית שדוחותיה צורפו לדוחותיו של תאגיד מדווח. בנסיבות אלו אין הוראה בתקנות אשר דורשת צירוף דוחות פרופורמה של החברה הכלולה. אף על פי כן, במספר מקרי עבר, כאשר סגל הרשות סבר כי מדובר במידע חשוב למשתמשי הדוחות לצורך הערכת השפעת צירוף העסקים על התאגיד המדווח, ובמיוחד לאור חשיבותה והשפעתה של החברה הכלולה, סגל הרשות ביקש מהתאגיד המדווח לכלול נתוני פרופורמה שישקפו את השפעת צירוף העסקים על החברה הכלולה. היקף המידע ואופן הצגתו נקבע בהתאם לנסיבות העניין.⁵⁷
- (13) **אירוע פרופורמה שאירע בחברה הנרכשת** – במקרים שבהם תאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה בעקבות רכישה מהותית ובמהלך התקופות המוצגות בדוחות הפרופורמה אירע אירוע פרופורמה בתאגיד הנרכש אשר הינו בעל השפעה מהותית הן על דוחות התאגיד הנרכש והן על הבנת וניתוח דוחות הפרופורמה של התאגיד הרוכש, אזי במקרים כגון אלו, סגל הרשות עשוי להפעיל את סמכותו ולבקש מהתאגיד לכלול דוחות פרופורמה שיציגו את השפעת אירוע הפרופורמה שאירע בתאגיד הנרכש.⁵⁸

⁵⁷ ראו תקנה 44 לתקנות "דוחות תקופתיים ומידיים", ותקנה 23 לתקנות "דוחות כספיים שנתיים".

⁵⁸ לעניין זה יובהר, כי ככל שאירוע הפרופורמה של התאגיד הנרכש התרחש במועד סמוך יותר לאירוע הפרופורמה של התאגיד המדווח, כך סביר יותר כי הסגל ימצא לנכון להפעיל את סמכותו, מכיוון שבמקרים אלו המידע אודות אירוע הפרופורמה בתאגיד הנרכש לא קיבל ביטוי בדוחותיו הכספיים של התאגיד הנרכש. מנגד, מקום שבו אירוע הפרופורמה של התאגיד הנרכש התרחש בתקופת ההשוואה המוקדמת ביותר, ההנחה היא כי הסגל לא יראה טעם בהפעלת סמכות זו.

4.2 צירוף דוחות כספיים של התאגיד הנרכש

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

9א. (ה) שוכנע יושב ראש הרשות או מי שהוא הסמיכו לכך בכתב כי הדבר נדרש לצורך הגילוי הנאות, רשאי הוא לדרוש כי לדוחות התאגיד יצורפו דוחות כספיים של תאגיד נרכש בצירוף עסקים מהותי.

בהתאם לתקנה 9א(ה), יו"ר הרשות או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי לדרוש את צירוף הדוחות הכספיים של תאגיד שנרכש במסגרת צירוף עסקים מהותי. סמכות זו מבטיחה פרסום מלא של הדוחות הכספיים של התאגיד הנרכש בנוסף לדוח הפרופורמה, בנסיבות שבהן סגל הרשות סבור כי דוח הפרופורמה אינו מספק את כל המידע הנדרש למשקיעים.

פרק 5 - המועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה

5.1 המועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

9א. (א) אירע אירוע פרופורמה בשנת הדיווח, לאחר תאריך הדוח על המצב הכספי ועד לתאריך אישור הדוחות הכספיים או שקרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם בתקופה של שלושה חודשים לאחר תאריך אישור הדוחות הכספיים ובלבד שההשלמה אינה כרוכה בתנאים מהותיים יובאו בדוח התקופתי בצירוף חוות דעת רואה החשבון המבקר נתוני פרופורמה אלה...

1א. על אף האמור בתקנת משנה (א), אירע אירוע הפרופורמה לאחר תאריך הדוח על המצב הכספי ועד לתאריך אישור הדוחות הכספיים, או שקרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם בתקופה של שלושה חודשים לאחר תאריך אישור הדוחות הכספיים וההשלמה אינה כרוכה בתנאים מהותיים, רשאי התאגיד לפרסם את דוח הפרופורמה בדוח מידי בתוך 90 ימים ממועד אירוע הפרופורמה או השלמתו, לפי העניין, או במסגרת הדוח הרבעוני לתקופה שבה אירע אירוע הפרופורמה, הכל לפי המוקדם.

38ב. (א) אירע אירוע פרופורמה בתקופת הדוח, לאחר תאריך הדוח על המצב הכספי בדוח הביניים ועד לתאריך אישור הדוחות הכספיים ביניים, או שקרוב לוודאי שאירוע פרופורמה יושלם בתקופה של שלושה חודשים לאחר תאריך אישור הדוחות הכספיים ביניים ובלבד שההשלמה אינה כרוכה בתנאים מהותיים, יפרסם התאגיד, במסגרת הדוח העתי, דוח פרופורמה כאמור בתקנה 9א, בשינויים המחויבים.

1א. על אף האמור בתקנת משנה (א), אירע אירוע הפרופורמה לאחר תאריך הדוח על המצב הכספי ועד לתאריך אישור הדוחות הכספיים, או שקרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם בתקופה של שלושה חודשים לאחר תאריך אישור הדוחות הכספיים וההשלמה אינה כרוכה בתנאים מהותיים, רשאי התאגיד לפרסם את דוח הפרופורמה בדוח מידי בתוך 90 ימים ממועד אירוע הפרופורמה או השלמתו, לפי העניין, במסגרת הדוח העתי לתקופה שבה אירע אירוע הפרופורמה, לפי העניין, הכל לפי המוקדם.

5.1.1 מועד קרות "אירוע הפרופורמה"

השאלה המרכזית בעת בחינת מועד פרסום דוחות הפרופורמה היא: "מתי התרחש אירוע הפרופורמה"? זיהוי נכון של מועד זה הינו הכרחי, שכן הוא המועד הקובע לצורך קביעת מועד פרסום דוחות הפרופורמה. במקרה של צירוף עסקים, מועד אירוע הפרופורמה הוא מועד הרכישה כהגדרתו בכללי החשבונאות המקובלים, וזאת אף במקרים שבהם השליטה החשבונאית נובעת מקיומן של אופציות ממשיות או זכויות אחרות. בדומה לכך, המועד הקובע לעניין המכירה הוא מועד הגריעה, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים.

5.1.2 המועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה בדוחות עיתיים או מיידיים

תקנות 9א ו-38ב לתקנות הדוחות קובעות את לוחות הזמנים לפרסום דוחות פרופורמה במסגרת דוחותיו העיתיים או המיידיים של התאגיד.⁵⁹ לצורך בחינת המועדים המחייבים לפרסום דוחות הפרופורמה, יש להבחין בין שני מצבי עולם עיקריים:

מצב עולם א' – אירוע הפרופורמה התרחש לאחר תאריך אישור הדוחות הכספיים לתקופת הדיווח הקודמת לאירוע הפרופורמה. לדוגמה, אם אירוע הפרופורמה התרחש ביום 4 באוגוסט, קרי במהלך הרבעון השלישי, כאשר דוחות הרבעון השני אושרו ביום 1 באוגוסט לאותה שנה.

במצב עולם זה, על התאגיד לפרסם את דוחות הפרופורמה עד למועד פרסום הדוחות הכספיים לתקופה שבה אירע אירוע הפרופורמה. בהתאם לדוגמה לעיל, על התאגיד יהיה לפרסם את דוחות עד ליום 30 בנובמבר שהוא המועד האחרון לפרסום דוחות רבעון שלישי (ראו תת-פרק 5.1.9).

מצב עולם ב' – אירוע הפרופורמה התרחש לפני תאריך אישור הדוחות הכספיים לתקופת הדיווח הקודמת. לדוגמה, אם אירוע הפרופורמה התרחש ביום 4 באוגוסט, קרי במהלך הרבעון השלישי, כאשר דוחות הרבעון השני טרם אושרו.

במצב עולם זה, על התאגיד לפרסם את דוחות הפרופורמה במועד המוקדם מבין: (א) מועד פרסום הדוח העיתי לתקופה שבה אירע אירוע הפרופורמה ו-(ב) 90 ימים ממועד התרחשותו. בדוגמה לעיל, על התאגיד יהיה לפרסם את דוחות הפרופורמה עד ליום ה-2 בנובמבר המהווה המועד המוקדם מבין 90 הימים ממועד קרות האירוע לבין המועד האחרון לפרסום דוחות רבעון השלישי (ראו תת-פרק 5.1.9), קרי יום ה-30 בנובמבר.

5.1.3 הקלה לתאגיד קטן לעניין מועד הפרסום

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970
 ד5. (ב)(5)(ה) "בתקנה 9א(א), במקום "של שלושה חודשים" יקראו "של שישה חודשים", במקום "בתוך 90 ימים" יקראו "בתוך 180 ימים" ובמקום "הדוח הרבעוני" ייקראו "הדוח החצי שנתי".

בהתאם לתקנה ד5, קיימת הקלה לתאגיד קטן (כהגדרתו בתקנה ג' לתקנות הדוחות) כך במקרים שבהם תאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה תוך 90 ימים, על התאגיד הקטן לפרסם את נתוני הפרופורמה בתוך 180 ימים, ובמקרים שבהם תאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה בדוחות רבעוניים, תאגיד קטן נדרש לפרסם את דוחות הפרופורמה במסגרת הדוח החצי-שנתי או השנתי, בהתאם לנסיבות העניין.⁶⁰

לעמדת סגל הרשות, ההקלה חלה אך ורק על תאגיד קטן שאינו מפרסם דוחות כספיים רבעוניים. לפיכך, תאגיד קטן שלא בחר ליישם את ההקלה שבתקנה ד5(5) לעניין אי-פרסום דוחות כספיים

⁵⁹ באשר למועדי הפרסום של דוחות פרופורמה במסגרת תשקיפים ודוחות מיוחדים, ראו התייחסות נפרדת בתת-פרק 5.1.8.

⁶⁰ ראו [עמדה משפטית מספר 18-104: מתכונת הדיווח של תאגיד קטן פטור](#).

רבעוניים, נדרש לעמוד במועדים הקבועים בתקנות החלות על כלל התאגידים, כאמור בתת-פרק 5.1.2. עם זאת, מקום שבו תאגיד שבחר ליישם את ההקלה בוחר לפרסם מידע כספי מתוך דוחותיו הכספיים, עליו לכלול גם גילוי מלא של נתוני הפרופורמה ביחס למידע שפורסם.⁶¹

5.1.4 רשימת דוגמאות למועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה

להלן מספר דוגמאות לצורך המחשת האמור לעיל לצורך קביעת המועד הנדרש להצגת דוחות הפרופורמה (כאמור, חלק זה אינו חל בנסיבות שמצוינות בתת-פרק 5.1.8):

הסבר	המועד המאוחר ביותר להצגת דוחות פרופורמה	מועד אירוע הפרופורמה	מועד אישור הדוחות הכספיים האחרונים	
מצב עולם א', כאמור בתת-פרק 5.1.2.	31/3/2025	15/12/2024	30/11/2024	תאגיד שאינו קטן
המוקדם מבין דוחות רבעון ראשון לשנת 2025 (עד 31/5/2025) ל-90 יום ממועד האירוע (26/5/2025)	26/5/2025	25/2/2025		
מצב עולם א', כאמור בתת-פרק 5.1.2.	31/5/2025	25/2/2025	20/02/2025	
מצב עולם א', כאמור בתת-פרק 5.1.2.	31/8/2025	15/6/2025	31/3/2025	תאגיד קטן ⁶²
המוקדם מבין דוחות חציון ראשון לשנת 2025 (עד 31/8/2025) ל-180 יום ממועד האירוע (19/8/2025)	19/8/2025	20/2/2025	31/8/2024	

5.1.5 הגדרת המושג "קרוב לוודאי" ו-"תנאים מהותיים"

בהתאם להוראות תקנה 9א ותקנה 38ב, במקרים שבהם לא חלה ההקלה הקבועה בתקנה 9א(א1) (לדוגמה, בתשקיף), על התאגיד לצרף לדוחות התקופתיים או העיתיים, לפי העניין, דוחות פרופורמה, במצבים שבהם אירוע הפרופורמה הושלם לאחר תאריך הדיווח או שבמועד אישור הדוח הכספי הרלוונטי השלמת אירוע הפרופורמה בשלושת החודשים העוקבים לתאריך אישור הדוחות הכספיים היא קרובה לוודאי ואינה כרוכה בתנאים מהותיים. בהקשר זה, סגל הרשות מבקש להבהיר את הקריטריונים המצטברים שלהלן:

(1) קרוב לוודאי: מקום שבו השלמת אירוע הפרופורמה תלויה בהתרחשותם של אירועים עתידיים, יש לראות את האירוע כ"קרוב לוודאי" רק כאשר, להערכת התאגיד, קיימת רמת ודאות גבוהה

⁶¹ ראו [עמדת סגל משפטית מספר 105-26: דיווח מקדים לדוחות הכספיים](#), ותת-פרק 3.8 לעניין צירוף נתוני פרופורמה ולונטריים.

⁶² כאמור, לעמדת סגל הרשות, הקלה זו מתייחסת אך ורק לתאגיד קטן שאינו מפרסם דוחות רבעוניים.

להשלמתו. כך למשל, כאשר התאגיד מצוי בשלבים סופיים של חתימת הסכם (לאחר חתימת מזכר הבנות), והוא מעריך על בסיס מידע קונקרטי, כי קיים סיכוי גבוה מאוד (מעל 90%) להשלמת ההתקשרות באופן שלהערכתו קרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יתרחש, אזי יש לראות בקריטריון זה כמתקיים.

(2) תנאים מהותיים: הקריטריון השני מתמקד במהות התנאים שנותרו להשלמת אירוע הפרופורמה והאם מדובר בתנאים מהותיים. כך למשל, לעמדת סגל הרשות, הצורך בקבלת אישור, שאינו טכני במהותו, מצד גורמים מממנים לצורך השלמת העסקה מהווה תנאי מהותי לעסקה. בהתאם לכך, מקום שבו במועד אישור הדוח העיתי נותרו תנאים מתלים מהותיים לצורך השלמת אירוע הפרופורמה, התאגיד אינו נדרש לצרף דוחות פרופורמה גם אם הוא מעריך כי קרוב לוודאי שתנאים אלו יושלמו.⁶³

5.1.6 בחינת "קרוב לוודאי" ו-"תנאים מהותיים" במסגרת דוחות "מיוחדים" או הנפקות על פי תשקיף

כאשר אירוע פרופורמה מותנה בהשלמת הנפקה מכוח תשקיף או באישור אסיפת בעלי מניות של תאגיד,⁶⁴ לכאורה השלמת אירוע הפרופורמה עדיין כרוכה למעשה בתנאים מהותיים, והמשמעות היא שעד להתקיימות התנאים אין דרישה לצירוף דוחות פרופורמה מכוח תקנה 9א.

אף על פי כן, לעמדת הסגל, במקרים שבהם עצם פרסום התשקיף או דוח זימון האסיפה, כשלעצמו, נועד לצורך השלמת התנאי המהותי להתקיימות אירוע הפרופורמה, אזי לא ניתן לראות בעצם השלמת ההנפקה מכוח התשקיף או באישור אסיפת בעלי מניות בתור "תנאי מהותי" להשלמת אירוע הפרופורמה, או כאירוע שמצביע על כך שהשלמת אירוע הפרופורמה אינה קרובה לוודאי. זאת, מכיוון שבאותם מקרים מידע פרופורמה נועד לאפשר למשקיעים לקבל את החלטת ההשקעה או ההצבעה (לפי העניין), ולכן המידע הנדרש עבורם הוא המידע בהנחה שההנפקה או אישור אסיפת בעלי מניות כבר התקיימו, ולפיכך תנאים מהותיים אלו אינם רלוונטיים להערכת טיב המידע הרלוונטי עבורם.

לכן, במצבים שבהם תאגיד מפרסם תשקיף או דוח זימון אסיפה (ונדרש בצירוף דוחות כספיים לפרסום) והתנאי המהותי היחיד שבו מותנה אירוע הפרופורמה מותנה הוא השלמת הגיוס או אישור אסיפת בעלי המניות, על התאגיד לפרסם דוחות פרופורמה במסגרת התשקיף או דוח זימון האסיפה.

לעומת זאת, במקרים שבהם גם אם התאגיד ישלים את ההנפקה או את העסקה או הפעולה המובאת לאישור, מסיבות אחרות אין זה קרוב לוודאי או שקיימים תנאים מהותיים להתרחשות אירוע הפרופורמה – למשל כאשר ההשלמה של העסקה מותנית באישורים שאינם טכניים

⁶³ הגדרת תנאי כמהותי הוא עניין שבשיקול דעת אשר תלוי בנסיבות העסקה, בסיכון הספציפי, בשלב המשא ומתן, ביחסים קודמים בין הצדדים וכדומה.

⁶⁴ למשל, לצורך אישור מיזוג, עסקה עם בעל שליטה או הצעה פרטית חריגה. למען הסק ספק, בחינת אירוע הפרופורמה נעשית ביחס לתאגיד או לפעילות אשר דוחותיו הכספיים נדרשים בצירוף דוח הרלוונטי. למשל, באישור עסקה עם בעל שליטה לרכישת תאגיד, יש לבחון האם חל אירוע פרופורמה בתאגיד הנרכש (ולא בתאגיד הרוכש).

במהותם, כדוגמת אישורים רגולטוריים מהותיים, אישור מימון מצד שלישי, או בכל תנאי מהותי אחר – הרי שאין לראות באירוע זה כאירוע פרופורמה המחייב דיווח.⁶⁵

דוגמה 5.1.6א – תאגיד מדווח מפרסם דוח זימון אסיפה לצורך רכישת חברה
מבעל השליטה (להלן: "**החברה הנרכשת**"). בהתאם, להוראות תקנות עסקה עם בעל שליטה, על התאגיד לצרף לדוח זימון האסיפה את הדוחות הכספיים של החברה הנרכשת.

במקביל, החברה הנרכשת התקשרה בעסקה לרכישת פעילות נוספת (להלן: "**הפעילות הנוספת**"), המהווה אירוע פרופורמה. השלמת רכישת הפעילות הנוספת על ידי החברה הנרכשת מותנית בהשלמת רכישת החברה הנרכשת על ידי התאגיד המדווח, כאשר התנאי המהותי היחיד שנותר הוא אישור האסיפה של התאגיד המדווח.

במצב זה, על התאגיד המדווח לצרף לדוח זימון האסיפה, בנוסף על דוחותיה הכספיים של החברה הנרכשת, גם את דוחות הפרופורמה של החברה הנרכשת (המשקפים את הפעילות הנוספת). זאת, מאחר שמדובר בעסקה שהשלמתה קרובה לוודאי, בהנחה שהאסיפה תאשר את רכישת החברה הנרכשת.

עם זאת, יודגש כי אין דרישה לצירוף דוחות פרופורמה, במסגרת דוח זימון האסיפה, אשר ישקפו את פעילותו של התאגיד המדווח הכוללים את פעילותה של החברה הנרכשת.

דוגמה 5.1.6ב – חברה פרטית מפרסמת תשקיף לקראת הנפקה (IPO). בהתאם לתשקיף, עם השלמת ההנפקה, צפויה החברה לרכוש חמישה נכסים (המהווים עסק), מצד שלישי, בתמורה לשווי ההון, באמצעות כספי ההנפקה. בנוסף, בכפוף לאישורים מהותיים נוספים שאינם טכניים, מתוכננת רכישה של שלושה נכסים נוספים (המהווים אף הם עסק).

במקרה זה, אם רכישת חמשת הנכסים מהווה צירוף עסקים מהותי לפי המבחנים הכמותיים – יש לראות בכך אירוע פרופורמה, והחברה נדרשת לצרף דוחות פרופורמה שישקפו את השפעת רכישה זו.

⁶⁵ עם זאת, במקרים כאמור, יתכן שהמידע שיסופק למשקיעים אשר אינו כולל את השפעת האירוע המותנה לא יהיה מספק או רלוונטי לצורך קבלת החלטת השקעה או הצבעה. **במקרים אלו, סגל הרשות עשוי לעשות שימוש בסמכותו מכוח 9א(ב) לתקנות הדוחות ולדווח צירוף דוחות פרופורמה.** לכן, במצבים שבהם תאגיד מבקש שלא לצרף לתשקיף או לדוח זימון אסיפה דוחות פרופורמה רק מהטעם שאירוע הפרופורמה מותנה בתנאים מהותיים או אין זה קרוב לוודאי שהאירוע יושלם במהלך שלושת החודשים העוקבים למועד אישור הדוחות הכספיים, מומלץ שהתאגיד יפנה קודם לכן לסגל הרשות לצורך בחינת הצורך בפרסום דוח פרופורמה.

לעומת זאת, לגבי רכישת שלושת הנכסים הנוספים – מאחר שאין ודאות גבוהה וקיימים תנאים מתלים שאינם טכניים להשלמת העסקה גם אם ההנפקה תצא לפועל, אין לראות ברכישה זו כאירוע פרופורמה.⁶⁶

5.1.7 המועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה – במקרה שהסבירות להתקיימות האירוע היא "קרובה לוודאי"

לעניין יישום תקנה 9א(1) לעניין המועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה, תחילת ספירת הימים לפרסום דוחות הפרופורמה נקבעת על פי מועד אירוע הפרופורמה או השלמתו, ולא על פי המועד שבו קרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם.

דוגמה 5.1.7 – תאגיד חתם ביום 30 בדצמבר 2024 על עסקה המהווה צירוף עסקים. צירוף העסקים כפוף לקבלת אישור טכני והתאגיד צופה שאישור יתקבל והעסקה תושלם בתוך שלושה חודשים.

כל עוד האישור הטכני טרם התקבל, התאגיד אינו נדרש לצרף דוחות פרופורמה לדוחות הכספיים השנתיים, גם אם חלפו 90 ימים מיום 31 בדצמבר 2024.

עם זאת, אם התאגיד יפרסם תשקיף לפני פרסום דוחות הפרופורמה, תחול עליו חובת צירוף דוחות פרופורמה לתשקיף, שכן תקנה 9א(1) אינה חלה במקרים בהם התאגיד מפרסם תשקיף (כאמור בתת-פרק 5.1.5 ו-5.1.6).

5.1.8 המועד הנדרש להצגת דוחות פרופורמה – במסגרת "דוחות מיוחדים"

כמפורט בפרק 3 לעיל, קיימים מקרים שבהם יש צורך מיוחד בפרסום דוחות הפרופורמה במועד מוקדם יותר מהמועד האחרון המותר בפרסום בהתאם להוראות התקנות, למשל לצורך קבלת החלטת השקעה או למטרות אחרות. בנסיבות אלו, תאגידים נדרשים לפרסם את דוחות הפרופורמה בד בבד עם הדוחות המיוחדים כמפורט בפרק 3.

5.1.9 המועד הנדרש לפרסום דוחות פרופורמה בנסיבות שהתאגיד מקדים את פרסום דוחותיו הכספיים למועד מוקדם מהמועד האחרון המותר לפרסום

לעמדת סגל הרשות, לדוחות הפרופורמה תפקיד מרכזי ומהותי בהבנת הדוחות הכספיים של התאגיד, והם מהווים כלי חיוני לצורך הערכת פעילותו העתידית של התאגיד. בהתאם לכך, במצב שבו המועד האחרון לפרסום דוחות הפרופורמה חל במועד פרסום הדוח התקופתי או הדוח הרבעוני,

⁶⁶ התאגיד נדרש לבחון את היקף הגילוי בהתאם לתקנות ניירות ערך, על מנת לתת מידע חלופי לצורך החלטת ההשקעה או ההצבעה.

ובחר התאגיד להקדים את פרסום דוחותיו הכספיים לעומת המועד האחרון הקבוע בתקנות – עליו לצרף לדוחות אלו גם את דוחות הפרופורמה.

במילים אחרות, תאגיד אינו רשאי להקדים את פרסום דוחותיו הכספיים העיקריים בלא צירוף דוחות הפרופורמה. פרסום נפרד של דוחות הפרופורמה במועד שונה עלול להביא להצגת מידע חלקי וליצור מצג מטעה כלפי משתמשי הדוחות.

5.1.10 התקופות הנדרשות לפרסום דוחות הפרופורמה בדיווח שוטף

כאשר תאגיד מפרסם דוחות פרופורמה, על דוחות הפרופורמה להתייחס לתקופות הכלולות בדוחות הכספיים האחרונים שפרסם התאגיד עובר לפרסום דוחות הפרופורמה,⁶⁷ אף במקרים שבהם המועד האחרון לפרסום דוחות פרופורמה הוא 90 ימים ממועד אירוע הפרופורמה. **להמחשה ראו את הדוגמה להלן.**

דוגמה 5.1.10 – תאגיד השלים צירוף עסקים המהווה אירוע פרופורמה ביום 20 באוגוסט 2024, טרם אישור הדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2024. בהתאם להוראות התקנות, תאגיד מדווח (אשר אינו "תאגיד קטן") נדרש במקרה זה לדווח דוחות פרופורמה עד 90 יום לאחר מועד קרות אירוע הפרופורמה, קרי עד ליום 18 בנובמבר 2024.

אם התאגיד מפרסם דוחות פרופורמה עובר לפרסום הדוחות הכספיים לרבעון השלישי לשנת 2024, אזי דוחות הפרופורמה הראשונים שיפורסמו על ידי התאגיד יהיו דוחות פרופורמה לרבעון השני לשנת 2024 ולאחר מכן התאגיד יפרסם דוחות פרופורמה לשלוש תקופות דיווח עוקבות (רבעון שלישי לשנת 2024, שנתי לשנת 2024 ורבעון ראשון לשנת 2025).

לעומת זאת, אם תאגיד פרסם דוחות כספיים לרבעון השלישי לפני יום ה-18 בנובמבר 2024, עליו לצרף את דוחות הפרופורמה לדוחות הכספיים. דוחות הפרופורמה יהיו דוחות פרופורמה לרבעון השלישי לשנת 2024. לאחר מכן התאגיד יפרסם דוחות פרופורמה לשלוש תקופות דיווח עוקבות (שנתי 2024, רבעון ראשון לשנת 2025 ורבעון שני לשנת 2025).

⁶⁷ למעט הדוח על המצב הכספי פרופורמה, לאור כך שהדוח על המצב הכספי פרופורמה מוצג לתאריך אחד בלבד.

5.2 דוחות פרופורמה עוקבים

5.2.1 חובת פרסום דוחות פרופורמה עוקבים

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970
 4. (א) פרסם דוח פרופורמה על פי תקנה 9א או על פי תקנה 38, יפורסמו דוחות פרופורמה ביחס לאירוע הפרופורמה נושא הדוח, **בשלוש תקופות הדיווח העוקבות לתקופת הדיווח שבה פורסם דוח הפרופורמה האמור**, במסגרת הדוחות התקופתיים או הרבעוניים, לפי העניין, וביחס לנתונים הכלולים בדוחות אלו; דוחות הפרופורמה יפורסמו בצירוף דוח סקירה או חוות דעת של רואה החשבון המבקר.

תאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה לדוחותיו הכספיים **בשלוש תקופות הדיווח העוקבות** למועד פרסום דוחות הפרופורמה לראשונה. דיווח זה מאפשר הצגת נתונים ברי השוואה לנתוני התקופה השוטפת, עד אשר השפעת אירוע הפרופורמה משתקפת באופן מלא במסגרת מספרי ההשוואה לתקופה האחרונה המוצגת בדוחות הכספיים.

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970
 5. (ב)(5)(ד) בתקנה 4(א), במקום "בשלוש תקופות הדיווח" יקראו "**בתקופת הדיווח העוקבת**" ואחרי "הדוחות התקופתיים" יקראו "החצי שנתיים";

"תאגיד קטן" שאימצ את ההקלה לפרסום דוחות חצי-שנתיים נדרש לצרף דוחות פרופורמה לדוחותיו הכספיים **לתקופת דיווח עוקבת אחת** למועד פרסום דוחות הפרופורמה לראשונה.

דוגמה 5.2.1 – תאגיד מדווח אשר אינו "תאגיד קטן" ביצע רכישה מהותית של ניירות ערך של תאגיד אחר בעסקה המהווה צירוף עסקים מהותי ביום 10 ביוני 2024. התאגיד המדווח כלל לראשונה נתוני פרופורמה ביחס לאירוע זה בדוחותיו הכספיים לרבעון השני לשנת 2024. במקרה זה, התאגיד יפרסם נתוני פרופורמה ביחס לאירוע הפרופורמה גם בדוחות הכספיים של שלוש תקופות הדיווח העוקבות, היינו הרבעון השלישי לשנת 2024, הדוחות השנתיים לשנת 2024, ודוחות הרבעון הראשון לשנת 2025.

לעומת זאת, בהתאם לאותן נסיבות בדוגמה כאמור, אם התאגיד המדווח עונה להגדרת "**תאגיד קטן**" ומיישם את ההקלה לפרסום דוחות חצי-שנתיים בלבד, עליו לפרסם את נתוני הפרופורמה ביחס לאירוע הפרופורמה בדוחותיו הכספיים לחציון הראשון לשנת 2024 ובדוחות השנתיים לשנת 2024 בלבד.⁶⁸

⁶⁸ ראו תקנה 5(ב)(5)(ד) לתקנות הדוחות.

5.2.2 מקרים שבהם לא נדרש פרסום דוחות פרופורמה עוקבים

תת-פרק זה עוסק בזיהוי מצבים מסוימים שבהם תאגיד מדווח, אשר חלה עליו חובת פרסום דוחות פרופורמה, לא יידרש להמשיך לפרסם דוחות פרופורמה עוקבים. מקרים אלו נובעים הן מהוראות התקנות והן מהבהרות סגל הרשות, כמפורט להלן.

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

4. (א) היה אירוע הפרופורמה רכישת פעילות בידי חברה נעדרת פעילות, המטופלת על דרך תיקון למפרע של הדוחות הכספיים של התאגיד, או צירוף עסקים תחת אותה שליטה המטופל בשיטת *as pooling* כמשמעותה בכללי החשבונאות המקובלים, לא יחולו הוראות תקנת משנה (1א).

בהתאם לתקנה 4(א) לתקנות הדוחות, תאגיד מדווח אינו נדרש לפרסם דוחות פרופורמה עוקבים במצבים הבאים:

- (1) כאשר אירוע פרופורמה נובע מרכישה של תאגיד נעדר פעילות שטופלה חשבונאית בדרך של תיקון למפרע של דוחותיו הכספיים (למשל בדרך של "רכישה במהופך")⁶⁹;
- (2) כאשר אירוע הפרופורמה טופל כצירוף עסקים תחת אותה שליטה לפי גישת ה-As Pooling.⁷⁰

עם זאת, על אף האמור, במקרים שבהם לאחר פרסום דוח הפרופורמה הראשון מפרסם התאגיד דוחות כספיים לתקופה שקודמת לתקופה שבה התרחש צירוף העסקים עליו יהיה להמשיך ולכלול דוח פרופורמה. כך למשל, כאשר אירוע הפרופורמה התרחש בתחילת חודש מאי 2024 והתאגיד מפרסם בסוף חודש מאי תשקיף על בסיס דוחות שנתיים לשנת 2023 (לרבות דוח פרופורמה לתקופה זו), אזי התאגיד נדרש לצרף גם דוחות פרופורמה לרבעון הראשון לשנת 2024 לאור כך שאירוע הפרופורמה טרם השולם בתקופת הדיווח ולכן אירוע הפרופורמה אינו מקבל ביטוי בדוחות הכספיים של התאגיד לרבעון ראשון לשנת 2024.⁷¹

בנוסף, לעמדת סגל הרשות, קיימים מספר מקרים נוספים אשר בהם תאגיד אינו נדרש בפרסום דוחות פרופורמה עוקבים, נוכח קיומו של מידע מספק בנוגע להשפעת אירוע הפרופורמה במסגרת הדוחות הכספיים:

- (1) **פרסום דוחות פרופורמה טרם הצגת הפעילות הנמכרת כפעילות מופסקת** – לעמדת סגל הרשות, מקום בו תאגיד פרסם דוחות פרופורמה ולאחר מכן סיווג את הפעילות הנמכרת כפעילות מופסקת, הרי שאין הוא נדרש לפרסם דוחות פרופורמה עוקבים. הדבר נובע מכך שהסיווג כפעילות מופסקת מספק למשקיעים מידע רלוונטי בנוגע להשפעת המכירה על דוחות התאגיד, כך שאין צורך בהצגת דוחות פרופורמה עוקבים.

⁶⁹ [IFRIC Update, March 2013](#)

⁷⁰ להרחבה בעניין שיטת ה-As Pooling, ראו פרק 8.

⁷¹ מכיוון שאירוע הפרופורמה התרחש ברבעון השני, אזי הטיפול החשבונאי של רכישה במהופך או As-Pooling מיושם בדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2024 ובהתאם לכך, התאגיד לא יידרש לדוחות פרופורמה ברבעון השני לשנת 2024.

(2) אירוע הפרופורמה התקיים שלא בתקופת הדוחות הכספיים – במקרים בהם תאגיד מפרסם לראשונה את דוחותיו הכספיים לציבור (כגון בעת הנפקת IPO) ואירע אירוע פרופורמה במהלך תקופת ההשוואה, אזי התאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה במסגרת הפרסום לראשונה של הדוחות הכספיים על מנת לשקף את השפעת אירוע הפרופורמה על כלל התקופות המוצגות בדוחות הכספיים (ראו תת-פרק 3.1). עם זאת, במקרים בהם אירוע הפרופורמה לא אירע במהלך ה-12 חודשים שקדמו למועד הדוחות, אזי התאגיד לא יידרש לצרף דוחות פרופורמה עוקבים לאחר ההנפקה.

פרק 6 – אופן הכנת דוחות הפרופורמה

6.1 סוגי הדוחות הכספיים פרופורמה הנדרשים לצירוף

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

9א. (א) אירע אירוע פרופורמה בשנת הדיווח, לאחר תאריך הדוח על המצב הכספי ועד לתאריך אישור הדוחות הכספיים או שקרוב לוודאי שאירוע הפרופורמה יושלם בתקופה של שלושה חודשים לאחר תאריך אישור הדוחות הכספיים ובלבד שההשלמה אינה כרוכה בתנאים מהותיים, יובאו בדוח התקופתי בצירוף חוות דעת רואה החשבון המבקר נתוני פרופורמה אלה, בצירוף ההנחות בבסיס עריכתם:

(1) **דוח על המצב הכספי** הכולל את השפעת אירוע הפרופורמה לסוף שנת הדיווח, אלא אם כן קיבל אירוע הפרופורמה ביטוי מלא בדוח על המצב הכספי [של] התאגיד לסוף שנת הדיווח;

(2) **דוח על הרווח הכולל**, הכולל את השפעת אירוע הפרופורמה (להלן – דוח על הרווח הכולל פרופורמה) לכל אחת משנות הדיווח שנתונייה כלולים בדוחות הכספיים של התאגיד; תאגיד המציג את פריטי ההכנסה וההוצאה שהוכרו בתקופה בשני דוחות נפרדים, יכלול בדוח על הרווח הכולל פרופורמה גם דוח המציג רכיבים של רווח או הפסד פרופורמה; לא שיקפו הנתונים האמורים באופן נאות את השפעת אירוע הפרופורמה על התאגיד, יובאו נתוני דוח על הרווח הכולל פרופורמה רק לחלק משנות הדיווח שנתונייהן כלולים בדוחות הכספיים, כך שנתוני הפרופורמה ישקפו באופן נאות את השפעת אירוע הפרופורמה על התאגיד, ובלבד שיובאו נתונים לשנת הדיווח האחרונה ויובאו הסברי התאגיד לאי-הכללתם של חלק מהנתונים כאמור;

(3) **דוח כספי נוסף, לרבות דוח על השינויים בהון העצמי ודוח על תזרימי המזומנים**, לפי דרישה של הרשות או של עובד שהיא הסמיכה לכך;

(4) דוחות הפרופורמה ייערכו לפי תקנות דוחות כספיים, בשינויים המחויבים;

(5) על אף האמור בפסקה (4), הביאורים לנתונים הכלולים בדוחות הפרופורמה יובאו רק ככל שאלה נדרשים לצורך הבנתם;

נתוני פרופורמה כוללים, בדרך כלל: (א) דוח על המצב הכספי פרופורמה למועד הדיווח האחרון, (ב) דוח על הרווח הכולל פרופורמה לתקופות הרלוונטיות, כמפורט בתת-פרק 5.1.10.⁷² הדוחות כוללים גם ביאורים נבחרים הנדרשים לצורך הבנת דוחות הפרופורמה. בנוסף, לרשות הסמכות לדרוש דוח על השינויים בהון ודוח על תזרימי המזומנים.

דוחות הפרופורמה ייערכו לפי ההוראות המופיעות בתקנות דוחות כספיים ויובאו בצירוף חוות דעת של רואה החשבון המבקר או דוח הסקירה של רואה החשבון המבקר, לפי העניין.

⁷² למען הסר ספק, דוחות פרופורמה על הרווח הכולל יפורסמו בהתאם לתקנות הדוחות, לכל אחת מתקופות הדיווח שנתונייה כלולים בדוחות הכספיים של התאגיד.

6.1.1 דוח על המצב הכספי

בהתאם לתקנה 9א(א)(1), אם אירוע הפרופורמה קיבל ביטוי מלא בדוח על המצב הכספי של התאגיד לסוף תקופת הדיווח (ביניים או שנתי, לפי העניין), אזי הוא אינו נדרש לכלול דוח על המצב הכספי פרופורמה. כך למשל, אם התקיים אירוע פרופורמה במהלך חודש ינואר, עובר לפרסום הדוחות הכספיים השנתיים, האירוע מהווה אירוע לאחר תאריך הדיווח שאינו מחייב התאמה, בהתאם ל- IAS 10. בהתאם לכך, במועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים, האירוע לא מקבל ביטוי בדוח על המצב הכספי. לכן, כאשר דוחות הפרופורמה מתפרסמים לפני מועד פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון, התאגיד נדרש לכלול במסגרת דוחות הפרופורמה גם דוח על המצב הכספי למועד הדיווח האחרון (ללא מספרי השוואה) על מנת לשקף את השפעת אירוע הפרופורמה על הדוח על המצב הכספי.

לעומת זאת, במקרים שבהם אירוע הפרופורמה כבר בא לידי ביטוי באופן מלא בדוח על המצב הכספי, מאחר שהתרחש במהלך תקופת הדיווח, אין חובה לצרף דוח על המצב הכספי פרופורמה. לדוגמה, אם אירוע פרופורמה התרחש במהלך חודש יוני, הדוחות הכספיים לרבעון השני המפורסמים עד סוף חודש אוגוסט ולכן התאגיד לא יידרש לצרף דוח על המצב הכספי פרופורמה, שכן השפעת אירוע הפרופורמה נכללת בדוח על המצב הכספי.

6.1.2 דוח על הרווח הכולל

בהתאם לתקנה 9א(א)(2), התאגיד נדרש לכלול דוחות על הרווח הכולל פרופורמה מלאים לכל תקופות ההשוואה המופיעות בדוחות הכספיים הרלוונטיים (למשל – שתי תקופות השוואה בדוחות שנתיים).⁷³ עם זאת, וכאמור בתקנות, בנסיבות שבהן נתוני הפרופורמה אינם משקפים באופן נאות את השפעת אירוע הפרופורמה על התאגיד הרוכש, באפשרותו לכלול נתוני פרופורמה לחלק מתקופות ההשוואה, וזאת בכפוף למתן נימוק לאי הכללת מלוא הנתונים, ובלבד שלכל הפחות התאגיד יכלול נתוני פרופורמה לשנת הדיווח האחרונה.

כך למשל, מקום בו במהלך תקופות ההשוואה, התאגיד הנרכש שינה מהותית את ליבת פעילותו, באופן שהנתונים הכספיים לתקופות שקדמו לשינוי אינם משקפים את ליבת פעילותו הנוכחית, ניתן יהיה להציג בדוחות הפרופורמה רק את נתוני התקופות הרלוונטיות לפעילות העדכנית של התאגיד הנרכש ובלבד שיובאו נתונים לשנת הדיווח האחרונה ויובאו הסברי התאגיד לאי-הכללתם של חלק מהנתונים כאמור.⁷⁴

⁷³ להרחבה לעניין התקופות הנדרשות לפרסום דוחות הפרופורמה בעת פרסום דוחות הפרופורמה לראשונה בדיווח שוטף, ראו תת-פרק 5.1.10.

⁷⁴ לעניין האפשרות בנסיבות מסוימות לכלול דוחות פרופורמה נוספים בעקבות אירוע פרופורמה שאירע אצל התאגיד הנרכש, ראו תת-פרק 4.1.

6.1.3 דוח על השינויים בהון ודוח על תזרימי המזומנים

מכוח הסמכות בתקנה 9א(א)(3) לתקנות הדוחות, במספר מקרי עבר, דרשה הרשות להוסיף דוחות פרופורמה על השינויים בהון ועל תזרימי המזומנים המאוחדים של התאגיד. הרשות השתמשה בסמכותה במקרים בהם היא סברה שמידע אודות ההון ותזרימי המזומנים של התאגיד הינו חשוב לצורך המשתמשים בדוחות הכספיים ובעיקר לצורך הערכת הפעילות הנמשכת של התאגיד והערכת הביצועים.

הרשות נוהגת לדרוש צירוף של דוח פרופורמה על תזרימי המזומנים במקרים בהם אירוע הפרופורמה עשוי להשפיע באופן משמעותי על מצבו הנזילי של התאגיד ובפרט במקרים בהם קיימות במחזור תעודות התחייבות של התאגיד המדווח בסכום משמעותי ויכולת ההחזר של התאגיד עשויה להיות מושפעת באופן משמעותי מאירוע הפרופורמה.

לגבי דוח על השינויים בהון פרופורמה – ככלל, במקרים בהם תאגיד אינו נדרש לכלול דוחות פרופורמה מלאים,⁷⁵ סגל הרשות מיעט לעשות שימוש בסמכותו לדרוש צירוף דוח על השינויים בהון. עם זאת, ייתכנו נסיבות חריגות המצדיקות הפעלת סמכות זו, ובפרט במקרים של ריבוי עסקאות בין התאגיד לבין בעלי מניותיו, תוך מתן דגש מיוחד לעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

6.1.4 צירוף דוחות כספיים נפרדים פרופורמה של התאגיד (דוחות סולו)

מכוח סמכות הרשות בתקנה 9א(ב) לתקנות הדוחות, במספר מקרי עבר, סגל הרשות דרש מתאגידים להוסיף נתוני פרופורמה (רמת הפירוט שלהם תלויה בנסיבות העניין ומהותיות המידע) לגבי ההשפעה של צירופי עסקים מהותיים על הדוחות הכספיים הנפרדים של התאגיד לפי תקנה 9ג' לתקנות (להלן: "דוחות סולו"). דוגמאות למקרים שבהם הסגל השתמש בסמכות זו הם מצבים של רכישה או מכירה של פעילויות או נכסים (לרבות, העברת נכסים לחברות מוחזקות) על ידי תאגידים שהנפיקו חוב, אשר משפיעה באופן משמעותי על הדוח על המצב הכספי של התאגיד בדוחות הסולו (אך טרם קיבלו ביטוי בדוח על המצב הכספי). **במקרים שבהם סגל הרשות סבור כי המידע חשוב גם לצורך הערכת מצבו הפיננסי והנזילי של התאגיד המדווח, סגל הרשות עשוי לדרוש לצרף נתוני תזרימי מזומנים פרופורמה של התאגיד בדוחות סולו.**

⁷⁵ לרבות מכוח תקנה 9א(א)(6) או מכוח הפעלת סמכות, למשל, אגב שינויים מבניים במסגרת תשקיפי IPO.

6.1.5 צירוף מערכת שלמה של דוחות הפרופורמה

בנסיבות להלן סגל הרשות מצפה מתאגידים לפרסם מערכת שלמה של דוחות כספיים פרופורמה, לרבות, הצגת תקופות השוואה כנדרש בדוחות כספיים (שאינם פרופורמה) בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך.⁷⁶ דרישה זו נובעת מן הצורך להציג בפני משתמשי הדוחות תמונה מלאה של התאגיד, אשר תשמש בסיס ראוי לקבלת החלטות השקעה.

1. צירוף עסקים תחת אותה השליטה או רכישת נכסים מבעל השליטה במסגרת תשקיפי IPO – במקרים בהם צירוף העסקים או עסקת הרכישה יטופלו חשבונאית בדרך של תיקון מספרי השוואה, והחברה מפרסמת דוחות פרופורמה עובר לפרסום הדוחות הכספיים הכוללים את השפעת האירוע, למשל במקרים שהתאגיד מפרסם דוחות פרופורמה בהתאם לתת-פרק 3.1 או 4.1(8), יש להציגם במתכונת מלאה כאמור.

6.2 רכישת פעילות בידי תאגיד נעדר פעילות

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

9א. (א) אם אירוע הפרופורמה הוא רכישת פעילות בידי תאגיד נעדר פעילות, במקום נתוני הפרופורמה האמורים בפסקאות (1) עד (5) יובאו בדוח התקופתי, בצירוף חוות דעת רואה החשבון המבקר, נתוני פרופורמה אלה, בצירוף ההנחות בבסיס עריכתם:

(א) דוח על המצב הכספי הכולל את השפעת אירוע הפרופורמה לכל אחת משנות הדיווח שנתוניה כלולים בדוחות הכספיים של התאגיד;

(ב) דוח על הרווח הכולל, דוח על השינויים בהון ודוח על תזרימי המזומנים, הכוללים את השפעת אירוע הפרופורמה, לכל אחת משנות הדיווח שנתוניה כלולים בדוחות הכספיים של התאגיד;

(ג) דוחות הפרופורמה ייערכו לפי תקנות דוחות כספיים, בשינויים המחויבים.

...

(ד) על אף האמור בתקנת משנה (א), אם אירוע הפרופורמה הוא צירוף עסקים שבו נרכש תאגיד אחד בלבד (בתקנת משנה זו – התאגיד הנרכש) על ידי תאגיד נעדר פעילות רשאי התאגיד נעדר הפעילות, לצרף דוחות כספיים של התאגיד הנרכש, ערוכים לפי תקנות דוחות כספיים, בשינויים המחויבים, חלק מתן נתוני הפרופורמה.

ככלל, בהתאם לתקנה 9א(א)(6) לתקנות הדוחות, בנסיבות שבהן תאגיד נעדר פעילות רוכש פעילות (להלן: "**הפעילות הנכנסת**"), התאגיד נדרש לכלול בדוח התקופתי דוחות פרופורמה מלאים הכוללים: דוח על המצב הכספי, דוח על הרווח הכולל, דוח על השינויים בהון וכן דוח על תזרימי המזומנים, לרבות מספרי השוואה לכל אחת משנות הדיווח שנתוניה כלולים בדוחות הכספיים של התאגיד. הסיבה להחמרת הדרישות בהשוואה לדרישות הגילוי באירוע פרופורמה אחר היא שבמקרה זה, הפעילות הנרכשת תהווה את מלוא פעילות התאגיד לאחר הרכישה. על כן, מידע מלא

⁷⁶ מערכת שלמה של דוחות הפרופורמה מורכבת מ: דוח על המצב הכספי, דוח על הרווח הכולל, דוח על שינויים בהון ודוח על תזרימי המזומנים וביאורים.

אודות פעילות זו, לרבות נתוני השוואה כנדרש בדוחות כספיים של תאגידים מדווחים, הינו חיוני למשקיעים לצורך ניתוח מעמיק של התאגיד.

בהתאם לתקנה 9א(ד1) לתקנות הדוחות, בנסיבות שבהן חל אירוע פרופורמה כתוצאה מצירוף עסקים שבו תאגיד נעדר פעילות רוכש תאגיד אחד בלבד (להלן: "**התאגיד הנרכש**"), רשאי התאגיד נעדר הפעילות (להלן: "**התאגיד הרוכש**") לצרף דוחות כספיים של התאגיד הנרכש הערוכים לפי תקנות הדוחות הכספיים, חלף מתן נתוני הפרופורמה (להלן: "**ההקלה**") לתקופות הרלוונטיות לדוחות הפרופורמה. במקרים אלו, לאחר הרכישה, הפעילות הנרכשת מהווה את כלל פעילות התאגיד, ולכן צירוף הדוחות הכספיים של התאגיד הנרכש (יחד עם הדוחות הכספיים הקיימים של התאגיד) יספק באופן מקיף את כל המידע הנדרש למשתמשי הדוחות הכספיים. לעמדת הסגל, במקרים שבהם התאגיד רוכש מספר תאגידים מבעל השליטה בעסקאות קשורות (בהתאם למבחנים בתת-פרק 2.3.4), הוא רשאי ליישם את ההקלה באמצעות צירוף דוחות combined של הפעילויות הנרכשות.⁷⁷

במקרים שבהם התאגיד בחר ליישם את ההקלה שבתקנה, ושלא טיפל בצירוף העסקים בדרך של יישום למפרע של הנתונים ההיסטוריים בדוחותיו, אין המשמעות שהתאגיד פטור מפרסום דוחות פרופורמה עוקבים כנדרש בהתאם לתקנה 4א(1) לתקנות הדוחות, אלא שבאפשרותו לפרסם את הדוחות הכספיים של התאגיד הנרכש לכל תקופות הדיווח העוקבות לתקופה שבה פורסמו הדוחות הכספיים של התאגיד הנרכש, וזאת חלף פרסום דוחות פרופורמה עוקבים.⁷⁸

בנסיבות שבהן דוחות הפרופורמה הראשונים או הדוחות הכספיים הראשונים של תאגיד נרכש (בהתאם להקלה לעיל) שמפרסם תאגיד נעדר פעילות הם לתקופת ביניים, חלה עליו החובה לכלול ביאורים מפורטים ברמת פירוט זהה לזו הניתנת בדוחות כספיים שנתיים. זאת, מן הטעם שדוחות ביניים נועדו לשמש כהשלמה וכעדכון לדוחות השנתיים שבמקרה זה.⁷⁹

להלן דגשים נוספים:

1. מידע משלים על פעילות התאגיד המדווח במקרים שצירוף העסקים טופל כרכישה במהופך – הואיל ובדרך כלל הטיפול החשבונאי בצירוף עסקים של תאגיד נעדר פעילות הנעשה באמצעות הנפקת מניות מטופל כ"רכישה במהופך", הרי שאי פרסום דוחות פרופורמה בגין העסקה והסתפקות בצירוף הדוחות של התאגיד הנרכש עלול להוביל לאי פרסום מידע כספי על פעילות התאגיד המדווח לפני מועד צירוף העסקים. לפיכך, במצבים אלו, על התאגיד לתת גילוי לנתונים שעשויים להיות רלוונטיים עבור משתמשי הדוחות אך אינם באים לידי ביטוי

⁷⁷ בהתאם ל'**מסגרת המושגית לדיווח כספי**' – דוחות כספיים משולבים (combined financial statements): "דוחות כספיים של ישות מדווחת המורכבת משתי ישויות, או יותר, שאינן כולן קשורות ביחסים של חברה אם-חברה בת".

⁷⁸ הטעם לכך הוא שאלמלא פרסום הדוחות העוקבים, לא יעמדו לרשות המשתמשים בדוחות נתוני השוואה הרלוונטיים ביחס לפעילות הנרכשת.

⁷⁹ בהתאם לעיקרון המופיע בסעיף 6 ל- IAS 34, **דיווח כספי לתקופות ביניים**, לפיו דוחות הביניים נועדו לספק עדכון לדוחות השנתיים.

בדוחות הכספיים לאחר הרכישה, במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים.⁸⁰ כך לדוגמה, תאגיד מדווח נעדר פעילות המיישם את מתכונת הדיווח החצי-שנתית של תאגיד קטן השלים ביום 30 ביוני 2025 עסקה של צירוף עסקים כנגד הקצאת מניות. אם התאגיד מסיק שהתאגיד הנרכש הוא "הרוכש החשבונאי", הרי שהנתונים בדוחות רווח או הפסד ותזרימי המזומנים של הדוח החציוני לשנת 2025, לרבות מספרי ההשוואה, יציגו את פעילות הרוכש החשבונאי וכתוצאה מכך לא יהיה למשתמשי הדוחות מידע לגבי נתוני התאגיד המדווח (הנרכש החשבונאי) לחציון הראשון לשנת 2025. על כן, התאגיד נדרש לכלול במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים גילויים נוספים שעשויים להיות רלוונטיים עבור משתמשי הדוחות אודות פעילות התאגיד המדווח עובר למועד הרכישה אשר אינם באים לידי ביטוי בדוחות הכספיים לאחר הרכישה.

מידע משלים כאמור נדרש גם במצבים שבהם התקיימה עסקת צירוף עסקים שטופלה בדרך של רכישה במהופך (שאינה על ידי תאגיד נעדר פעילות), אך לא עלה לכדי אירוע פרופורמה ועל כן לא פורסמו דוחות פרופורמה המשקפים את הנתונים ההיסטוריים של התאגיד הנרכש.

2. תאגיד שמכר את פעילותו הקיימת לאחר מועד אירוע הפרופורמה – לעמדת סגל הרשות, לצורך תחולת ההקלות של תקנות 9א(ד) ו-4א(2), תאגיד ייחשב כנעדר פעילות אם התאגיד היה נעדר פעילות במועד אירוע הפרופורמה או במועד הנדרש לפרסום דוחות הפרופורמה. לכן, אף במקרים שבהם התאגיד השלים את רכישת הפעילות (אירוע הפרופורמה), ולאחר מכן, טרם פרסום דוחות הפרופורמה, מכר את כלל הפעילות שהייתה קיימת עובר לאירוע הפרופורמה – התאגיד ייחשב כתאגיד נעדר פעילות לעניין התחולה של ההוראות האמורות.

6.3 אופן הצגת נתוני הפרופורמה

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

- 9א. (2א) נתוני הפרופורמה יובאו בטבלה אשר תכלול שלוש עמודות באופן זה:
- (1) עמודה המציגה את הנתונים בפועל של התאגיד, עובר לאירוע הפרופורמה;
 - (2) עמודה הכוללת התאמות בשל נתוני הפרופורמה;
 - (3) עמודה הכוללת את נתוני הפרופורמה.

בהתאם לתקנות הדוחות, את נתוני הפרופורמה יש להציג באמצעות טבלה המציגה את העמודות כדלקמן:

- (1) עמודה של הנתונים ההיסטוריים של התאגיד הרוכש (הנתונים בפועל עובר לאירוע הפרופורמה);
- (2) עמודה הכוללת את התאמות הפרופורמה (הכוללת את נתוני החברה הנרכשת);
- (3) עמודת סיכום, המציגה את סך הכל נתוני הפרופורמה הסופיים.

⁸⁰ כך למשל, במקרים שבהם במהלך התקופה בוצעו עסקאות מהותיות בתאגיד, או שולמו תשלומים חריגים לבעלי עניין, לעובדים או לנושאי משרה, עשויה להידרש התייחסות מיוחדת. בנסיבות שבהן נתוני התקופה השוטפת חריגים או מהותיים ביחס לתקופות קודמות, או ביחס לדוחות הכספיים המאוחדים לאחר הרכישה במהופך, על התאגיד לכלול במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים התייחסות לתוצאות הפעילות של הרוכש המשפטי (שהוא הנרכש החשבונאי) לתקופה הקודמת למועד צירוף העסקים.

עם זאת, לעמדת סגל הרשות, ייתכנו נסיבות אשר בהתקיימותן, על מנת לאפשר למשתמשי הדוחות להבין את השפעת אירוע או אירועי הפרופורמה, נדרשת הצגה של עמודות נוספות, כמפורט להלן (הרשימה להלן אינה רשימה סגורה):

6.3.1 אירועי פרופורמה נפרדים

לעמדת סגל הרשות, בנסיבות שבהן אירעו מספר אירועי פרופורמה שונים, על התאגיד להציג עמודות נפרדות עבור כל אירוע. לדוגמה, לעיתים בסמוך להנפקה לציבור, תאגידים מבצעים שינוי מבני, שבו הם מוכרים חלק מהפעילות הקיימת ורוכשים פעילות חדשה. במצב כזה, נדרשת הצגת עמודה נפרדת עבור התאמות הקשורות לפעילות הנמכרת, לצד עמודה נוספת עבור התאמות הקשורות לפעילות הנכנסת, כדי לשקף בנפרד את ההשפעה של כל אחד מהאירועים על הדוחות בצורה ברורה ומלאה.

6.3.2 הצגה נפרדת של עמודות נתוני החברה הנרכשת בנפרד מעמודות התאמות הפרופורמה

לעמדת סגל הרשות, ככלל על התאגיד המדווח להפריד במסגרת עמודות התאמות הפרופורמה בין נתוני החברה הנרכשת לבין התאמות הפרופורמה (כמשמעותם בפרק 7 להלן), בהתאם למתכונת דלהלן (להלן: "הגילוי החלופי"), וזאת על מנת לאפשר למשתמשי הדוחות ולקוראי דוחות הפרופורמה להפריד בין הפעילות הנרכשת כפי שהיא התקיימה בפועל לבין הנחות והתאמות הפרופורמה.

נתונים בפועל	נתוני החברה הנרכשת	התאמות הפרופורמה	נתוני הפרופורמה

* יובהר כי האמור בטבלה זו מתייחס, בשינויים המחויבים, גם לאירועי מכירה.

בעמודת "נתוני החברה הנרכשת" יכלול התאגיד את הנתונים כפי שהוצגו בדוחותיה הכספיים של החברה הנרכשת. עם זאת, יתכנו מקרים שבהם אין בידי התאגיד המדווח נתונים נפרדים של החברה הנרכשת ביחס לסעיפים מסוימים, וסעיפים אלו מבוססים על עבודת ה-PPA. כך, לדוגמה, ייתכן כי לא קיימים בידי התאגיד נתוני הוצאות פחת מבוקרים או סקורים של רכוש קבוע של החברה הנרכשת, ובמקום זאת מבוססות הוצאות הפחת על הנתונים שנקבעו במסגרת עבודת ה-PPA. במקרים אלה, בעמודת "נתוני החברה הנרכשת" ייכללו הנתונים כפי שחושבו על ידי התאגיד המדווח (אף אם אינם זהים לנתונים שהיו מוצגים בדוחותיה של החברה הנרכשת), ויצוין הדבר במפורש במסגרת המידע הנלווה לנתוני הפרופורמה.

6.4 דוחות פרופורמה כמערכת דוחות נפרדת

לעמדת סגל הרשות, במקרים בהם תאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה (שנתיים או רבעוניים, לפי העניין), דוחות הפרופורמה **ייערכו ויוצגו כדוחות כספיים נפרדים**, וייחתמו בליווי חוות דעת של רואה חשבון מבקר, או דוח סקירה, לפי העניין (ולא כביאור הנלווה לדוחות הכספיים).

כפי שיפורט להלן, לא נדרש לכלול בדוחות הפרופורמה את כל הביאורים המופיעים בדוחות הכספיים (לדוגמה, עיקרי מדיניות חשבונאית ועוד) ועל כן על התאגיד להבהיר במפורש כי דוחות הפרופורמה הינם דוחות כספיים תמציתיים, הכוללים את הביאורים הנדרשים בהתאם לתת-פרק 6.5, ואינם כוללים את מלוא המידע הנכלל בדוחות הכספיים התקופתיים. עוד נדרש לציין, כי לשם קבלת תמונה מלאה על מצבו הכספי ותוצאות פעילותו של התאגיד, יש לקרוא את דוחות הפרופורמה ביחד עם הדוחות הכספיים התקופתיים.

6.5 אופן עריכת דוחות הפרופורמה והביאורים הנדרשים

בהתאם לתקנה 9א(א)(4) לתקנות הדוחות, על דוחות הפרופורמה לכלול, בשינויים המחויבים, את כל המידע הנדרש בהתאם לתקנות הדוחות הכספיים, לרבות עריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי תקנות הדוחות הכספיים, וכן צירוף דוחות כספיים של חברה כלולה או נערבת אם מתקיימים בדוחות הפרופורמה התנאים המפורטים בתקנה 19 או 23 לתקנות הדוחות הכספיים, בהתאמה.

בהתאם לתקנה 9א(א)(5) לתקנות הדוחות, על התאגיד לכלול במסגרת דוחות הפרופורמה את הביאורים הנדרשים, רק ככל שאלה נדרשים לצורך הבנתם. **לעמדת סגל הרשות, על התאגיד לשקול בעת עריכת דוחות אלו את מהותיות האירוע ואת השפעתו על הבנת משתמשי הדוחות הכספיים, ולבחון אילו ביאורים נדרשים בדוחות הפרופורמה לשם הבהרת השפעתו של האירוע.**⁸¹

לדוגמה, במקרה של רכישת תאגיד הפועל במספר מגזרי פעילות, יש לכלול בדוחות הפרופורמה ביאור מגזרי פעילות פרופורמה. זאת, מתוך מטרה להציג תמונה מלאה של הפעילות ההמשכית של התאגיד לאחר האירוע, **ברמת הפירוט המגזרית**. הצגת ביאור מגזרי כאמור מאפשרת למשקיעים להבין את השפעת האירוע על מבנה ההכנסות, הרווחיות והסיכונים של כל אחד מהמגזרים, ובכך משפרת את הרלוונטיות של דוחות הפרופורמה. עם זאת, במקרים שבהם בחינת המגזרים טרם הושלמה עד למועד פרסום דוחות הפרופורמה, ועל כן השפעת אירוע הפרופורמה על הגילוי המגזרי לא ידועה, על התאגיד לציין זאת במפורש במסגרת דוחות הפרופורמה, חלף הצגת ביאור המגזרים בדוחות הפרופורמה.

בדומה לכך, במקרה של מכירה מהותית של פעילות, על התאגיד להציג בדוחות הפרופורמה ביאור מגזרי פעילות פרופורמה אשר ישקף את מבנה המגזרים לאחר ביצוע המכירה, באופן שיאפשר למשקיעים להעריך את ביצועי המגזרים העתידיים.

⁸¹ עם זאת, בהתאם לתקנה 9א(א)(6), תקנה 9א(א)(5) אינה חלה על רכישת פעילות בידי תאגיד נעדר פעילות, ועל כן התאגיד נדרש לכלול במסגרת דוחות הפרופורמה את הביאורים ברמת פירוט זהה לזו הניתנת בדוחות כספיים שנתיים, כמפורט בתת-פרק 6.2.

פרק 7 – הנחות והתאמות פרופורמה

המונח "נתון פרופורמה" – מוגדר בתקנות הדוחות באופן הבא:

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

"נתון פרופורמה" – מידע כמותי או איכותי בדבר ההשפעה של אירוע פרופורמה על תאגיד, לעניין דוח על הרווח הכולל, דוח על השינויים בהון ודוח על תזרימי המזומנים, בהנחה שאירוע הפרופורמה התרחש בתחילת שנת הדיווח המוקדמת ביותר שנתונה נכללים בדוחות הכספיים השנתיים שבהם ייכללו נתוני הפרופורמה, ולעניין דוח על המצב הכספי, בהנחה שאירוע הפרופורמה התרחש במועד הדוח על המצב הכספי; על אף האמור, במקרים שבהם מובאים נתוני פרופורמה לצירופי עסקים שיטופלו כתיקון למפרע של הדוחות הכספיים, יובאו כל נתוני הפרופורמה לפי המועד שלגביו מבוצע התיקון למפרע;

הכנת דוחות הפרופורמה מחייבת את התאגיד להניח הנחות סבירות אודות השפעת האירוע, לשם התאמת הדוחות הכספיים לנתוני הפרופורמה על מנת לשקף את השפעת אירוע הפרופורמה כאילו התרחש במועד שונה ממועד התרחשותו בפועל.

7.1 הנחות פרופורמה – דגשים כלליים

דוחות הפרופורמה, כפי שפורט לעיל, הם דוחות שמטרתם לשקף באופן תיאורטי את פעילותו ההמשכית של התאגיד ביחד עם הפעילות הנרכשת או ללא הפעילות הנמכרת. דוחות אלו כוללים הנחות רבות, אשר עשויות להיות משמעותיות ביותר להבנת המידע המוצג בהם. כדי לאפשר לקוראי הדוחות הכספיים להפיק את המיטב מהמידע ולפרשו כראוי, נדרש התאגיד לספק גילוי נרחב לגבי ההנחות וההתאמות המשמעותיות, וזאת במטרה לאפשר לקוראים להבין את ההתאמות שבוצעו, את דוחות הפרופורמה ואת הפעילות ההמשכית.

7.1.1 הנחת מועד קרות אירוע הפרופורמה

לצורך הדוח על המצב הכספי, יש להניח שאירוע הפרופורמה התרחש במועד הדוח על המצב הכספי ואילו ביחס ליתר הדוחות יש להניח שאירוע הפרופורמה התרחש בתחילת שנת הדיווח המוקדמת ביותר שנתונה נכללים בדוחות הכספיים השנתיים שבהם ייכללו נתוני הפרופורמה.⁸²

כמו כן, בעת פרסום דוחות הפרופורמה במועדי דיווח עוקבים - המועד הקובע להנחת קרות האירוע יוותר המועד שנקבע לעניין דוחות הפרופורמה שפורסמו לראשונה.

דוגמה 7.1.1 – אם דוחות הפרופורמה הנדרשים לראשונה הם ליום 30 ביוני 2023, יש להניח ביחס לכלל הדוחות, למעט הדוח על המצב הכספי, שאירוע

⁸² לרבות מקרים שבהם דוחות הפרופורמה השנתיים יכללו נתוני השוואה לשנת השוואה אחת בלבד (למשל, בעקבות יישום ההקלה של תקנה 9א(א)(2) לתקנות הדוחות).

הפרופורמה התרחש ביום 1 בינואר 2021 מכיוון שבדוחות הכספיים העתידיים לשנת 2023 נדרש לכלול דוח פרופורמה ובדוחות כספיים אלו ייכללו נתוני השוואה לשנת 2021. בהתאם לכך, תחילת התקופה המוקדמת ביותר שנתונה נכללים בדוחות הפרופורמה הוא יום 1 בינואר 2021. מועד זה יישאר בתוקפו גם בדוחות פרופורמה עוקבים, לדוגמה לדוח פרופורמה לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2024.

7.1.2 הנחות סבירות ומבוססות לרבות התאמות צופות פני עתיד

התאמות והנחות שבהן עושה שימוש התאגיד לצורך עריכת דוחות הפרופורמה נדרשות להיות **מבוססות, סבירות, ולשקף באופן תיאורטי** את תוצאות הפעילות של התאגיד המאוחד, כאילו אירוע הפרופורמה התרחש במועד אחר מאשר אירע בפועל. לצורך כך, על כל הנחה או התאמה להיות נתמכת בראיות או בניתוחים רלוונטיים, ובאופן המאפשר למשתמשי הדוחות להבין את ההשלכות של האירוע על התאגיד.

בהתאם לכך, אין לכלול בדוחות הפרופורמה הנחות שאין בידי התאגיד לבססן באופן נאות, לרבות הנחות תיאורטיות או עתידיות אשר אינן נתמכות בעובדות קיימות. בהמשך פרק זה מובאות דוגמאות להנחות ולהתאמות שלגביהן הביע סגל הרשות את עמדתו בעבר.

7.1.3 הנחות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים והמדיניות החשבונאית המיושמת

דוחות הפרופורמה נדרשים להיערך בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים החלים על התאגיד ולמדיניות החשבונאית המיושמת על ידו, ולכן גם נתוני הנרכשת, ההתאמות וההנחות הכלולות בהם חייבות להתבסס על עקרונות חשבונאיים אלו.

בנסיבות שבהם התאגיד נדרש להתאים את נתוני החברה הנרכשת כך שיערכו על בסיס אותם כללי חשבונאות מקובלים ומדיניות חשבונאית אחידה (כמפורט בתת-פרק 6.3), התאמות אלו יוצגו במסגרת עמודת 'נתוני החברה הנרכשת' תוך מתן גילוי מתאים (ולא במסגרת עמודת 'התאמות הפרופורמה').

7.1.4 הקצאת עלויות הרכישה והתאמות נוספות הנובעות מאירוע הרכישה

(1) הפחתת עודפי עלות – דוחות הפרופורמה, למעט הדוח על המצב הכספי פרופורמה, נועדו להציג את הדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד, כאילו אירוע הפרופורמה התרחש בפועל בתחילת שנת הדיווח המוקדמת ביותר שנתונה נכללים בדוחות הכספיים השנתיים שבהם ייכללו נתוני הפרופורמה, כמפורט בתת-פרק 7.1.1. גישה זו מאפשרת למשתמשי הדוחות להבין את השפעת אירוע הפרופורמה על המידע ההיסטורי של התאגיד ובהתאם להעריך את ההשפעה הצפויה של אירוע הפרופורמה על פעילות התאגיד בעתיד. לצורך כך, נדרש התאגיד להתאים את נתוני ההשוואה בדוחות הפרופורמה כך שישקפו את הנכסים וההתחייבויות שהוכרו במסגרת אירוע

הפרופורמה ויפחתו כאילו צירוף העסקים חל בתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר.⁸³ לדוגמה, כאשר במסגרת הנכסים שנרכשו בצירוף העסקים, נכללה מכונה המהווה רכוש קבוע, התאגיד נדרש להכיר במועד צירוף העסקים ברכוש קבוע בדוחותיו הכספיים (לא פרופורמה). בדוחות הפרופורמה נדרש התאגיד להכיר בהוצאות פחת הכוללות גם את הפחתת עודפי העלות, (בהתאם לאומדן אורך החיים השימושי הצפוי של המכונה במועד אירוע הפרופורמה). לצורך כך, על התאגיד להשתמש בעקביות באותם אומדנים (לרבות אורך חיים שימושי ושיטת הפחתה) שצפוי לנקוט בעתיד עבור פריט זה.

דוגמה 7.1.4 – ביום 1 בינואר 2025 רכשה חברה א' את חברה ב' בעסקה העולה כדי צירוף עסקים מהותי, כהגדרתו בתקנות. בהתאם, חלה על חברה א' החובה לפרסם דוחות פרופורמה לשנת 2024. במסגרת הקצאת עלות הרכישה, יוחס סכום של 200 ש"ח לרכוש קבוע (להלן: "**הנכס**"). לנכס נקבע אורך חיים שימושי של ארבע שנים, החל ממועד הרכישה, והוא מופחת על בסיס שיטת ה"קו ישר".

בדוחותיה הכספיים של חברה ב' לשנים 2022-2024 נרשמו הוצאות פחת בגין הנכס בסך של 30 ש"ח לשנה. הנכס נרכש במקור בשנת 2020.

על מנת לשקף בדוחות הפרופורמה את מלוא ההשפעה החשבונאית של הרכישה, נדרשת התאמת פחת רעיונית בסך של 20 ש"ח לשנה. לפיכך, סך הוצאות הפחת בגין הנכס שיוצגו בדוחות הפרופורמה לשנים 2022-2024 יעמוד על 50 ש"ח לשנה.

(2) מועד מזידת תמורת הרכישה ועודפי העלות – לעניין חישוב הפחתת עודפי העלות, יש להפחית את עודפי העלות הרעיוניים כפי שחושבו בפועל במועד צירוף העסקים במסגרת עבודת הקצאת העלויות. כלומר, אין לבצע חישוב מחדש של עודפי העלות כאילו צירוף העסקים בוצע במועד מוקדם יותר כך שעודפי העלות יהיו שונים מאשר עודפי העלות שחושבו בפועל במסגרת צירוף העסקים. בהתאם לכך, אין להניח בדוחות הפרופורמה מה הייתה תמורה הרכישה או שווי הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הנרכש במועד המוקדם ביותר הכלול בדוחות הפרופורמה.

(3) הערכת התמורה באירוע פרופורמה שטרם הושלם⁸⁴ – במקרים שבהם התאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה בגין עסקה צפויה שטרם הושלמה, ייתכן שתמורת הרכישה הסופית טרם נקבעה, למשל כאשר התמורה נקבעה שלא במזומן. במצבים אלו על התאגיד להסתמך על אומדנים סבירים לצורך הערכת שווי התמורה הצפויה במועד אירוע הפרופורמה. ואולם, כאשר תמורת הרכישה כוללת מניות (או תמורה הונית אחרת) של התאגיד המדווח שלהן קיים מחיר מצוטט בשוק פעיל, יש לקבוע את שווי התמורה בהתאם למחיר המצוטט העדכני ביותר הקיים במועד הסמוך ביותר לפרסום דוחות הפרופורמה, מבלי לאמוד שינויים עתידיים במחיר זה עד למועד הרכישה בפועל.

⁸³ יוער כי, במקרה של אירוע פרופורמה עקב מכירה, אזי האמור יחול בשינויים המחויבים ועל התאגיד לגרוע את כל הנתונים המיוחסים לפעילות הנמכרת החל מתקופת ההשוואה המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות הכספיים.

⁸⁴ יובהר כי הערכת תמורת ההנפקה צריכה להיעשות בהתאם לכללי המדידה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

(4) הקצאת עלות רכישה ("PPA") ארעית – במקרים רבים, במועד פרסום דוחות פרופורמה, טרם הושלמה במלואה עבודת הקצאת עלות הרכישה כנדרש בהתאם לפי IFRS 3.⁸⁵ במצבים אלה, על התאגיד לבסס את התאמות הפרופורמה על הקצאה ארעית, תוך מתן גילוי לכך שדוחות הפרופורמה נערכה על בסיס PPA ארעי. ככל שיחולו שינויים בהקצאה הארעית, על התאגיד לתאם למפרע את הסכומים הארעיים שהוכרו, בדוחות פרופורמה עוקבים על בסיס הקצאת העלות העדכנית. במקרים אלו התאגיד נדרש לתת גילוי על המהות והסכומים של תיאומים כלשהם ביחס לדוחות הפרופורמה שפורסמו על בסיס ה-PPA הארעי.⁸⁶

7.1.5 הנחות אוטונומיות ("Carve Out")

לעתים הפעילות שנרכשה או שנמכרה לא היוותה תאגיד נפרד.⁸⁷ במקרים אלו, נדרש התאגיד תחילה לחלץ את הנתונים הכספיים הרלוונטיים לפעילות הנרכשת או הנמכרת מתוך דוחות התאגיד שבו נכללה הפעילות (להלן: "**התאגיד המוכר**").

חילוץ נתוני הפעילות מתוך דוחות התאגיד המוכר מצריך הפעלת שיקול דעת בנוגע לסעיפים מאזניים ותוצאתיים משותפים לפעילות הנרכשת ולפעילויות נוספות. לדוגמה, כאשר התאגיד בו נכללה הפעילות הנרכשת נשא בעלויות ניהול וכלליות משותפות לפעילות הנרכשת ולפעילויות נוספות, יש להקצות את הוצאות הניהול לפעילות הנרכשת, תוך יישום קריטריונים סבירים המבוססים על עקרונות כלכליים נאותים. כמו כן, יש לזהות את הוצאות המימון שניתנות לייחוס באופן ישיר (להלן: "**הוצאות מימון ספציפיות**") לפעילות הנרכשת וכן להקצות שיעור מתוך הוצאות המימון הכלליות של התאגיד המוכר באופן פרופורציונאלי לפעילות שנרכשה (להלן: "**הוצאות מימון לא ספציפיות**"). על התאגיד לכלול גילוי מלא להנחות ששימשו להכנת נתוני ה-Carve Out.

על התאגיד להציג ולהסביר בנפרד את הנחות ה-Carve Out הקשורות לפעילות הנרכשת, ואת הנחות הפרופורמה הקשורות לאירוע הפרופורמה (למשל, הפחתות עודפי עלות, הנחות סינרגיה וכדומה).

⁸⁵ ראו סעיפים 45-50, IFRS 3: "תקופת מדידה".

⁸⁶ כפי שנדרש בדוחות הכספיים העיקריים, בהתאם להוראות סעיף 67(א) לתקן IFRS 3.

⁸⁷ לצורכי פשטות, המשך תת-הפרק יתייחס לרכישת פעילות אך הוא רלוונטי גם למכירת פעילות.

7.2 התאמות והנחות פרופורמה נוספות

7.2.1 התאמות פרופורמה

דוחות הפרופורמה נועדו לשקף למשתמשי הדוחות הכספיים את הדוחות המאוחדים לו אירוע הפרופורמה התרחש במועד שונה מאשר המועד בו אירע בפועל. עם זאת, דוחות הפרופורמה נועדו להציג את נתוני העבר ולשקף את הפעילות על בסיס נתוני העבר בפועל (תוך ביצוע התאמות מסוימות כפי שיפורט בהמשך) ולא על סמך הערכות או תחזיות עתידיות. על כן, התאמות הפרופורמה נועדו לשקף שני סוגים עיקריים של התאמות:⁸⁸

- (1) התאמות הנובעות מעסקת צירוף העסקים המשקפות את השפעת צירוף העסקים על פעילות התאגיד. התאמות אלו כוללות למשל התאמות בגין עודפי עלות שהוכרו במסגרת צירוף העסקים, התאמות בגין המימון שניטל במסגרת צירוף העסקים ועוד.
- (2) סינרגיות צפויות בין הפעילות הנרכשת לבין הפעילות הנמשכת בתאגיד אשר התאגיד היה נהנה מהן לו אירוע הפרופורמה היה מתרחש בתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר.

בעת קביעת הנחות הפרופורמה המשנות נתונים בפועל, יש לפעול בזהירות תוך ביסוס הנחות אלו, על עובדות וחוזים קיימים. להלן, הנחות פרופורמה שכיחות והתייחסות סגל הרשות להנחות אלו. במקרים בהם לעמדת התאגיד ההנחות להלן אינן מתאימות לנסיבות אירוע הפרופורמה, עליו לפנות לסגל הרשות לבחינת אפשרות ליישם מדיניות התאמות שונה.

א. צירוף עסקים שהושג בשלבים (Step Acquisition)

לעתים, תאגיד משיג שליטה בתאגיד שניירות ערך שלו הוחזקו על ידו קודם לכן, בין אם ההחזקה סווגה כהשקעה בחברה כלולה בהתאם להוראות IAS 28 ובין אם כנכס פיננסי בהתאם להוראות IFRS 9, אך לחברה לא הייתה קיימת שליטה בתאגיד הנרכש. מכיוון שדוחות הפרופורמה משקפים כאילו צירוף העסקים בוצע בתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות הכספיים, הרי שבמסגרת התאמות הפרופורמה, על התאגיד לאחד את הפעילות הנרכשת מתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר ולבטל למפרע את כלל הסכומים שהוכרו כתוצאה מהחזקתו בחברה הנרכשת עובר למועד אירוע הפרופורמה במסגרת נתוני הפרופורמה ובמסגרת מספרי ההשוואה בדוחות הפרופורמה.

ב. שינויים במימון התאגיד בעקבות אירוע הפרופורמה

1. **מימון עלות הרכישה באמצעות חוב זר** – אם התאגיד נטל חוב זר (כגון הלוואה או אגרת חוב) לצורך מימון הרכישה, התאגיד נדרש להכיר בהתחייבות בדוח על המצב הכספי פרופורמה וכן לייחס את הוצאות המימון הנובעות ממנה לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה. החוב הזר והוצאות המימון בגינה יוכרו בדוחות הפרופורמה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית של החוב. כלומר, אין להעריך את הריבית התאורטית שהייתה משולמת אילו ההלוואה הייתה מתקבלת במועד מוקדם יותר. במקרים שבהם ההלוואה

⁸⁸ יש ליישם את העקרונות להלן הן על אירועי רכישה והן על אירועי מכירה, לפי העניין.

נושאת ריבית משתנה, הוצאות מימון (לרבות במספרי ההשוואה שייכללו בדוחות הפרופורמה העוקבים) יוכרו בהתאם לשיעור הריבית שהיה ידוע במועד אישור דוחות הפרופורמה לראשונה, או, ככל שניתן, במועד הקרוב ביותר למועד אישורם.

2. מימון עלות הרכישה באמצעות מקורות עצמאיים – במקרים שבהם התאגיד לא נטל חוב זר לצורך מימון הרכישה, אין לכלול בדוחות הפרופורמה הוצאות מימון (או התאמות אחרות) בגין מימון הרכישה. ואולם, על התאגיד לשקף בדוח על המצב הכספי פרופורמה את הקיטון ביתרות המזומנים או את ההתחייבות לתשלום (במקרים שהתמורה טרם שולמה), בגובה עלות הרכישה.

במקרים שבהם ניתן לזהות ולהפריד באופן ברור את הנכסים ששימשו לרכישה לאורך תקופות ההשוואה, התאגיד רשאי לנטרל את הכנסות המימון שהתהוו לתאגיד בתקופות ההשוואה מהשימוש בנכסים אלו. בכל מקרה, על תאגיד לכלול גילוי בדבר הטיפול שננקט על ידו בהקשר זה.

3. מימון מחדש (Refinancing) – במקרה שבו התאגיד נטל מימון חדש לצורך הרכישה, תוך סילוק המימון הקיים בחברה הנרכשת (להלן: **"המימון המקורי"**), יש להניח כי המימון החדש, חלף המימון המקורי, היה בתוקף במהלך תקופות ההשוואה המוצגות.⁸⁹

4. עודפי המזומנים בגין תמורת המכירה – בנסיבות שבהן עסקת המכירה מהווה אירוע פרופורמה, והתמורה בגינה התקבלה במזומן, לעמדת סגל הרשות אין לכלול במסגרת דוחות הפרופורמה הנחות בדבר הכנסות מימון שמקורן בשימוש בעודפי המזומנים שהתקבלו בעסקה.⁹⁰

5. פירעון חוב פיננסי במסגרת מכירת פעילות – בנסיבות שבהן התאגיד מוכר נכס או פעילות, עליו לגרוע מדוחות הפרופורמה את הנכס או הפעילות שנמכרו, לרבות כל חוב פיננסי אשר ניטל במישרין (אשראי ספציפי) למימון אותו נכס או פעילות. עם זאת, גריעה זו תתבצע אך ורק אם החוב נפרע בפועל עד למועד אישור דוחות הפרופורמה כתוצאה מעסקת המכירה. לעומת זאת, אם החוב לא נפרע במסגרת עסקת המכירה, אין לגרוע אותו מדוחות הפרופורמה, שכן הוא נותר התחייבות קיימת של התאגיד.

ג. סינרגיה והתייעלות

במקרים רבים אירוע פרופורמה מביא עמו להתייעלות תפעולית הנובעת, בין היתר, מהיווצרות סינרגיות, מיישום תוכניות התייעלות או מגורמים נוספים. ניתן להביא בחשבון השפעות סינרגיות במסגרת דוחות הפרופורמה (הן בתאגיד הנרכש והן בתאגיד הרוכש), אך ורק ככל שהן נתמכות באירועים שהתרחשו בפועל עד למועד אישור דוחות הפרופורמה לראשונה, כגון חתימה על הסכמים

⁸⁹ על התאגיד להציג את ההוצאות מימון כפי שהוכרו בדוחות הנרכשת במסגרת עמודת "נתוני החברה הנרכשת" ואת ההתאמה נטו בגין ביטול החוב הישן ונטילת החוב החדש, במסגרת עמודת "התאמות הפרופורמה", כאמור בתת-פרק 6.3.

⁹⁰ הנחות כאמור אינן בהכרח משקפות את השימוש בפועל שיעשה בעודפים אלה, אשר עשויים, בין היתר, להיות מופנים לחלוקת דיבידנד, לרכישת נכסים חלופיים וכדומה. בהתאם לכך, אין לראות בהכנסות מימון פוטנציאליות הנובעות מעודפי המזומנים רכיב שיש להביאו בחשבון כחלק מהתאמות הפרופורמה.

חדשים או קיומה של מחויבות משתמעת לביצוע שינויים מבניים כדוגמת פיטורי עובדים.⁹¹ לעומת זאת, אין לכלול במסגרת דוחות הפרופורמה השפעות הנובעות מהנחות עתידיות או מהערכות ניהוליות להתייעלות עתידית.

כאשר תאגיד כולל בדוחות הפרופורמה התאמות סינרגטיות, עליו להציג גילוי נפרד ומובחן אשר יאפשר למשתמשי הדוחות לנתח את השפעתן של התאמות אלה בנפרד מהשפעתן של יתר התאמות הפרופורמה.

דוגמה 4.7.2.1 – בעקבות הסכם הרכישה, התאגיד הנרכש זוכה לתנאים מסחריים עדיפים במסגרת התקשרויותיו עם ספקי התאגיד הרוכש. ככל שניתן להוכיח את קיומם של תנאים מועדפים אלה באמצעות חוזה חתום ובר-תוקף, הרי שניתן להביא בחשבון את ההשפעה במסגרת התאמות הפרופורמה.

ד. עסקאות בין-חברתיות

בעת עריכת דוחות הפרופורמה, על התאגיד לבחון את ההשלכות החשבונאיות של העסקאות הבין-חברתיות על הדוחות ההיסטוריים ולבצע את ההתאמות הנדרשות על מנת לשקף את הטיפול החשבונאי כאילו דוחות התאגיד הנרכש אוחדו בדוחותיו הכספיים מתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר.

באופן דומה, כאשר תאגיד מאבד שליטה על חברה בת, יהיה עליו לבצע התאמות פרופורמה בגין עסקאות בין-חברתיות שבוטלו בעבר במסגרת תהליכי האיחוד בדוחות הכספיים הרגילים (שאינם פרופורמה). אם לדעת התאגיד העסקאות הבין-חברתיות שבוטלו במסגרת תהליכי האיחוד לא היו בתנאי שוק, אין לבצע התאמות פרופורמה המשקפות תנאים או מחירים שהיו עשויים להיקבע לו העסקאות בוצעו מול צד שאינו צד קשור. עם זאת, על התאגיד לציין את העובדה כי קיימות עסקאות שאינן בתנאי שוק וכי לא בוצעו התאמות בגין.

ה. רווח מרכישה במחיר הזדמנותי ורווח או הפסד מצירוף עסקים שהושג בשלבים

לעמדת סגל הרשות, מקום בו התאגיד הרוכש הכיר, או צפוי להכיר, ברווח מרכישה במחיר הזדמנותי במסגרת דוחותיו הכספיים (שאינם פרופורמה) – אין לכלול רווח זה במסגרת דוחות על הרווח או הפסד פרופורמה. בהתאם לרציונל זה, אין לכלול במסגרת דוחות הפרופורמה את ההשפעה התוצאתית הנובעת מצירוף עסקים שהושג בשלבים, כאמור בסעיף א' לעיל.⁹²

⁹¹ ראו סעיפים 70-83 לתקן 37 IAS.

⁹² ראו סעיף 42 לתקן 3 IFRS.

7.2.2 התאמות שאינן קשורות לאירוע הפרופורמה

כאמור לעיל, על התאגיד להציג במסגרת דוחות הפרופורמה אך ורק התאמות הנובעות ישירות מאירוע הפרופורמה. להלן רשימת דוגמאות של התאמות שאינן נובעות מאירוע הפרופורמה ולכן אין להציגן בדוחות פרופורמה **(הרשימה אינה רשימה סגורה, וכמובן שכל מקרה עשוי להיבחן לגופו של עניין בהתאם לנסיבותיו)** :

- א. **נטרול אירועים "חד-פעמיים"** – במהלך התקופות המוצגות בדוחות הפרופורמה עלולים להתרחש אירועים חריגים או חד-פעמיים, אשר אינם נובעים או קשורים לאירוע הפרופורמה. אין לבצע התאמה לצורך נטרול אירועים אלה במסגרת דוחות הפרופורמה, בין אם הם התרחשו בתאגיד הנרכש ובין אם בתאגיד הרוכש – גם אם התאגיד סבור כי אירועים אלה אינם משקפים את מהלך העסקים הרגיל.^{93 94}
- ב. **גידול צפוי בהיקף הפעילות וההכנסות** – בעת עריכת דוחות הפרופורמה, אין להניח גידול בהיקף הפעילות לאור עסקת הרכישה, שכן גידול זה אינו משקף את הפעילות שהתקיימה בפועל בתקופות המדווחות.

⁹³ יוער כי, בהתאם לתת-פרק 2.3.7, נטרול פריטים חד-פעמיים רלוונטי אך ורק ליישום המבחן התוצאתי, וזאת כל עוד הדבר תואם את האמור בתת-פרק זה. במילים אחרות, נטרול אירועים אלו אינם נחשבים להתאמת פרופורמה מותרת.

⁹⁴ עם זאת, במסגרת דוח הדירקטוריון, תיכלל התייחסות לאירועים מסוג זה והשפעתם החד-פעמית, ככל שנדרש לצורך ניתוח דוחות הפרופורמה וזאת, בהתאם לאמור בתת-פרק 10.1.

פרק 8 – הצגת נתונים בדוחות פרופורמה אגב שינויים מבניים

8.1 שינויים מבניים בתאגידים והשפעתם על הצגת דוחות הפרופורמה

פרק זה עוסק בהשפעת שינויים מבניים על הדוחות הכספיים של התאגיד ועל הצורך בהצגת דוחות פרופורמה שישקפו נאמנה את פעילותו הנמשכת של התאגיד לאחר השינוי המבני. שינויים אלו מתרחשים, בעיקרם, אגב הנפקות לראשונה של ניירות ערך לציבור (IPO), כאשר מבחינה מהותית כלכלית התאגיד המנפיק – אשר אליו חשופים המשקיעים – הוא למעשה התאגיד החדש, כפי שהוא לאחר השלמת השינוי המבני.

שינויים מבניים אלו עשויים להתבצע במגוון אופנים, המאופיינים כולם בשינוי מהותי בפעילות התאגיד בתום תהליך השינוי. פרק זה יכלול התייחסות אך ורק לנסיבות שבהן חל שינוי מבני הכולל העברות של נכסים או פעילויות בין בעל השליטה לתאגיד המנפיק או לחברות בשליטתו. במסגרת זו, עשוי בעל השליטה להעביר לתאגיד המנפיק נכסים מתוך תיק נכסיו, בין אם בתמורה מלאה, חלקית, או ללא תמורה כלל (לרבות כנגד הנפקת מניות). כמו כן, ייתכנו מצבים שבהם התאגידים מעבירים לבעל השליטה נכסים (לרבות פעילויות) שהוחזקו בידיהם עובר להנפקה. כמו כן, עשויים להתקיים מקרים מורכבים הכוללים שילוב של העברות בשני הכיוונים – הן מהבעלים לתאגיד והן מהתאגיד לבעל השליטה.

היבט נוסף של שינויים מבניים טמון בתזמונם. במקרים מסוימים, השינויים מתרחשים עובר לאירוע הגיוס, באופן שאינו מותנה בגיוס, ואילו במקרים אחרים, השינויים המבניים מותנים בהשלמת הגיוס מהציבור, כך שרק לאחר השלמתו יתממש השינוי המבני במלואו. מצבים אלה יוצרים הבדל מהותי בין פעילות התאגיד כפי שהיא באה לידי ביטוי בדוחותיו הכספיים ערב השינוי המבני לבין הפעילות המיועדת להתבצע לאחר השלמתו. פער זה מדגיש את החשיבות של דוחות פרופורמה, המיועדים לשקף למשקיעים את מצבת הנכסים, ההתחייבויות ופעילות התאגיד כפי שתהיה לאחר השינוי המבני.

במקרים שבהם שינויים מבניים נערכים בסמוך להנפקה לראשונה לציבור קיימת חשיבות מיוחדת לצירוף דוחות פרופורמה לתשקיף. הנפקה ראשונה לציבור מהווה את נקודת התמחר הראשונית של הישות המנפיקה על ידי השוק, ואת שער כניסתה למסחר בבורסה ולעולם הדיווח השוטף. לפיכך, לשם הבטחת שקיפות מרבית ולשם הצגת תמונה מהימנה למשקיעים בדבר מצבת הנכסים, ההתחייבויות והפעילות העתידית של התאגיד, **דורש סגל הרשות לצרף דוחות פרופורמה אף במקרים שבהם השינוי המבני אינו עולה כדי "אירוע פרופורמה" כהגדרתו בתקנות (ראו תת-פרק 4.1).**

תאגיד נדרש לצרף לתשקיף דוחות פרופורמה גם כאשר השלמת השינוי המבני מותנית בהשלמת ההנפקה. בנוסף, דוחות פרופורמה עשויים להידרש אף במצבים שאינם "צירוף עסקים", אלא העברת נכסים בלבד, או כאשר הרף הכמותי שנקבע בתקנות לצורך הגדרת "אירוע פרופורמה" אינו מתקיים. היקף הגילויים והביאורים שייכללו בדוחות הפרופורמה נגזר ממהותיות השינוי המבני

והשפעתו על התאגיד, וכן מהותיות פערי המידע בין דוחות אלו לבין הדוחות הכספיים הראשיים של התאגיד.

8.2 השפעת הטיפול החשבונאי בשינויים מבניים על דוחות הפרופורמה

בתת-פרק זה, תובהר עמדת סגל הרשות בנוגע להצגת דוחות פרופורמה במקרים של שינויים מבניים הנובעים הן מ"הכנסת פעילויות ועסקים", והן מ"גריעת פעילויות ועסקים". אמנם קיים דמיון מסוים בין סוגי אירועים אלו, אך לעניין צירוף דוחות פרופורמה קיימת ביניהם שונות מהותית אשר נגזרת מהמאפיינים הייחודיים של כל אחד מסוגי השינויים המבניים הללו.

8.2.1 העברת עסק תחת אותה שליטה לתוך התאגיד

בעת רכישה של עסק מצד שלישי לישות (שלא במסגרת העברה תחת אותה שליטה), יש ליישם את "גישת הרכישה" בהתאם לתקן 3 IFRS. בהתאם לגישה זו, איחוד הפעילות הנרכשת תוצג בדוחות הכספיים של הרוכשת החל ממועד הרכישה ואילך, ללא השפעה רטרוספקטיבית על הדוחות (למעט גילויים הנדרשים למשל על פי תקן 3 IFRS). במסגרת גישת הרכישה, התאגיד יידרש להכיר בעודפי עלות ובמוניטין (ככל שקיימים) במועד הרכישה. במקרים אלה, ובכפוף למבחני מהותיות, תאגידים יצרפו דוחות פרופורמה הממחישים את השפעת האירוע על הנתונים ההיסטוריים של התאגיד, כמפורט במדריך זה.

צירופי עסקים תחת אותה שליטה אינם בתחולת תקן 3 IFRS. בהתאם לפרקטיקה החשבונאית המקובלת בישראל, בעסקאות אלו עשויה להיות מיושמת שיטת "איחוד העניין" ("As Pooling"),⁹⁵ המבוססת בין היתר על הוראות התקינה האמריקאית ועל הספרות המקצועית החשבונאית.⁹⁶ בשיטה זו, על פי רוב, הנכסים וההתחייבויות המועברים לישות המדווחת מבעל השליטה יוכרו לראשונה בדוחות הכספיים על בסיס ערכם הפנקסני (Book Value) כפי שהוצגו ערב ההעברה, ללא התאמות לשווים ההוגן במועד ההעברה. לעמדת סגל הרשות, המדיניות החשבונאית הנאותה בדוחות הכספיים הראשיים (לא פרופורמה) של התאגיד בעת יישום גישת "As Pooling" היא מדיניות הכוללת הצגה למפרע של הנתונים הכספיים, כך שתוצאות הפעילות של העסק המועבר משוקפות בדוחות הכספיים גם בנתוני ההשוואה ממועד תחילת התקופה המוקדמת יותר או מועד כניסת הרוכשת והנרכשת תחת אותה שליטה, לפי המאוחר (להלן: "גישת היישום למפרע").⁹⁷ כתוצאה מכך, יישום שיטת איחוד העניין, מוביל לרוב לכך שהנתונים המוצגים בדוחות הכספיים דומים לנתוני פרופורמה, ולכן במקרים בהם יושם הטיפול החשבונאי האמור עובר למועד בו נדרש התאגיד בפרסום דוחות הפרופורמה, התאגיד אינו נדרש בצירוף דוחות פרופורמה.

⁹⁵ יצוין כי לעיתים גם במקרים מסוימים של העברת עסק תחת אותה שליטה ניתן יהיה ליישם את גישת הרכישה.

⁹⁶ ראו פנייה מקדמית בנושא "צירופי עסקים, שיטת השווי המאזני ודוחות מאוחדים" מיום פברואר 2013 – "שאלת התקיימותה של עסקה תחת אותה שליטה והטיפול החשבונאי הנגזר מכך".

⁹⁷ בהתאם להגדרה בתקן חשבונאות בינלאומי 8 (IAS 8).

8.2.1.1 התאמות בדוחות פרופורמה As Pooling

במקרים שבהם העברת הפעילות מבעל השליטה טרם באה לידי ביטוי בדוחות הכספיים הכלולים בתשקיף ההנפקה, לרבות כאשר השלמת העברת הפעילות מותנית בהשלמת ההנפקה, על התאגיד לצרף לתשקיף דוחות פרופורמה לתשקיף, גם אם העסקה צפויה להיות מטופלת על פי שיטת ה-As Pooling. זאת, מאחר שבמועד פרסום התשקיף האירוע טרם בא לידי ביטוי בדוחות הכספיים של התאגיד. במקרים אלה, דוחות הפרופורמה ישקפו את השפעת האירוע באמצעות הצגת הנתונים על בסיס שיטת איחוד העניין, כך שהמידע הכספי יותאם לתקופות הרלוונטיות, באופן העקבי עם נתוני ההשוואה הצפויים להיכלל בדוחות הכספיים העתידיים לאחר השלמת השינוי המבני.

בהתאם להגדרת "נתון פרופורמה" בתקנות הדוחות, יש להניח כי אירוע הפרופורמה הושלם במועד שבו בוצע התיקון למפרע של נתוני ההשוואה, כלומר – בסוף תקופת הדיווח של דוחות הפרופורמה. משמעות הדבר היא שנתוני הפרופורמה על בסיס As Pooling צריכים להיות זהים לנתונים שיוצגו (כמספרי השוואה) בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד לאחר השלמת העברת הפעילות.

עם זאת, חריג לכלל זה מתקיים בנסיבות שבהן בעל השליטה מעביר לתאגיד נכסים או פעילות כנגד תמורה אשר תמומן באמצעות גיוס חוב אשר טרם הוכר בדוחות הכספיים. **במקרה כאמור לעמדת סגל הרשות, התאגיד נדרש להציג דוח על המצב הכספי פרופורמה האחרון בשיטת ה-As Pooling, את ההתחייבות לתשלום התמורה לבעל השליטה.**

יובהר כי "ההתחייבות לתשלום התמורה לבעל השליטה" עשויה להיות סך תמורת הרכישה (שלרוב ממומנת עד להנפקה באמצעות הלוואה מבעלת השליטה), או את ההתחייבות התאגיד לתשלום דיבידנד שהוכרז עובר להנפקה, או דיבידנד שבהתאם לתשקיף יחולק מתמורת ההנפקה. התאמות אלו מהוות חריג לעיקרון הכללי של אי-ביצוע התאמות בדוחות פרופורמה המבוססים על שיטת ה-As Pooling.

8.2.1.2 פטור מפרסום דוחות פרופורמה עוקבים

לעניין הפטור מפרסום דוחות פרופורמה עוקבים במקרים בהם הטיפול החשבונאי המיושם היא שיטת איחוד העניין, ראו תת-פרק 5.2.2.

8.2.2 גריעת נכסים או פעילויות

בשונה "מרכישת" עסק תחת אותה שליטה המטופלת בשיטת ה-As Pooling, בנסיבות שבהן התאגיד מעביר נכסים או פעילויות, הטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים אינו משקף את השפעת הגריעה באופן רטרופקטיבי. לפיכך, כאשר כחלק משינוי מבני, התאגיד גורע נכסים או פעילויות (לרוב בסמוך להנפקה),⁹⁸ עליו לצרף לדוחות הכספיים הראשיים גם דוחות פרופורמה שיציגו את

⁹⁸ לעניין גריעת פעילות שסווגה כפעילות מופסקת או כמגזר פעילות נפרד, ראו תת-פרק 2.2.3.1.

תוצאות הפעילות ומצבו הכספי של התאגיד כאילו הנכסים או הפעילויות שנגרעו, הועברו בתחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר (או ממועד קיומם, לפי המאוחר).⁹⁹

במקרים שבהם השינוי המבני כולל גריעת נכסים או פעילות קיימת בתאגיד עובר להנפקה לצד הכנסת נכסים או פעילות חדשה, על התאגיד להציג דוח פרופורמה אחד שיכלול את ההשפעה המצטברת של השינוי המבני בכללותו. כפי שמפורט בתת-פרק 6.3.1, על הדוח לכלול בעמודות נפרדות את ההתאמות עבור השפעת אירוע "הגריעה" ועבור השפעת אירוע "הרכישה".

8.2.3 העברת זכויות לתאגיד בכפוף להתקיימות תנאים מתלים

בתהליכי שינוי מבני, העברת נכסים לתאגיד עשויה להיות מותנית בהתקיימותם של שני רבדים מרכזיים:

- i. הרובד הראשון – העברת הנכסים מבעל השליטה לתאגיד מותנית בהשלמת הנפקת ניירות הערך וכן העברת תמורת ההנפקה לתאגיד מותנית בהעברת הנכסים.
- ii. הרובד השני – העברת קבוצת נכסים נוספת מבעל השליטה מותנית בעמידה בתנאים מתלים נוספים שאינם טכניים במהותם.¹⁰⁰

לעמדת סגל הרשות, במסגרת דוחות הפרופורמה יש לשקף אך ורק את הנכסים מהרובד הראשון, דהיינו שהעברת תמורת ההנפקה לתאגיד מותנית בהעברתם בפועל. לעומת זאת, נכסים מהרובד השני, שהעברתם תלויה בתנאים נוספים שאינם טכניים במהותם, אך תמורת ההנפקה תועבר לתאגיד גם אם תנאים אלו לא יתקיימו, לא ייכללו בדוחות הפרופורמה. **חלף זאת, פרטים אודות נכסים אלו יפורטו בביאורים לדוחות הפרופורמה As Pooling.**

⁹⁹ היקף הגילויים והביאורים שייכללו בדוחות הפרופורמה ייגזר ממידת מהותיות הפעילות שנגרעה ומהפער בין דוחות הפרופורמה לדוחות הכספיים של התאגיד.

¹⁰⁰ למשל – קבלת הסכמה של תאגידים בנקאיים להעברת הנכס, מימון מחדש, וכיוצא בזה.

פרק 9 – סמכויות מתן פטור והארכת מועד לפרסום דוחות פרופורמה

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970

9א. (ג) "יושב ראש הרשות או מי שהוא הסמיכו לכך בכתב רשאי להאריך את המועד להגשת נתוני הפרופורמה, לתקופה שיורה, אם שוכנע כי הדבר נדרש או ראוי בנסיבות העניין, וכן להתנות הארכה זו בתנאים" (להלן "סמכות למתן ארכה").

9א. (ד) שוכנע יושב ראש הרשות או מי שהוא הסמיכו לכך בכתב כי בנסיבות העניין אין בנתוני הפרופורמה משום תוספת מידע חשוב על הכלול בדוחות הכספיים של התאגיד, יש במתן נתונים כאמור כדי להטעות או שקיים קושי משמעותי בהצגת נתוני פרופורמה בשל אי-זמינותם או מידת מהימנותם, רשאי הוא לפטור את התאגיד מהצגת נתוני הפרופורמה בדוח פרופורמה, כולם או מקצתם, וכן להתנות פטור זה בתנאים, לרבות קביעת דרישת גילוי ביחס למידע נוסף או קביעת דרך הצגה חלופית למידע הנדרש בהתאם לתקנה זו" (להלן "סמכות למתן פטור").

בהתאם לסמכות המוקנית בתקנות, הרשות מוסמכת לפטור תאגיד מהצגת נתוני הפרופורמה, כולם או מקצתם, וכן להאריך את המועד לפרסום נתוני הפרופורמה בנסיבות שבהן שוכנעו כי הדבר נדרש או ראוי בנסיבות העניין, או להתנות את מתן הארכה והפטור בתנאים. במסגרת הסמכות למתן פטור נקבע כי הרשות מוסמכת להתנות את מתן הפטור במתן גילוי חלופי על ידי התאגיד באופן שיוסכם מול סגל הרשות. כמו כן, בסמכות הרשות להעניק פטור מהצגת חלק מסוים מתוך דוחות הפרופורמה, לדוגמה, פטור מהצגת מספרי השוואה מבוקרים לשנת ההשוואה המוקדמת ביותר בנסיבות המתאימות.¹⁰¹

9.1 אופן הפניה לרשות

על תאגיד החב בפרסום דוחות פרופורמה להגיש לרשות בקשה מנומקת ומפורטת בכתב (להלן: "הבקשה") **במועד סביר מראש**, באופן שיאפשר לסגל הרשות לדון בבקשה, לבחון את נסיבותיה לעומק, ולהשיב עליה טרם חלוף המועד הקבוע בתקנות לפרסום דוחות הפרופורמה.^{102 103}

יובהר, כי פנייה שתוגש לרשות בסמוך למועד האחרון הקבוע בתקנות לפרסום נתוני הפרופורמה – מבלי שניתן בידי סגל הרשות פרק זמן מספיק לקיום הליך בחינה מסודר, קבלת הבהרות נדרשות, וביצוע ההתייעצויות הפנימיות הנדרשות – לא תיבחן ולא תזכה למענה מצד הרשות.

לנוכח האמור, סגל הרשות ממליץ לתאגידים לבחון מוקדם ככל הניתן את תחולת חובת הפרסום, לרבות מהותיות העסקה והיתכנות עריכת נתוני הפרופורמה, ובמקרים הרלוונטיים – להיערך

¹⁰¹ ראו תת-פרק 6.1.2 לעיל, לעניין אפשרותו של התאגיד לכלול נתוני פרופורמה לחלק מתקופות ההשוואה בנסיבות שבהן נתוני הפרופורמה אינם משקפים באופן נאות את השפעת אירוע הפרופורמה על התאגיד הרוכש, וזאת בכפוף למתן נימוק לאי הכללת מלוא הנתונים, ובלבד שלכל הפחות יכלול נתוני פרופורמה לשנת הדיווח האחרונה.

¹⁰² הבקשה תוגש באמצעות טופס לא פומבי ת-036 (בקשת פטור) או באמצעות ת-037 (בקשת ארכה) במערכת המגנ"א. אם התאגיד הפונה אינו בעל הרשאה לדיווח במערכת המגנ"א, אזי עליו לפנות באמצעות הדואר האלקטרוני של מחלקת תאגידים (corporate@isa.gov.il).

¹⁰³ יובהר כי פנייה שאין עניינה בקשה לפטור או לארכה, אלא בקשה לקבלת הנחיה מקדמית מרשות ניירות ערך ביחס לנושאים שונים הקשורים לדוחות הפרופורמה תוגש בהתאם [להוראות נוהל הפניות המקדמיות של הרשות](#), באמצעות טופס לא פומבי ת-207 במערכת המגנ"א.

מבעוד מועד ולהגיש את הבקשה לקבלת פטור או ארכה זמן מספק מראש למועד הקבוע בדין, וזאת על מנת לאפשר לרשות לקיים את מלוא תהליך הבחינה וההתייעצות הפנימית הנדרש.

על התאגיד הפונה לכלול במסגרת הבקשה כל פרט אשר עשוי להיות רלוונטי לצורך בחינת נחיצות ומהותיות נתוני הפרופורמה עבור המשתמשים בדוחות הכספיים. בכלל המידע האמור, על הבקשה לכלול בין היתר:¹⁰⁴

- פרטים מלאים אודות העסקה ומתווה העסקה, לרבות מידע אודות שווי התמורה, סוג התמורה ואופן קביעת שווי התמורה במסגרת העסקה;
- מידע על התאגיד או הפעילות הנרכשים;
- מידע לגבי יחסים וקשרים קיימים בין הרוכשת לבין התאגיד הנרכש ולגבי סינרגיות צפויות כתוצאה מאירוע הפרופורמה;
- מידע כמותי על אודות מהותיות העסקה בהתאם למבחני המהותיות הקבועים בתקנות וכל שיקול אחר הנוגע לבחינת המהותיות;
- מידע כספי רלבנטי אודות הפעילות הנרכשת, רמת האיכות של הנתונים אלו (לדוגמא אם הנתונים מבוקרים או סקורים) והתקינה החשבונאית הרלוונטית לפיה נערך מידע כספי זה;
- תיאור הקשיים, אם קיימים, בעריכת דוחות הפרופורמה ו/או בביקורתן.
- נימוקים מפורטים ומלאים לבקשת התאגיד, המבססים את טענותיו לקיום הנסיבות המתוארות בסעיפים 9א(ג) או 9א(ד) לתקנות הדוחות, לפי העניין.

יובהר כי לאור חשיבות המידע המצוין לעיל ומורכבות הפניות המגיעות לרשות, לא יתאפשר לסגל הרשות לדון בבקשת התאגיד לפני קבלת מלוא המידע המצוין לעיל. על כן, במקרים שבהם תאגיד מגיש בקשה שאינה כוללת את מלוא המידע האמור לעיל, הדבר עשוי להוביל לעיכוב בטיפול בפניית התאגיד.

ככלל, ולמעט במקרים מורכבים במיוחד, נוהג הסגל למסור תשובה בעל פה לפונה בתוך 30 ימים ותשובה בכתב בתוך 45 ימים ממועד קבלת מלוא המידע הנדרש לקבלת ההחלטה.

9.2 שיקולים בבחינת בקשת מתן ארכה ו/או פטור

בהתאם לתקנה 9א(ג) יושב ראש הרשות או מי שהוא הסמיך לכך רשאי להאריך את המועד להצגת נתוני הפרופורמה אם שוכנע שהדבר נדרש או ראוי בנסיבות העניין. בהתאם לתקנה 9א(ד), בהתקיים אחד מהתנאים הבאים, יהיה יושב ראש הרשות או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לפטור תאגיד מהצגת נתוני הפרופורמה, כולם או מקצתם:

- i. בנסיבות העניין אין בנתוני הפרופורמה משום תוספת מידע חשוב על הכלול בדוחות הכספיים של התאגיד (ראו תת-פרק 9.2.1).
- ii. יש במתן נתונים כאמור כדי להטעות את קוראי הדוחות הכספיים (ראו תת-פרק 9.2.2).

¹⁰⁴ הפירוט שלהלן מתייחס לעסקת רכישה. בעסקת מכירה, יש להתאים את המידע ולכלול את הפרטים הרלוונטיים בהתאם לאופי העסקה.

iii. קיים קושי משמעותי בהצגת נתוני פרופורמה בשל אי-זמינותם או מידת מהימנותם (ראו תת-פרק 9.2.3).

ככלל, במקרים בהם בקשת התאגיד נובעת מקושי בהשגת נתוני הפרופורמה ומהצגת דוחות פרופורמה מבוקרים, סגל הרשות ייטה להעדיף הענקת ארכה לצירוף דוחות הפרופורמה, חלף הענקת פטור מלא. תהליך בחינת הבקשה מורכב משלושה שלבים עיקריים:

(1) **בחינת ההשפעה על המשקיעים ושיקולי מהותיות המידע**: סגל הרשות יבחן את חשיבות המידע עבור ציבור המשקיעים. ככל שהמידע מהותי לצורך הבנת אירוע הפרופורמה, והעדרו עלול לפגוע ביכולת המשקיעים לבצע החלטות השקעה מושכלות, ייטה הסגל שלא להעניק פטור מצירוף דוחות הפרופורמה.

(2) **זיהוי והערכת המידע הקיים בתאגיד**: בשלב זה הסגל יבחן את היקף המידע הכספי שנמצא ברשות התאגיד הנדרש לפרסם את דוחות הפרופורמה ואת יכולת התאגיד להשיג את המידע הכספי שאינו מצוי ברשותו.

(3) **הערכת משך הזמן והיקף התהליך להשלמת עריכת דוחות הפרופורמה**: הסגל יעריך את התהליך שעל התאגיד להשלים על מנת להציג את נתוני הפרופורמה כנדרש. בתוך כך, הסגל יבחן את משך הזמן והמשאבים שהתאגיד יצטרך להשקיע לשם השלמת נתוני הפרופורמה. לדוגמה, אם המידע הכספי הקיים אינו מבוקר, ייתכן שיהיה צורך בעריכת ביקורת שעשויה להוות שיקול למתן ארכה.

תהליך זה נועד להבטיח עמידה בדרישות התקנות, תוך הגנה על האינטרסים של ציבור המשקיעים ומשתמשי הדוחות הכספיים, ושמירה על שקיפות ומידע רלוונטי ומהימן.¹⁰⁵

9.2.1 היעדר תוספת מידע מהותי למשקיע הסביר

א. בנסיבות שבהן ליבת הפעילות הנרכשת השתנתה מהותית או צפויה להשתנות מהותית ברמת ודאות גבוהה מאוד – במקרים של ליבת הפעילות השתנתה כך שאין בנתונים ההיסטוריים של התאגיד הנרכש כדי ללמד על הפעילות הצפויה וכן כאשר השינוי נמצא בשלבים מתקדמים ולאחר שהתאגיד כבר נקט צעדים משמעותיים והשקיע משאבים ניכרים להשלמתו ועל כן השינוי בליבת הפעילות צפוי ברמת **ודאות גבוהה מאוד** – סגל הרשות, ככלל, ייטה לקבל את עמדת התאגיד כי נתוני הפרופורמה אינם מספקים תוספת מידע מהותית למשקיע הסביר.

¹⁰⁵ במסגרת פרק זה, מוצגת מדיניות הרשות לעניין מתן פטור או ארכה בליווי דוגמאות המבוססות על מקרי עבר. עם זאת, בכל בקשת פטור או ארכה תיערך בחינה ספציפית של הנסיבות למתן הפטור או הארכה לפי העניין, בהתאם לנסיבותיו הספציפיות של המקרה. כפי שיפורט להלן, במסגרת הבחינה הספציפית, כל נסיבה תיבחן מול חשיבות המידע למשקיעים ומול מהותיות האירוע על מנת לוודא כי לא יהיה במתן הפטור או ארכה כדי לפגוע בציבור המשתמשים בדוחות הכספיים של התאגיד. על כן, מסמך זה משקף את עמדות הרשות ביחס לנסיבות ספציפיות וביחס לאופן הפעלת מדיניותה, אך לא ניתן בהכרח להקיש מפטור או ארכה שניתנו במקרה מסוים לבקשת פטור או ארכה במקרה אחר. יודגש כי רשימת השיקולים שלהלן אינה רשימה סגורה.

דוגמה 9.2.1א (נסיבות שבהן ליבת הפעילות הנרכשת השתנתה מהותית) –
חברה הפועלת בתחום ניהול ותפעול בתי אבות רכשה מתחם בתי אבות חדש, העולה לכדי צירוף עסקים מהותי (כהגדרתו בתקנות הדוחות). במועד הרכישה, הרוב המוחלט של החדרים במתחם היו פנויים, כאשר רק דיירים מעטים נותרו. כמו כן, המתחם היה מצוי בשלבים מתקדמים מאוד של שיפוצים משמעותיים שלאחריהם פעילות המתחם הייתה צפויה להשתנות בצורה משמעותית מפעילות של בתי אבות לפעילות של דיור מוגן. שינויים אלו כוללים, בין היתר שינויים משמעותיים בפרמטרים הבאים: סוג החדרים, כמות הדיירים, מאפייני הדיירים, סוגי השירותים לדיירים, כמות העובדים ואופי עבודתם, וכן הלאה. בנוסף, החברה אף החלה בהליכי שיווק החדרים לדיירים חדשים. לאור נסיבות העניין ולאחר בחינת הבקשה, סגל הרשות קיבל את בקשת החברה לפטור מצירוף דוחות פרופורמה, בעיקר מהטעם שסגל הרשות הניח את דעתו שהשינויים האינטנסיביים שחלו במתחם, במועד בקשת הפטור, **עולים לכדי שינוי ב"ליבת" פעילות בתי האבות ומשכך אין בפרסום דוחות פרופורמה, שיציגו בעיקר את פעילות המתחם לפני שיפוצו, משום תוספת מידע מהותי למשקיע סביר.**

דוגמה 9.2.1ב (נסיבות שבהן ליבת הפעילות הנרכשת צפויה להשתנות מהותית ברמת ודאות קרובה לוודאית) – תאגיד נעדר פעילות רכש תאגיד אשר מחזיק בנכס נדל"ן המניב הכנסות והוצאות (כך שבהתאם לתקנות הדוחות הרכישה עולה לכדי צירוף עסקים מהותי, ראו תת-פרק 2.1). עם זאת, במועד שבו התאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה, הדיירים היחידים במתחם היו צפויים לפנותו תוך פרק זמן קצר (לאחר שכבר חתמו על הסכם שכירות מחייב במקום חלופי), ולאחר הפינוי התאגיד היה אמור להתחיל בשיפוצים אינטנסיביים במתחם שהיו עתידים לשנות באופן משמעותי את "ליבת" שימוש. כמו כן, התאגיד הנרכש כבר התקשר בהסכם שכירות לצורך השכרת המבנה בתום השיפוץ הצפוי. אומנם במועד שבו התאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה, הדיירים טרם פינו את המתחם והתאגיד עדיין לא החל בשיפוצים בפועל. אולם, בנסיבות העניין, ולאחר שהתאגיד הבהיר ולקח אחריות בדיווחיו כי השינויים האמורים צפויים להתרחש בתוך פרק זמן קצר וברמת ודאות גבוהה מאוד וכן התאגיד נתן גילוי אודות הסכמי השכירות המחייבים שנחתמו ביחס להשכרת הנכס לפני ולאחר השיפוץ, סגל הרשות קיבל את בקשת התאגיד לפטור מפרסום דוחות פרופורמה, זאת בהתבסס על הנסיבות המצוינות לעיל ועל נסיבות נוספות.

דוגמה 9.2.1ג – חברה רכשה פעילות העולה לכדי עסק, ובכוונתה לבצע שינויים משמעותיים בעסק הנרכש, כפי שיפורט להלן. החברה פנתה אל סגל הרשות לעשות שימוש בסמכותה בתקנה 9א(ד) לתקנות הדוחות, ולפטור אותה מהגשת

דוחות פרופורמה, וזאת מנימוקים של היעדר תוספת מידע מהותי למשקיע הסביר וכן מחשש שיש במתן נתוני הפרופורמה כדי להטעות את קוראי הדוחות. החברה מתכוונת לבצע **שינוי משמעותי במודל העסקי של הפעילות הנרכשת, וכן בתמהיל מוצריה**, כדלקמן:

- מעבר ממודל של ספק שעיקר עיסוקו ייצור מוצרים מפוקחים תחת מותגים פרטיים למספר לקוחות מרכזיים, למודל עסקי של יצרן מזון המייצר מגוון רב של מוצרים הממותגים במותגי הפעילות הנרכשת שרובם אינם מפוקחים.
- הפעילות הנרכשת פעלה טרם הרכישה בעיקר מול לקוחות בודדים להם מרכזים לוגיסטיים והשלימה את הפצת מוצריה באמצעות מערך הפצה מצומצם. כעת, המוכר מפיץ את מוצרי הפעילות הנרכשת למאות לקוחות הפרוסים ברחבי הארץ בהפצה ישירה לנקודות קמעונאיות תוך הפעלת מערך מכירות של אנשי שטח, מערך הפצה והליכים לוגיסטיים קשורים. לשינוי זה השלכה משמעותית על אופן תמחור המוצרים החדשים ועל הרווחיות הצפויה של הפעילות הנרכשת.
- במועד השלמת רכישת הפעילות הנרכשת, כלל ההתקשרויות עם לקוחותיה בוטלו. לאחר מועד זה כל המכירות מתבצעות על בסיס התקשרויות חדשות ומעבר חד ללקוחות חדשים המהווים כ-70% מלקוחות הפעילות הנרכשת במועד הרכישה.
- התקשרויות מול ספקים חדשים, עקב החלפתן של הספקים הקודמים.

לעמדת החברה, לאור השינויים המשמעותיים שהחברה מתכוונת לבצע באופן הפעילות הנרכשת, צפוי לחול שינוי משמעותי ביחס לנתוני העבר כך שהצגת נתוני העבר כנתוני פרופורמה, אין בו תוספת מידע מהותי למשקיעים ואף עשוי להביא להטעיית המשקיעים.

למרות כל האמור לעיל, סגל הרשות לא קיבל את טענת החברה בדבר העדר תוספת המידע של נתוני הפרופורמה והחשש להטעיית משקיעים. לעמדת סגל הרשות, על אף השינויים הצפויים לחול, אין מדובר בפעילות חדשה אלא בהמשך הפעילות הקיימת תחת תמהיל שונה ומודל עסקי שונה ועל כן סגל הרשות אינו רואה בשינויים המתוארים כשינויים במהות הפעילות הנרכשת באופן שאין משום תוספת מידע למשקיעים בהצגת מידע העבר אודות הפעילות וכמובן שאין בפרסום מידע כאמור כדי להביא להטעיית המשקיעים. **על אף האמור, הסגל הביא שיקול זה בחשבון כשיקול המפחית את המהותיות למשקיעים של המידע שממנו מבקשת החברה פטור ובהתאם לכך, ובכפוף לנסיבות נוספות, לרבות קושי בהשגת המידע, ניתן לחברה פטור מפרסום דוחות פרופורמה בכפוף למתן גילוי חלופי, לרבות מידע כספי, ביחס לפעילות הנרכשת.**

ב. אירוע הפרופורמה חל בתקופות השוואה שבדוחות הפרופורמה – בנסיבות שבהן אירוע הפרופורמה חל בתקופות השוואה בדוחות הכספיים, והתאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה, אך סבור שמהותיות האירוע פחתה משמעותית ביחס לתקופה השוטפת, וכן כשהתאגיד צופה שמידע זה אינו עשוי להוסיף מידע מהותי למשתמשי הדוחות, סגל הרשות ישקול את האפשרות להפעיל את סמכותו למתן פטור.

דוגמה 19.2.1 – במהלך חודש אוקטובר 2024 פרסם תאגיד מדווח דוח זימון אסיפה כללית לצורך אישור עסקה עם בעל השליטה (להלן: **"דוח העסקה"** או **"הדוח"**). במסגרת הדוח צוין, כי התאגיד מבקש להתקשר עם בעל השליטה לשם רכישת מניותיה של חברה פרטית שבבעלותו המלאה (להלן: **"הפעילות הנכנסת"** או **"הפעילות"**). לדוח צורפו הדוחות הכספיים של הפעילות הנכנסת.

בהתאם לתת-פרק 3.5, נדרש התאגיד לבחון האם חל אירוע פרופורמה בתקופות השוואה המוצגות בדוחותיה הכספיים של הפעילות הנכנסת. לדוח העסקה צורפו הדוחות הכספיים של הפעילות לרבעון השני לשנת 2024 וכן הדוחות הכספיים לשנת 2023.

החברה הפרטית שבבעלות בעל השליטה רכשה ביום 28 בפברואר 2022 פעילות נוספת, אשר מהווה צירוף עסקים בהתאם לתקן IFRS 3 (להלן: **"הפעילות הנרכשת"**). לפיכך, על התאגיד היה לבחון האם אירע אירוע פרופורמה בדוחותיה הכספיים של הפעילות הנכנסת.

להלן הנתונים הרלוונטיים לחישוב המבחן התוצאתי השנתי, בדוחותיה הכספיים של הפעילות הנכנסת:

- הרווח הנקי של הפעילות הנרכשת לשנת 2021 : 100.
- הפחתת עודפי עלות פרופורמה לשנת 2021 : 20.
- הרווח המיוחס לבעלים של הפעילות הנכנסת לשנת 2021 : 200.

להלן תוצאת ה"מבחן התוצאתי השנתי" לבחינת המהותיות:

$$\frac{100 + (-20)}{200} = 40\%$$

מכאן, שבהתאם לנסיבות הספציפיות, התאגיד עמד במבחן התוצאתי השנתי לבחינת המהותיות, ועל כן התאגיד נדרש לצרף ל"דוח העסקה" דוחות פרופורמה של הפעילות הנכנסת.

עם זאת, התאגיד בחן את מהותיות הפעילות הנרכשת ביחס לפעילות הנכנסת ואת תוספת המידע שייכלל בדוחות הפרופורמה, במקרה שהתאגיד יפרסם דוחות פרופורמה של החברה הנרכשת, והגיע למסקנה כי צירוף דוחות הפרופורמה, שיכלול מידע פרופורמה לשנים 2021 ו-2022, אינו מוסיף מידע מהותי לצורך קבלת החלטת הצבעה. לצורך קביעה זו, שקל התאגיד את

מהותיות הפעילות הנרכשת ביחס לפעילות הנכנסת לשנת 2023 ולדוחות הביניים לרבעון השני לשנת 2024, וכן את מידת התוספת המהותית של המידע שהיו מספקים דוחות הפרופורמה.

ג. **ירידה משליטה במהלך תקופת דיווח הפרופורמה על צירוף העסקים** – בנסיבות שבהן אירע אירוע פרופורמה במהלך השנה, כגון עלייה לשליטה, אך במהלך תקופת הדיווח לגביה נדרש דוחות הפרופורמה, אירע אירוע ירידה משליטה. במצב כאמור, סביר כי פרסום דוחות פרופורמה לא יוסיף מידע מהותי עבור המשתמשים, ועל כן, במקרים כאמור, ניתן להסתפק במתן מידע חלופי על נתוני התאגיד הנרכש.

9.2.2 הטעיית קוראי הדוחות הכספיים

ככלל, סגל הרשות יקבל טענות שלפיהן יש בדוחות הפרופורמה כדי להטעות את קוראי הדוחות הכספיים רק במקרים חריגים. כך למשל, סגל הרשות לא קיבל טענה בנוגע לרכישת פעילות של חברות פרויקטאליות, שלפיה מכיוון שדוחות הפרופורמה מתייחסים לפרויקטים היסטוריים שהסתיימו, פרסומם עלול להטעות את קוראי הדוחות. זאת, מכיוון שיש ערך בהצגת הנתונים שיאפשרו למשקיעים להעריך את הביצועים ההיסטוריים של החברה הנרכשת. כמו כן, סגל הרשות לא קיבל טענות של תאגידים כי שינוי באופן תפעול נכסי החברה מהווה עילה מספקת למתן פטור מהצגת נתוני פרופורמה. לדוגמה, התקשרות עם חברת ניהול חיצונית שתנהל את נכסי החברה חלף ניהול פנימי.

9.2.3 קושי משמעותי בהצגת נתוני פרופורמה בשל אי-זמינותם או מידת מהימנותם

כפי שצוין במבוא למסמך זה, חלה על התאגיד אחריות מלאה לפעול בהתאם לדין ולהבטיח פרסום דוחות פרופורמה באופן תקין, מלא ונאות, ככל שנדרש על פי הוראות הדין. בכלל זאת, על התאגיד לנקוט את כל הפעולות הדרושות ולהיערך מראש לצורך קבלת מלוא הנתונים הפיננסיים הרלוונטיים לעסקה, וזאת במועד ובאופן שיאפשר את עריכת הדוחות כאמור בהתאם להוראות הדין החלות עליו.¹⁰⁶

לצד זאת, לעתים, התאגיד עושה כל שביכולתו לצורך השגת המידע ואולם עדיין קיימים קשיים אובייקטיביים הגורמים לפערים בין המידע שנדרש מהתאגיד לדיוח בהתאם לתקנות לבין המידע הקיים בידו. כאשר התאגיד הרוכש עשה כל שביכולתו לצורך הכנת דוחות פרופורמה מלאים לרבות ביקורת או סקירה, ולא עלה בידו הדבר בנסיבות שאינן תלויות בו, אזי הרשות תבחן מתן ארכה לצורך השלמת ההליכים הנדרשים לצורך פרסום דוח פרופורמה מבוקר. יובהר כי במצב נסיבות זה על התאגיד למצות את כלל הדרכים האפשריות להשגת הדוחות או המידע הרלוונטי. בנסיבות חריגות, תשקול הרשות מתן פטור בהתאם לעובדות המקרה.

¹⁰⁶ ראו תת-פרק 1.3.

להלן יובאו דוגמאות לשיקולים אשר עשויים להיות רלוונטיים להחלטה על מתן פטור או ארכה להצגת נתוני הפרופורמה בשל קושי משמעותי בהשגת הנתונים. יודגש בהקשר זה כי בעת קבלת החלטה על פטור או ארכה, הרשות תאזן בין עוצמת הקשיים לבין מהותיות המידע

- א. **פרק הזמן שחלף ממועד אירוע הפרופורמה** – כאמור בתת-פרק 3.1, תאגיד נדרש לצרף דוחות פרופורמה לתשקיף הצעה לציבור ובמקרים נוספים כגון במסגרת דוח זימון לאישור הכנסת פעילות, גם בנסיבות שבהן אירוע הפרופורמה התרחש בתקופות ההשוואה לדוחות הכספיים המצורפים. עם זאת, במצבים שבהם אירוע הפרופורמה התרחש לפני שנת הדיווח האחרונה שצורפה לתשקיף או לדוח הזימון, וככל שחלף זמן רב יותר בין מועד פרסום הדוחות וחובת פרסום דוחות הפרופורמה למועד אירוע הפרופורמה, סגל הרשות עשוי לשקול מתן פטור לתאגידים מצירוף דוחות פרופורמה. במסגרת השיקולים יילקחו בחשבון בעיקר יכולת גישת התאגיד למידע הרלוונטי. כמפורט בסעיף הבא, על התאגיד לשכנע כי קיימים מכשולים אובייקטיביים המובילים לקשיים בהשגת המידע, אך נטל הראייה יהיה קל יותר לאור העובדה שהאירוע התרחש בתקופות קודמות, במיוחד כאשר מדובר בשנת ההשוואה המוקדמת ביותר.
 - ב. **הפער בין הנתונים הקיימים בידי התאגיד לבין המידע הנדרש בהתאם לדרישות התקנות** – במסגרת השיקולים למתן פטור או למתן ארכה, סגל הרשות מביא בחשבון את היקף הנתונים הקיימים בידי התאגיד ואת היקף הנתונים והיקף העבודה הנדרש לצורך השלמת נתונים אלו לכדי דוחות פרופורמה בהתאם לדרישות התקנות. ככל שהפער בין הנתונים הקיימים לבין הנתונים הנדרשים הוא גדול יותר, אזי משך הארכה עשוי להיות ארוך יותר על מנת שהתאגיד ישלים את המהלכים הנדרשים לצורך הכנת דוחות הפרופורמה.
 - ג. **היעדר דוחות מבוקרים או סקורים היסטוריים של הישגות הנרכשת** – כאשר הישגות הנרכשת לא הכינה דוחות כספיים שנתיים מבוקרים או דוחות כספיים רבעוניים סקורים, הדבר עשוי להוות אתגר בקבלת מידע מהימן. במקרים אלו, לרוב ניתן לבצע ביקורת או סקירה של הנתונים לאחר הרכישה. עם זאת, לעיתים בעקבות נסיבות שונות, קיים קושי בביקורת או בסקירה של נתונים היסטוריים של הישגות הנרכשת. כך למשל, ייתכן שהוחלפו מערכות המידע של הישגות הנרכשת, התחלפו אנשי הכספים או אירעו אירועים נוספים המביאים לקושי בביצוע ביקורת או סקירה לצורך פרסום דוח הפרופורמה.
- בנסיבות מיוחדות, סגל הרשות עשוי לעשות שימוש בסמכותו ולפטור את החברה מעריכת ביקורת או סקירה (לפי העניין) לדוחות הפרופורמה או לחלק מהתקופות המוצגות בדוחות הפרופורמה או לחילופין להאריך את המועד הנדרש להצגת דוחות מבוקרים.

דוגמה 9.2.3 – חברה ציבורית רכשה חברה זרה הפועלת בארה"ב. הרכישה עלתה לכדי צירוף עסקים מהותי. הדיווח אודות הרכישה השפיע באופן משמעותי על מחירי ניירות הערך של החברה וכמו כן, הייתה לרכישה השפעה מהותית על רמות המינוף של החברה ועל יחסים פיננסיים נוספים. לאחר השלמת הרכישה, נושאי המשרה בחברה הזרה הנרכשת התחלפו, מערכות המידע בחברה הנרכשת הוחלפו (שחזור המידע מהמערכות הישנות היה תהליך ארוך ביותר וידני שדרש משאבים רבים) ורואי החשבון המבוקרים העריכו כי ביצוע ביקורת לדוחות פרופורמה יהיה אירוע משמעותי

ויקר. כמו כן מאחר ומשרד רואי החשבון המבקר של התאגיד הנרכש היה משרד קטן, לא היו לו את האמצעים הנדרשים לצורך ביצוע הביקורת ולכן נדרש היה אף להתקשר עם משרד רואה חשבון מבקר חדש לצורך ביקורת של דוחות הפרופורמה בעלויות משמעותיות ביותר. במקרה כאמור, לאור מהותיות האירוע והמידע אודותיו, ולאור חשיבות המידע למשתמשי הדוחות, הרשות לא אישרה את בקשת הפטור של החברה. עם זאת, לאור הקשיים המהותיים שפורטו ולאחר שהוכיחה החברה שאכן מדובר בקשיים משמעותיים ואשר החברה עושה את מירב המאמצים להתגבר עליהם, הרשות אישרה לחברה ארכה לפרסום דוחות פרופורמה לא מבוקרים וכן ארכה נוספת לצורך פרסום דוחות פרופורמה מבוקרים.

ד. התאמה לכללי דיווח כספי של התאגיד הרוכש – כאשר מתכונת הדיווח של הישות הנרכשת אינה בהתאם לאותם כללי חשבונאות לפיהם מדווח התאגיד הרוכש, וכן היא אינה מסוגלת לספק את הנתונים הרלוונטיים לתהליכי ההתאמה, הדבר מהווה אתגר משמעותי בהשגת נתוני פרופורמה ועשוי להוות עילה למתן ארכה. במקרים חריגים ביותר בהם הישות הנרכשת לא מסוגלת לספק את הנתונים, למשל בהליכי חדלות פירעון, אזי סגל הרשות עשוי לעשות שימוש בסמכותו ולהעניק פטור מפרסום דוחות פרופורמה. לעומת זאת, במרבית המקרים, ניתן לבצע התאמה חשבונאית של הנתונים, אך ההתאמה עשויה להיות כרוכה במורכבות מסוימת. במקרים כאמור, כאשר תהליך התאמת הדוחות הכספיים של הישות הנרכשת לכללי החשבונאות של התאגיד המדווח צפוי להתארך, במיוחד כאשר יש צורך לבצע שינויים מהותיים בדוחות הישות הנרכשת, אזי סגל הרשות ישקול להשתמש בסמכותו למתן ארכה לתאגיד לפרסום דוחות פרופורמה.¹⁰⁷

ה. מטבע הפעילות – בנסיבות שבהן מטבע הפעילות של הישות המדווחת שונה ממטבע הפעילות של החברה הנרכשת, וכן קיימים אתגרים משמעותיים בתרגום הפעילות למטבע הפעילות של הישות, הדבר עשוי להצטרף לשיקולים נוספים כנימוקים למתן ארכה בהגשת דוח הפרופורמה.

ו. תדירות הדיווח – פעמים רבות, תדירות הדיווח של הישות הנרכשת היא שונה מאשר של הישות הרוכשת. על כן, במקרים רבים, אין בידי הישות הנרכשת את המידע הנדרש לצורך הכנת דוחות הפרופורמה בהתאם לתקופות הדיווח הנדרשות בתקנות, תקופות דיווח רבעוניות או חצי שנתיות. מצב זה רלוונטי בעיקר לחברות פרטיות או תאגידים מדווחים קטנים אשר אינם מכינים דוחות רבעוניים, ולעתים אף מערכות המידע של ישויות אלו אינן ערוכות לדיווח בתדירות רבעונית. שיקול זה עשוי להצטרף לשיקולים נוספים לצורך מתן ארכה, ככל שתהליך שחזור המידע בחתכים הנדרשים לצורך דוח הפרופורמה הינו ארוך ומורכב.

ז. תקופת דיווח חשבונאית – בדומה לאמור לעיל, קיימות נסיבות שבהן החברה המדווחת נדרשת לביצוע התאמת תקופת החתך של החברה הנרכשת לדוחותיה הכספיים המאוחדים. לדוגמה, כאשר התאגיד הנרכש הינו תאגיד מדווח בחו"ל בעל תקופות חתך שונות מאשר התאגיד

¹⁰⁷ תהליך זה עשוי להיות מושפע ממספר גורמים כמו גודל, מורכבות החברה הנרכשת, ואיכות הרשומות החשבונאיות של הנרכשת.

הרוכש. במצבים כאמור, הקושי המשמעותי בביצוע ההתאמות עשוי להצטרף כשיקול למתן ארכה.

ח. **פערי מדיניות חשבונאית** – בנסיבות שלתאגיד הרוכש מדיניות חשבונאית שונה משל הנרכש (לדוגמא, במקרה שהתאגיד הרוכש אימץ מוקדם תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS) שטרם נכנס לתוקף מחייב) אזי לצורך עריכת דוחות הפרופורמה נדרש לבצע התאמת מדיניות בדוחות התאגיד הנרכש, לצורך התאמת המדיניות למדיניות המיושמת בדוחות הכספיים המאוחדים. מצב זה עשוי להוות שיקול למתן ארכה.

ט. **גילוייה של טעות בנתוני התאגיד הנרכש** – בנסיבות שבהן התגלתה טעות בדוחות או בנתונים של התאגיד הנרכש, והדבר כרוך בהרחבת תהליך הביקורת אזי הרשות עשויה לתת ארכה לצורך הרחבת והשלמת הביקורת.¹⁰⁸

י. **הפעילות הנרכשת (לרבות רכישת מניות) בהליכי חדלות פירעון או פירוק** – בנסיבות שהפעילות הנרכשת נקלעה להליכי חדלות פירעון או פירוק, עשוי להתעורר קושי משמעותי בהצגת נתוני פרופורמה מהימנים. לכן, בנסיבות אלו, סגל הרשות עשוי לשקול לעשות שימוש בסמכויותיו לצורך מתן ארכה, ואף במקרים חריגים, פטור (חלקי או מלא) מפרסום דוחות פרופורמה. במסגרת הפטור החלקי, סגל הרשות עשוי לפטור מהצגת מספרי השוואה, מחובת ביצוע ביקורת וכדומה. בהתאם לכך, על התאגיד הרוכש לבחון ולהבין באופן מעמיק את המאפיינים של הסביבה הניהולית והחשבונאית (לרבות הגישה למערכות הפיננסיות) של הישות הנרכשת, ולהעריך את השפעתם על פרסום דוחות הפרופורמה, לדוגמה:

- האם קיים גורם האחראי לעריכת דוחותיה הכספיים של הנרכשת?
- האם המנהל הכללי הנוכחי, לרבות נושאי המשרה הבכירה של הנרכשת, כיהנו במהלך שנות הדיווח הרלוונטיות לצורך עריכת נתוני הפרופורמה?
- האם לחברה קיימת גישה לנתונים מבוקרים כמו גם נתונים היסטוריים אותם ניתן לבקר בדיעבד (לדוגמה, האם החברה המוכרת הכינה דוחות כספיים מבוקרים)?

יודגש, כי דחיית מועד פרסום דוח הפרופורמה משמעותה כי מניין התקופות למתן נתוני פרופורמה יתחיל במועד פרסום דוח הפרופורמה בפועל, ולא בהתאם לתאריך הנדרש בתקנות הדוחות. עם זאת, במקרים שבהם לא קיים ערך מוסף מהותי בפרסום דוחות פרופורמה עוקבים – למשל, כאשר הדוחות המאוחדים כבר כוללים את מלוא ההשפעות המהותיות של הפעילות הנרכשת במסגרת מספרי השוואה בדוחותיה הכספיים (שאינם פרופורמה), סגל הרשות ייטה לא לדרוש פרסום עוקב בגין תקופות אלו (ראו תת-פרק 5.2).¹⁰⁹

עוד יובהר כי התקנות אינן קובעות את משך הארכה וקביעת המועד האחרון לפרסום דוח הפרופורמה במקרים של ארכה נתונה לשיקול הדעת של יו"ר הרשות או מי שהסמיכו לכך. עם זאת,

¹⁰⁸ במספר מקרי עבר, בנסיבות שבהן נפלה טעות במסגרת הדוחות הכספיים של הישות הנרכשת (להלן: "הטעות") ומידע זה פורסם לציבור, סגל הרשות התנה את מתן הארכה, בהתאם לסמכותו בתקנה 9א(ג), בפרסום מידע אודות הטעות.

¹⁰⁹ לדוגמה, אירוע פרופורמה אירע בתחילת 2024 והתאגיד נדרש לפרסם דוחות פרופורמה לראשונה ל-Q1.2024, אך קיבל ארכה לפרסם את דוחות הפרופורמה ביחס לתקופה Q3.2024. בנסיבות אלו, ייתכן וסגל הרשות יעגן במסגרת בקשת הארכה, שהתאגיד לא יידרש לפרסם את דוחות הפרופורמה לתקופה Q1.2025 ואילך – וזאת, כל עוד כלל הנתונים המהותיים המשקפים את השפעות העסקה כבר באים לידי ביטוי בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד.

לאור חשיבות המידע כמתואר לעיל, הרשות תשאף לצמצם את משך תקופת הארכה ותמנע ככלל ממתן ארכות לתקופות העולות על מספר ימים או שבועות בודדים. בנוסף, לאור חשיבות המידע כמתואר לעיל, למעט נסיבות חריגות, סגל הרשות לא יראה בטיעונים בדבר עומס עבודה אצל עובדי החברה ו/או אנשי מחלקת הכספים שלה, כעילה לקבלת ארכה.

יובהר כי אין במתן פטור מהצגת נתוני פרופורמה בכדי לגרוע מן הגילוי בנוגע לצירוף העסקים (לרבות אופן הקצאת עלות הרכישה) הנדרש בהתאם להוראות סעיפים 63-59 וסעיפים 67-64 ל-IFRS 3.

יודגש כי ככלל הארכות הניתנות על ידי יו"ר הרשות יוגבלו כך שתוקפן לא יהיה מאוחר למועד הנדרש לקבלת החלטות השקעה או החלטות אחרות על ידי משקיעים. כך למשל, כאשר תאגיד קיבל ארכה, הארכה תוגבל עד לקרות אירוע הצעה לציבור ולכן התאגיד בפועל לא יהיה רשאי לבצע הצעה לציבור במהלך תקופת הארכה עד למועד פרסום נתוני הפרופורמה.

פרק 10 – מידע נוסף אודות אירוע הפרופורמה

10.1 ניתוח נתוני הפרופורמה בדוח הדירקטוריון

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל-1970

10(א) יובא דו"ח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד בשנת הדיווח ובו הסברים של הדירקטוריון על מצב עסקי התאגיד, תוצאות פעולותיו, הונו ותזרימי המזומנים שלו; ההסברים יתייחסו לאופן השפעתם של אירועים על הנתונים שבדו"חות הכספיים ועל הנתונים הכספיים ובמסגרת תיאור עסקי התאגיד, אם השפעה זו מהותית, ולסיבות שהביאו לשינויים שחלו במצב עניני התאגיד בהשוואה לשנות הדיווח הכלולות בדו"חות הכספיים; דו"ח הדירקטוריון יתייחס לנתונים העיקריים המצויים בדוחות הכספיים ובמסגרת תיאור עסקי התאגיד, ויכלול מידע נוסף המצוי בידי התאגיד לגבי שנת הדיווח, והכל אם לדעת הדירקטוריון הם חשובים להבנת מצב עניני התאגיד באופן מאוזן בידי משקיע סביר השוקל קניה או מכירה של ניירות הערך של התאגיד. דו"ח הדירקטוריון יכלול גם פרטים נוספים כמפורט בתקנה זו.

(ב) דו"ח הדירקטוריון ייערך כמפורט להלן:

(1) ההסברים יתייחסו לכל אחד מהנושאים המפורטים להלן:

...

(ה1) נתוני הפרופורמה, שנכללו בדוח הפרופורמה;

בהתאם לתקנות, כאשר דוחות הפרופורמה מפורסמים יחד עם הדוחות הכספיים, על הדירקטוריון להסביר את נתוני הפרופורמה שנכללו בדוח הפרופורמה באותו אופן שהדירקטוריון מסביר את הדוחות הכספיים בהתאם לתקנה 10(א) לתקנות הדוחות, לרבות ניתוח מגמות שעולות מנתוני הפרופורמה.

על פי עקרון זה, נדרש הדירקטוריון גם לפרט את ההשפעות של פריטים חד-פעמיים, חריגים או כל רכיב אחר שאינו משקף את תוצאות הפעילות הצפויה של התאגיד בעתיד אשר נכללו בנתוני הפרופורמה.¹¹⁰ לדוגמה, אם ההכנסות של התאגיד הנרכש בשנה הנוכחית היו גבוהות מהרגיל בשל תנאים מאקרו-כלכליים ייחודיים, אשר אינם צפויים לחזור על עצמם בשנים הקרובות, יש לפרט עובדה זו בדוח הדירקטוריון, ובפרט כיצד אירועים אלו צפויים להשפיע על ביצועי התאגיד בטווח הקצר והארוך. חשוב להדגיש כי מדובר בגילוי איכותי וכמותי, ולא בהתאמת פרופורמה.

¹¹⁰ למען הסר ספק, התאגיד נדרש להציג במסגרת הניתוח בדוח הדירקטוריון אך ורק את נתוני הפרופורמה, ולא את כלל העמודות שנדרשו להצגה כאמור בתת-פרק 6.3.2.